G/4

MINIST[...]
DEPARTA[...]

GRUPARI ŞI ACTIUNI TERORISTE

D1514

283

9 VOLUME

MINISTERUL DE INTERNE
DEPARTAMENTUL SECURITĂŢII STATULUI

UZ INTERN

GRUPĂRI ŞI ACŢIUNI TERORISTE

SERVICIUL EDITORIAL ŞI CINEMATOGRAFIC
1981

Traducere selectivă din limbile franceză și engleză, prelucrare și adaptare de LAZAR BURICEL și IOAN RUSU

Coperta: ȘTEFAN DOBRESCU

INTRODUCERE

În condițiile actuale terorismul reprezintă un obstacol în calea destinderii și păcii în lume, provocînd tot mai multă îngrijorare în rîndul tuturor popoarelor, în rîndul întregii opinii publice mondiale, prin amploarea acțiunilor ce se comit, prin îndrăzneala cu care acționează teroriștii, prin metodele și mijloacele ingenioase și surprinzătoare de care aceștia se folosesc în comiterea atentatelor.

Numărul acțiunilor cu caracter terorist-diversionist — de ordinul miilor în prezent — este în continuă creștere. Numai în anul 1979 s-au comis cca 3200 asemenea acte, față de 1500 în 1978.

Asasinatele, răpirile, luările de ostatici, deturnările, atacurile cu bombe au produs numeroase victime și pagube materiale însemnate.

Creșterea periculozității acțiunilor organizațiilor extremist-diversioniste este accentuată și de faptul că, pe lîngă activitatea teroristă desfășurată în țările de origine, își fac tot mai mult simțită prezența o serie de organizații care acționează în alte state ori zone, așa cum sînt cele din Orientul Mijlociu.

În același timp, între principalele grupări teroriste există o cooperare foarte strînsă, atît pe planul instruirii, al sprijinului material (financiar) și logistic, cît și în cadrul desfășurării acțiunilor. Astfel, de exemplu, atacul din 1972 asupra aeroportului Lod din Tel Aviv, prezentat în lucrarea de față (alături de alte asemenea fapte), a fost pregătit și executat de un grup de teroriști japonezi în numele teroriștilor arabi; de asemenea, atacul întreprins în timpul reuniunii miniștrilor petrolului din țările membre ale O.P.E.C. (din 1975) a fost orga-

nizat și pus în aplicare de un grup format din doi vest-germani, cîțiva arabi și un venezuelean („Carlos").

Organizațiile extremiste dispun de armament diversificat, modern și în cantități mari. Semnificativ în acest sens este atacul eșuat (de la 13 ianuarie 1975) asupra unui Boeing al companiei EL-AL pe aeroportul Orly din Franța, comis de doi teroriști vest-germani, în care au fost folosite lansatoare de rachete.

Totodată, se vehiculează din ce în ce mai des ideea că teroriștii ar putea utiliza în acțiunile lor și mijloace nucleare. Experții în materie consideră că fabricarea unei arme nucleare nu mai reprezintă o dificultate de netrecut, chiar pentru nespecialiști.

Numai aceste cîteva considerații sînt de ajuns, credem, pentru a înțelege de ce sînt necesare măsuri ferme, concertate la nivelul tuturor statelor, în vederea combaterii fenomenului terorist.

De aceea, socotim că lucrarea de față, care cuprinde o serie de acțiuni teroriste dintre cele mai „spectaculoase", precum și metodele și mijloacele folosite de teroriști în scopul realizării lor, reprezintă un mijloc de documentare pentru toate cadrele Ministerului de Interne și, prin aceasta, un ajutor prețios în pregătirea profesională.

Apreciem însă că este imperios necesar să atragem atenția cititorului asupra cîtorva aspecte. Astfel, parcurgînd paginile acestei cărți, cititorul nostru va trebui să aibă în vedere că prezenta lucrare este alcătuită din mai multe materiale, scrise de diverși autori, cu concepții diferite asupra terorismului, a căror trăsătură de unire o formează tendința de proslăvire și preamărire a actelor teroriste și a autorilor acestora.

Or, se știe că poziția Partidului Comunist Român, a statului nostru, nu numai că este net deosebită de cea a autorilor care descriu la gradul superlativ acțiunile elementelor extremist-teroriste, dar se constituie într-un adevărat program de luptă antiteroristă. Concepția noastră, clar și precis formulată de secretarul general al partidului, rezidă în ideea că marile probleme social-politice și economice ale lumii contemporane nu se rezolvă pe calea terorismului, ce se cere să fie condamnat, indiferent de forma sa de manifestare. De aceea, sugerăm cititorilor cărții de față să dovedească discernămîntul necesar și să privească prin prisma ideologiei noastre grupările și acțiunile extremist-teroriste prezentate.

De asemenea, pe parcursul lecturii se va observa, desigur, că unele date și informații trebuie să fie raportate la perioada publicării lor inițiale, și nu la cea a editării prezentei lucrări, timp în care au survenit unele modificări, așa cum s-a întîmplat, de pildă, cu gruparea teroristă „Baader-Meinhof" din R. F. Germania. Totodată, se va avea în vedere faptul că în conținutul culegerii apar — amintite doar sau prezentate foarte pe scurt — unele organizații sau grupări despre al căror profil, deocamdată, nu deținem date suficiente. Se știe că majoritatea lor, chiar și grupările arhicunoscute ca teroriste, se consideră că sînt revoluționare, democratice sau progresiste, realitatea fiind însă cu totul alta. Cu aceste precizări, invităm cititorii noștri la o lectură de cert interes profesional.

Colonel DIMITRIE BĂLAN

ORIENTUL MIJLOCIU ŞI „RĂZBOIUL SFÎNT" AL MUSULMANILOR

După înfringerea definitivă a Imperiului Otoman, la sfîrşitul primului război mondial, Franţa şi Anglia şi-au împărţit influenţa în zona Orientului Mijlociu, prima luînd Libanul, iar Angliei revenindu-i Mesopotamia.

Palestina, o mică regiune din Univers, cum ar fi zis Pascal, din cauza locurilor sfinte care i-au creat faima, a rămas teritoriu internaţional.

La scurt timp însă, prin faimoasa „declaraţie Balfour" din 2 noiembrie 1917, guvernul britanic a hotărît crearea unui „tîrg naţional evreiesc" chiar pe pămîntul Palestinei.

După cel de-al doilea război mondial, la 14 martie 1948, a luat fiinţă statul Israel modern, care s-a proclamat independent exact cu două luni mai tîrziu.

În faţa acestui eveniment, marele muftiu din Ierusalim n-a pregetat să îndemne credincioşii să-şi părăsească locurile de baştină „pentru a nu fi masacraţi de evrei". Începea astfel un exod fără precedent al unei populaţii care nici măcar nu ştia încotro mergea. Astăzi, după mai bine de 30 de ani, arabii de pe aceste meleaguri formează un popor rătăcitor, fără ţară, fără drepturi. Ei trăiesc în tabere mizere instalate în Liban, Iordania sau în regiunea Gaza.

Războiul de 6 zile din anul 1967 a provocat noi migraţiuni : 115.000 de arabi au fugit de pe platoul Golan, 35.000 din regiunea Gaza şi 100.000 din Cisiordania. După aceea, mulţi alţii au fugit încontinuu din cauza raidurilor şi represaliilor.

An de an a crescut în aceeaşi progresie şi ura arabilor împotriva „evreilor acaparatori", iar acţiunile lor, în numele

„războiului sfînt" proclamat de șefii musulmani din 34 de țări, au devenit tot mai organizate și mai sîngeroase.

Participanții la actele de război individuale sau colective au căpătat denumirea de „fedaini", ceea ce înseamnă „oameni de sacrificiu".

De coordonarea activităților acestor fedaini s-a ocupat încă de la începutul lor o organizație centrală arabă, care s-a făcut cunoscută în străinătate atunci cînd postul de radio din Cairo a difuzat pentru țările arabe o emisiune specială intitulată „Vocea lui El-Fatah". Aceasta nu era vocea preotului ce psalmodia, din înălțimea minaretului său, rugăciuni către Allah, ci s-a dovedit a fi un strigăt de luptă ascuțit împotriva „dușmanului comun al tuturor arabilor".

Denumirea de „El-Fatah" derivă din expresia arabă „Harokat Al Tahrir al Falastin", care înseamnă „Mișcarea pentru eliberarea Palestinei". Inițialele H.T.F. formează un cuvînt care în arabă înseamnă „moarte". Dacă ordinea acestor inițiale se inversează, ele se pronunță „Fatah", ceea ce înseamnă „victorie".

Șeful lui „El-Fatah" avea să devină inginerul genist Mohammed Arafat, mai cunoscut sub numele de Yasser Arafat.

După războiul de 6 zile, „El-Fatah" nu mai putea conta pe sprijinul eficace al Egiptului și Siriei. În această situație, fedainii au adunat armele abandonate de egipteni pe cîmpul de luptă și au început să organizeze pînă la 20 de operații pe zi în teritoriile ocupate.

Pe măsură ce acțiunile întreprinse de fedaini solicitau mai mulți voluntari, a apărut și necesitatea creării unei conduceri care să coordoneze operațiile militare și să pună de acord diferite opinii. Astfel, în cadrul mișcării „El-Fatah" s-au conturat două formațiuni: „Organizația pentru eliberarea Palestinei" (O.E.P.), al cărei șef oficial a rămas Yasser Arafat, și „Frontul popular pentru eliberarea Palestinei" (F.P.E.P.) creat și condus de dr. Georges Habbache.

În acest cadru au început să apară o serie de organizații și grupări extremiste care vor acționa atît în Orientul Mijlociu, cît și pe teritoriile unor țări din afara zonei, în special din Europa.

MASACRUL DIN SATUL OLIMPIC DE LA MÜNCHEN

În zorii zilei de 5 septembrie 1972, cînd primele raze de soare abia începuseră să mîngîie Münchenul, opt necunoscuți intrau în incinta satului olimpic, unde dormeau campionii din toată lumea.

Odată pătrunși, necunoscuții au făcut un scurt popas, pentru a-și acoperi fețele cu cîte o glugă violetă. Apoi s-au strecurat cu pași de pisică pînă la clădirea ultramodernă în care erau cazați și cei 22 de membri ai delegației israeliene.

Ajunși la intrarea acestei clădiri, ei și-au scos armele ascunse sub haine: automate, pistoale și grenade de mînă. După aceea, totul s-a petrecut rapid: unul dintre atentatori a bătut de trei ori în ușa primului apartament întrebînd: „Aici este cazată echipa israeliană?" Antrenorul Moshe Weinberg s-a trezit brusc și a sărit din pat. De îndată ce a deschis ușa i-a zărit pe cei opt teroriști înarmați pînă în dinți. Instinctiv, a încercat să-i respingă, dar era prea tîrziu. Strigătele sale, înainte de a se prăbuși împușcat, l-au avertizat pe boxerul Gad Zavary, care a sărit pe fereastră.

O scenă asemănătoare s-a petrecut imediat în apartamentul vecin, unde teroriștii au pătruns gata de atac.

Îngrozit, luptătorul Yosef Gottfreund a pus mîna pe un cuțit, pentru a-i intimida pe asasini. Acest moment de distragere a atenției oaspeților neașteptați a permis multor israelieni să fugă. Cît despre Gottfreund, a căzut răpus de gloanțe, în timp ce alți nouă confrați au fost prinși și închiși într-o cameră, cu mîinile și picioarele legate. În acest moment, poliția, prevenită de sportivii evadați, a înconjurat clădirea în care se blocaseră teroriștii, mai mulți trăgători de elită luînd poziție pe imobilele învecinate.

Şeful poliţiei din München, Manfred Schreiber, le-a strigat teroriştilor prin portvoce că doreşte să le vorbească ; răspunsul lor a fost afirmativ. Intrînd în apartamentul ocupat de către terorişti, care s-au dovedit a fi arabi, Schreiber a fost întîmpinat de şeful acestora. Întrevederea nu a dus însă la nici un rezultat, deoarece arabii au refuzat să furnizeze vreo explicaţie cu privire la atentatul comis.

— Aşteptaţi pînă la ora 9, i-au aruncat ei o vorbă şefului poliţiei cînd ieşea pe uşă.

Într-adevăr, la ora 9 fix, teroriştii au cerut, printr-un mesaj scris aruncat pe fereastră, ca guvernul israelian să elibereze 200 de arabi, în schimbul vieţii sportivilor sechestraţi. Teroriştii urmau să fie transportaţi cu avionul, împreună cu ostaticii lor, fie la Beirut, fie la Amman. Timpul de gîndire fixat autorităţilor era pînă la ora 12. După această oră, în caz de neacceptare a propunerii, îi vor ucide pe ostatici, cîte doi la fiecare jumătate de oră.

Pentru început, ministrul de interne vest-german, Hans-Dieter Genscher, a cerut teroriştilor să renunţe la acest ultimatum, dar, neobţinînd nici un rezultat, a aprobat ca atît cei opt arabi cît şi ostaticii lor să fie transportaţi în trei elicoptere la aeroportul militar din Fuerstenfeldbruck, de unde un Boeing 727 urma să-i ducă la Cairo. Adevărata intenţie a autorităţilor vest-germane era însă aceea de a-i lichida pe cei opt terorişti prin împuşcarea lor de către mai mulţi trăgători de elită în momentul transbordării. Dar, odată sosiţi la aeroport, teroriştii n-au coborît toţi din elicoptere pentru a se urca în avionul pus la dispoziţia lor, ci numai patru. Cînd aceştia au fost surprinşi pe pistă de gloanţele poliţiei fără a mai putea riposta, ceilalţi au înţeles că au fost atraşi într-o cursă şi au trecut la represalii. Au aruncat în aer elicopterul cu cei nouă sportivi evrei şi apoi s-au angajat într-un intens duel de focuri cu poliţia, pînă spre ora 1 noaptea. Bilanţul a fost tragic : muriseră 17 oameni (11 sportivi, 5 terorişti arabi şi un poliţist). Ceilalţi trei arabi, în vîrstă de 20, 21 şi 22 de ani au fost capturaţi.

Numeroasele anchete întreprinse ulterior au stabilit că atentatul din oraşul jocurilor olimpice de vară a fost pus la punct pînă în cele mai mici detalii. În acest joc sinistru n-au fost implicaţi numai cei opt terorişti, ci şi un al nouălea, rămas neidentificat, care a fost de fapt personajul principal al acţiunii, adevăratul „creier" al întregului mecanism declanşat pentru sechestrarea sportivilor israelieni. Anterior momentului atacului, acest necunoscut, care vorbea perfect engleza şi franceza, a avut cel puţin 15 convorbiri telefonice, din hotelul unde era cazat, cu un corespondent din Orientul Mijlociu şi apoi, în dimineaţa loviturii, a părăsit precipitat Münchenul, pentru că avea ordin ca cel puţin un om, respectiv el însuşi, să se întoarcă acasă pentru a raporta superiorilor rezultatele...

Masacrul de la München a surprins, pe bună dreptate, întreaga omenire, pentru că intensitatea dramei a fost fără precedent. Dar specialiştii consideră că o acţiune arabă era previzibilă pentru acel moment. Multe ambasade occidentale, administratori de societăţi, directori de bănci, oameni de afaceri etc. avuseseră ocazia, încă din octombrie 1970, să ia cunoştinţă, dintr-un buletin confidenţial intitulat „Scrisoare din Bruxelles", editat în Belgia, că o organizaţie teroristă arabă va lovi oriunde, pe plan internaţional, ori de cîte ori vor apărea premisele unei soluţii de negociere în Orientul Mijlociu.

Avîndu-se în vedere că în perioada Olimpiadei asemenea premise existau, orice autorităţi se puteau aştepta, teoretic, la o ripostă arabă violentă, dar se pare că previziunea era aşa de îngrozitoare că nimeni n-a îndrăznit nici măcar să se gîndească la ea.

Răspunsurile la fluviul de întrebări cu privire la teroriştii arabi capturaţi în oraşul Olimpiadei au fost în general echivoce sau n-au fost, pur şi simplu, pentru că despre organizaţia căreia îi aparţineau nu s-a ştiut niciodată prea mult.

În primăvara anului 1971 avusese loc la Beirut o reuniune ultrasecretă a vreo 20 de conducători ai teroriştilor arabi, care se pare că au hotărît o schimbare de tactică în lupta împotriva Israelului, în sensul de a lovi în acesta şi în altă parte decît în Orientul Mijlociu, de preferat în Europa, pentru că „numai aşa cauza noastră nu va fi dată uitării generale". Această reorientare a luptei pentru a atrage atenţia opiniei publice mondiale în mod brutal, prin acţiuni teroriste întreprinse acolo şi atunci cînd ecoul lor ar fi mai răsunător, a însemnat, de fapt, naşterea organizaţiei „Septembrie negru".

Încă de la început, această organizaţie va acţiona în clandestinătate, pentru a evita serviciul secret israelian şi alte pericole care i-ar fi putut diminua forţa.

Din punct de vedere structural, „Septembrie negru" se prezintă ca o organizaţie tentaculară, ale cărei ramificaţii se întind în întreaga Europă occidentală, prin intermediul unor agenţii de voiaj, cabarete, diverse magazine etc.

Ea cuprinde 50—60 de comandouri compuse din celule de cîte 5—6 oameni, care abia dacă se cunosc între ei. Organizația mai dispune și de o rețea de așa-zise „celule de schimb", în care acționează membrii aceleiași familii, fapt ce reduce substanțial pericolul trădării. Aceste celule au capacitatea de a se dizolva, regrupa, întrepătrunde sau ramifica în funcție de necesități. Hotărîrile de bază, alegerea țintelor, misiunile de îndeplinit etc. sînt de resortul membrilor fondatori ai organizației.

Pe lîngă arabi, dintre care cei mai buni „septembriști" provin din rîndul studenților Universității americane din Beirut — cunoscători ai mai multor limbi străine și mînuitori pricepuți ai diferitelor tipuri de arme —, bazele de antrenament ale lui „Septembrie negru" atrag ca un magnet extremiști de diferite rase, naționalități, cetățenii, temperamente, și din diferite zone ale globului.

Viitorii membri ai organizației trebuie să treacă o serie de probe foarte severe, dintre care cea mai cunoscută este „testul cîinelui mort". În fața comisiei, candidatul trebuie să ia în brațe cadavrul în descompunere al unui cîine mare, să-l poarte cîțiva zeci de metri fără cea mai mică grimasă de scîrbă sau semn de slăbiciune și apoi să-l așeze într-o ladă. Dacă are neșansa să-și piardă stăpînirea de sine sub efectul mirosului de putrefacție, candidatul nu va putea fi niciodată fedain în „Septembrie negru". În cel mai fericit caz poate fi acceptat în calitate de curier.

Cei care reușesc să treacă asemenea teste se perfecționează în continuare în baze speciale de antrenament, unde învață mînuirea armelor de diferite tipuri, precum și diverse forme de luptă, iau lecții de anatomie pentru a cunoaște foarte bine organele cele mai sensibile ale omului, fac sporturi care le solicită forța și le sporesc îndemînarea etc.

Oriunde s-ar afla pe planetă, gata în orice moment să îndeplinească un act de teroare în numele cauzei organizației, „septembriștii", pentru a nu atrage atenția asupra lor, se îmbracă exact ca oamenii de prin partea locului, evită să aibă legături cu femei, nu se dedau la beții, petreceri ș.a. În general, duc o viață austeră, își frînează orice porniri firești și merg spre moarte fără nici un fel de ezitare. Sacrificiile lor nu contează, pentru că ei sînt mîndri de apartenența la o organizație despre care se spune că „renaște permanent din propria-i cenușă". Iată un nou exemplu care întărește cele de mai sus :

În momentul în care Golda Meir se găsea la Washington în vizită oficială și lansa un presant apel pentru negocieri de pace în Orientul Mijlociu, un comando al organizației teroriste „Septembrie negru" a pătruns în incinta ambasadei Arabiei Saudite de la Khartum, în timpul unei recepții, și a luat ca ostatici pe Cleo Noël, ambasadorul S.U.A. în Sudan, pe diplomatul belgian de origine libaneză Guy Eid, pe ambasadorul Arabiei Saudite și pe însărcinații cu afaceri american și iordanian. După ce au ocupat ambasada, „septembriștii" au adresat un ultimatum telefonic guvernului, declarînd că sînt gata să-i ucidă pe ostatici, dacă nu li se îndeplinesc condițiile. Nu era prima dată cînd „Septembrie negru" recurgea la șantaj, punînd la grea încercare guvernele statelor interesate, care oscilau între a satisface cererile șantajiștilor și a-și lăsa reprezentanții pradă fanatismului acestora.

Omenirea a cunoscut din nou îngrozitoarea psihoză a așteptării, în timpul căreia s-au depus eforturi uriașe pentru înduplecarea teroriștilor. În dimineața zilei următoare, atentatorii au acceptat să abandoneze o parte din pretențiile lor inițiale, în special eliberarea de către R. F. Germania a membrilor „Grupării Baader-Meinhof", mai ales că pe ambasadorul acestei țări nu reușiseră să-l sechestreze. Apoi, teroriștii au solicitat un avion special cu care să plece împreună cu ostaticii. Neajungîndu-se totuși la nici o înțelegere, au anunțat în cele din urmă că guvernele american, belgian, saudit și iordanian poartă întreaga răspundere pentru tragedia ce va urma. Deznodămîntul a fost tragic : diplomatul american și cel belgian au fost asasinați, în timp ce mașini blindate, parașutiști și trăgători de elită sudanezi înconjurau ambasada saudită.

Imediat după aceasta, postul de radio Khartum și-a întrerupt emisiunea și a anunțat că „problema a fost rezolvată".

Nici nu s-a risipit bine stupoarea provocată de o asemenea acțiune, că deja mulți se întrebau dacă nu cumva faptul că diplomatul iordanian și cel saudit nu fuseseră împușcați ar fi o dovadă că arabii s-ar menaja între ei. În orice caz, drama de la Khartum punea în mod foarte serios problema teroriștilor arabi. Autoritățile sudaneze nu vroiau să fie răspunzătoare de acțiunile unei organizații secrete care-și apăra cauza prin șantaj și crimă.

Președintele Numeiry a anunțat că cei opt fedaini arestați după crimă vor fi judecați și pedepsiți corespunzător. Mai

mult, președintele Sudanului a hotărît să interzică în țara sa orice activitate a organizațiilor extremiste arabe și a invitat celelalte guverne arabe să controleze cu severitate mișcările acestora.

Ca și alte dăți, conducătorul întregii acțiuni părăsise capitala Sudanului exact în ziua atentatului, ajungînd la Tripoli la bordul unui avion libian.

Disidenți ai organizației palestiniene „Septembrie negru" s-au constituit, în anul 1973, în gruparea teroristă „Septembrie negru libian".

În luna aprilie a aceluiași an, patru teroriști aparținînd acestei grupări au aruncat în aer reședința ambasadorului israelian din Nicosia și s-au angajat într-un schimb de focuri, din mersul mașinii, cu poliția cipriotă. După ce au pătruns în incinta aeroportului printr-o poartă deschisă, s-au apropiat de un avion aparținînd companiei EL-AL, aflat pe punctul de a decola, și au deschis focul. Oamenii din sistemul de pază a avionului au ucis unul dintre atacatori, iar poliția cipriotă a prins alți doi, după ce s-au înregistrat victime. În cele din urmă, au fost arestați opt arabi, care au fost condamnați la cîte 7 ani închisoare.

O altă acțiune atribuită acestui grup terorist a avut loc la 5 august 1973. Doi tineri arabi, în vîrstă de 22 ani, au sosit separat, cu pașapoarte false, pe aeroportul internațional din Atena, unul venind de la Beirut, celălalt de la Benghazi — Libia. La scurt timp după ce s-au întîlnit, s-au apropiat de zona aflată sub controlul permanent al poliției, au scos armele și au aruncat patru grenade într-un grup de pasageri care așteptau să se îmbarce pe un avion al companiei TWA pentru New York. Apoi au „măturat" aeroportul cu rafale de arme automate, ucigînd patru cetățeni americani și unul austriac și rănind alți 55 de pasageri.

Predîndu-se poliției ateniene, cei doi teroriști au declarat că acțiunea lor constituie o măsură de represalii pentru un atac israelian asupra unor lideri arabi și a vizat mai mulți emigranți evrei care se dădeau drept turiști.

Un tribunal grec i-a condamnat la moarte, dar, o săptămînă mai tîrziu, trei teroriști au capturat un vas de transport grecesc la Karachi — Pakistan și au amenințat că vor omorî ostaticii dacă guvernul grec nu va comuta pedeapsa cu moartea pronunțată în cazul celor doi atentatori din Atena.

După aproximativ 30 de ore, cererea le-a fost acceptată, pedeapsa cu moartea fiind comutată în închisoare pe viață. În luna mai a anului următor însă, un post de radio din Atena anunța că teroriștii care săvîrșiseră atacul de pe aeroportul din capitala Greciei au fost transportați în Libia.

Într-una din zilele lui decembrie 1973, pe aeroportul internațional Leonardo da Vinci din Roma și-a făcut apariția un grup de opt bărbați, toți înalți, cu mustăți și ten măsliniu, care sosiseră de la Madrid. În holul de tranzit li s-au alăturat alte cîteva persoane, printre care și o femeie, și apoi s-au deplasat către intrarea ce ducea spre pista de decolare. Ajungînd în dreptul detectoarelor de metal cu care erau controlați pasagerii, ei au scos din bagajele de mînă arme automate și au început să tragă la întîmplare.

Cinci teroriști și-au făcut loc cu forța spre un avion al companiei „Lufthansa", iar alți doi s-au îndreptat în goană spre un Boeing 707 al companiei PANAM, au aruncat grenade pe cele două uși ale aeronavei și au început să tragă în pasagerii din interior care urmau să fie transportați la Beirut și Teheran. 34 de oameni au reușit să scape prin ieșirile de urgență ale avionului, dar 29 și-au pierdut viața.

Apoi, teroriștii au luat 12 ostatici la bordul avionului vest-german și l-au silit să decoleze spre Atena. Ei au cerut eliberarea celor doi deținuți vinovați de masacrul din 5 august 1973 de pe aeroportul din Atena. Pentru a impresiona, teroriștii au ucis un ostatic italian și i-au aruncat cadavrul din avion, dar tactica nu le-a reușit și au trebuit să zboare spre Beirut, unde însă nu li s-a permis aterizarea. Avionul a aterizat în cele din urmă în Kuweit, dar aici teroriștii au fost arestați.

Denunțînd acest act terorist ca aducînd deservicii cauzei palestiniene, „Organizația pentru eliberarea Palestinei" a cerut Kuweitului să-i predea pe autorii acțiunii de pe aeroportul Leonardo da Vinci pentru a fi judecați de un tribunal palestinian. Deși regele Hassan al II-lea al Marocului se opusese acestei extrădări, cerînd însă monarhului kuweitian să nu arate „nici milă, nici îndurare" față de teroriștii care omorîseră cinci oficialități marocane, inclusiv doi miniștri, totuși autoritățile din Kuweit au acceptat cererea „Organizației pentru eliberarea Palestinei".

În aceeași perioadă, un avion Boeing al companiei KLM, care transporta din Libia la Tokio 245 de pasageri, a fost deturnat de teroriști din grupul „Al Ignae" („Pedeapsa"), cunoscut că organizase răpirea a cinci diplomați de la ambasada Arabiei Saudite din Paris, după ce o ocupaseră timp de 28 de ore.

Avionul deturnat a fost silit să aterizeze la Nicosia, unde teroriștii au eșuat în a determina autoritățile cipriote să elibereze șapte confrați din aceeași grupare, și apoi, după îndelungi peripeții, cu escale la Tripoli, La Valletta și Dubay, și-a încheiat aventura în Emiratele Arabe Unite. Autoritățile locale le-au permis teroriștilor să plece spre o destinație necunoscută.

NAȘTEREA UNUI „ȘACAL"

Teroriști arabi, anarhiști germani, „soldați roșii japonezi"... Lipsea un om pentru încercarea de a se coordona activitățile acestor extremiști și de a li se permite organizarea unor lovituri din ce în ce mai îndrăznețe prin acțiuni de întrajutorare.

Trebuiau țesute legături cît mai strînse între diferite mișcări, trebuiau planificate acțiunile : o muncă dificilă, dacă stăm să ne gîndim la aversiunea de care dau dovadă mulți dintre tinerii extremiști de stînga împotriva a tot ce poate semăna cu o tutelă. O operă atît de diplomat, cît și de om de acțiune. O muncă de păianjen. Arabii au descoperit acest păianjen în persoana unui tînăr venezuelean cu numele de Ilici Ramirez Sanchez, alias „Carlos", alias „Șacalul".

Un tînăr zdravăn, cu obrazul malițios, devenit în cițiva ani unul dintre teroriștii cei mai periculoși din lume. „Șacalul" a lunecat din mîinile urmăritorilor, fie că aceștia erau ai Special Branch din Scotland Yard, fie că erau ai D.S.T. (Direcția supravegherii teritoriului) din Franța. Personajul uimește prin sîngele rece cu care-și execută loviturile : de la atentatul eșuat, din decembrie 1973, la Londra, contra vicepreședintelui „Federației sioniste" din Marea Britanie, Edward Sieff, patronul marilor magazine „Mark și Spencer", pînă la acea uimitoare luare de ostatici de la Viena, din 1975, cu cîteva zile înainte de Crăciun.

Tatăl său, avocat, are trei copii. Primului, născut la 13 decembrie 1949, îi va da numele de Ilici. Acesta este crescut într-un mediu pur politic. Ramirez, tatăl, s-a raliat la marxism la capătul unui itinerar curios. Născut într-o vastă proprietate

agricolă, lingă orăşelul San Cristòbal, din Anzii venezueleni, la circa 1000 de metri altitudine, el vrea să se facă mai intii preot! Dar doi ani petrecuţi intr-un seminar vor fi suficienţi pentru a-l convinge că nu este făcut a ajunge slujitor al Domnului. Ramirez îşi schimbă orientarea şi se hotărăşte să studieze dreptul pentru a ajunge avocat: pleacă în Columbia şi se inscrie la Universitatea din Bogota.

Este epoca in care incepe apropierea sa de marxism. Ramirez aderă atunci la tezele P.C. fără să intre vreodată formal în partid.

Tatăl lui „Carlos", care-şi va termina studiile la Universitatea din Caracas, înainte de a deveni avocat de afaceri şi de a aduna — se spune — sume confortabile de bani, se depărtează totuşi după cîţiva ani de această orientare. Simpatiile sale, dorinţa sa de răsturnări sociale îl conduc spre extrema stingă.

Tinărul Ilici Ramirez Sanchez işi petrece anii copilăriei intr-o astfel de atmosferă, în timpul căreia, dealtfel, călătoreşte mult. Domnul Ramirez, tatăl, are destui bani pentru a-i da cea mai bună educaţie şi tinărul merge să înveţe limba engleză în Jamaica, în Statele Unite — la Miami —, apoi în Mexic. La unsprezece ani, tatăl său hotărăşte să-l cheme la Caracas. Studiază mai intii cu profesori particulari, apoi, începind din 1963, la Colegiul Fermin Toro, unul dintre cele mai bune licee din Caracas.

Ilici Ramirez Sanchez işi face educaţia politică în mijlocul luptelor din Venezuela. La Caracas, „Mişcarea stîngii revoluţionare" va declanşa atacuri armate în perioada alegerilor din decembrie 1963, chiar anul în care tînărul Ilici intră la colegiu.

El nu este încă destul de mare — are 14 ani — ca să participe la aceste activităţi, dar conversaţiile la masă, în familie, şi contactul, la liceu, cu colegii mai în virstă, angajaţi în acţiuni violente, încep să-i contureze personalitatea.

În 1966 — are 17 ani — tatăl său hotărăşte să-i arate lumea veche: pentru burghezia latino-americană, o călătorie în Europa face parte integrantă din educaţia oricărui tînăr de familie bună. Aici, tînărul „Carlos" îşi continuă cuminte studiile, trecînd cu succes examenele de engleză, matematică şi chimie la Earls Court Tutorial College.

Se ştiu puţine lucruri despre primii săi ani petrecuţi în Anglia. „Carlos" se maturizează, fără îndoială, din punct de vedere politic, dar nu militează în nici o formaţiune.

În 1971, este semnalat în sudul Libanului, într-o tabără de instrucţie a arabilor. Ilici nu va rămîne aici decît cîteva săptămîni: în februarie 1971, el debarcă din nou la Londra şi locuieşte în apartamentul familiei din Kensington High Street cu mama şi cu cei doi fraţi ai săi, învăţînd spaniola într-o şcoală de secretariat, urmînd în acelaşi timp cursuri la London School of Economics. Tînărul frecventează cocteilurile coloniei sud-americane şi nu-şi ascunde deloc opiniile contestatare.

Familia Sanchez primeşte din Caracas, lunar, între 1000 şi 1500 lire sterline şi nu are griji financiare: „Carlos" profită pentru a călători şi vizitează în mai multe rînduri Orientul Mijlociu.

Nu se cunosc decît puţine amănunte asupra acestei perioade din viaţa sa, căci este încă necunoscut de serviciile de poliţie. D.S.T. sau C.I.A. vor începe să-i investigheze activitatea abia după cîţiva ani, cînd va apare ca una din căpeteniile terorismului internaţional.

Dar de unde vine acest nume de „Carlos" sub care tînărul terorist va apărea curînd cu litere de-o şchioapă în presă? Pur şi simplu de la una dintre multiplele identităţi sub care se ascunde imediat ce începe să lucreze pentru arabi: aceea a unui economist peruvian, Andreas Carlos Martinez-Torres, născut la 4 mai 1947. Sanchez va mai folosi şi alte două paşapoarte, de astă dată nord-americane: unul pe numele lui Mario Clarke, născut la 20 iunie 1945 la New York, iar celălalt pe numele lui Glen Gebhard, tot new-yorkez, născut la 1 august 1950.

„Carlos" va executa primele misiuni la Londra: trebuie să dovedească într-adevăr că promisiunile făcute arabilor nu sînt zadarnice şi că e gata să treacă la acţiune.

La 30 decembrie 1973, tînărul sună la uşa domnului Edward Sieff, vicepreşedintele onorific al Federaţiei sioniste din Marea Britanie şi patron al marilor magazine „Mark şi Spencer". Acesta, în vîrstă de 68 de ani, are o dentiţie deosebit de solidă: detaliul pare neinteresant, dar continuarea povestirii va demonstra contrariul.

Domnul Sieff este un obiectiv pentru arabi din două motive: este o personalitate sionistă, pe de o parte, şi un reprezentant al marelui capital, pe de alta.

E ora şapte seara, cînd un servitor portughez deschide uşa: „Carlos" este în blue-jeans, cu faţa pe jumătate acoperită de o eşarfă. Servitorul nu are timp să acţioneze, căci tînărul ve-

nezuelean îl amenință cu pistolul, cu degetul pe trăgaci. În cîteva secunde, iată-l în antreu, iar ușa se închide. Nimeni nu l-a văzut intrînd în casă și nu va da nimeni alarma !

„Carlos" a venit pentru a ucide : îi cere imediat valetului să-l conducă la stăpînul său. Domnul Sieff este în camera sa, pe cale de a-și schimba ținuta. Chiar la acest prim atac, „Carlos" dovedește deja acel calm glacial pe care îl va dovedi în timpul celorlalte acțiuni : fără să spună un cuvînt, el apropie țeava pistolului la cîțiva centimetri de gura victimei și apasă pe trăgaci.

Această primă acțiune e totuși un eșec : glontele, deturnat din traiectoria sa datorită dentiției excepțional de rezistente a lui Sieff, trece la cîțiva centimetri de vena jugulară. „Carlos", care nu a considerat util să dea lovitura de grație victimei sale, are surpriza de a auzi la radio că ea încă mai respiră. Domnul Sieff va supraviețui efectiv acestui atentat — singurul la care „Carlos" nu și-a atins ținta — și va fi perfect restabilit după mai puțin de un an.

„Carlos" se hotărăște atunci să atace o bancă israeliană, „The Israil Bank of Hapsolim", din City (Londra). E 25 ianuarie 1974. Tînărul a ascuns o bombă într-o cutie de încălțăminte : împinge ușa și aruncă pachetul în interiorul clădirii. Bomba explodează chiar în fața unui ghișeu și rănește un funcționar.

Rezultatul acestor două acțiuni nu are un răsunet deosebit, în ceea ce-i privește pe arabi, dar se consideră că tînărul „Carlos" „și-a făcut ucenicia", iar ei știu de acum înainte că pot conta pe el. „Carlos" părăsește provizoriu Anglia pentru Paris : conducătorii teroriștilor arabi consideră că, într-adevăr, capitala franceză prezintă mai bune condiții de securitate pentru organizarea acțiunilor.

„Carlos" a realizat deja, înainte de a pleca, legături prețioase în capitala britanică. Tînărul, puțin seducător din punct de vedere fizic, are totuși un anumit farmec și știe să-l folosească atît pe lîngă femeile din înalta societate, cît și pe lîngă fetele modeste. El frecventează, astfel, la Londra, o avocată columbiană de 38 de ani, Maria Nidya Tobon de Romero, consilier juridic al sindicatelor columbiene. Maria, mama unui băiat de 19 ani, este despărțită de soțul ei, un profesor de drept rămas în Columbia. Maria nu rămîne insensibilă în fața farmecelor „Șacalului", care intră des în apartamentul ei din Earls Court, atunci cînd revine în capitala britanică.

Femei din înalta societate și fete modeste... „Carlos", care frecventează salonul doamnei Romero, seduce și o vînzătoare

de bar : Maria-Angeles Otaola, o tînără bască, venită la Londra în 1973, ca și alte mii de spanioli, în căutarea unei slujbe mai bine plătite decît la sud de Pirinei.

Maria-Angeles găsește de lucru într-un restaurant din Bayswater, un cartier populat al Londrei. Aici face cunoștință, la sfîrșitul lui 1973, cu „Carlos". Tînărul vine aici să ia prînzul și profită pentru a se angaja în discuție. Se prezintă ca fiind economist peruvian, constrîns din cauza profesiei să facă multe deplasări. Gheața e spartă. Maria-Angeles este fericită să întîlnească pe cineva vorbind spaniola și hotărăsc să se mai întîlnească. Fata va ceda repede farmecelor zdravănului venezuelean.

„Carlos" a intuit repede profitul pe care l-ar putea avea din această legătură : cine ar putea bănui fata de apartenență la o rețea teroristă ? Apartamentul ei va fi o „ascunzătoare" mai sigură decît cel al Mariei Romero, ale cărei opțiuni politice sînt desigur cunoscute de serviciile de informații britanice, care vor supraveghea, de va fi nevoie, personalitățile coloniei sud-americane ! „Carlos" o vizitează în mod regulat, deci, pe Maria-Angeles ori de cîte ori revine la Londra.

Dealtfel, „Carlos" va încredința Mariei-Angeles și nu Mariei Romero „arsenalul" său britanic : un rucsac pe care tînăra femeie îl va ascunde în apartamentul său, undeva între rafturi. Acesta conține mai multe pistoale de 9 mm — cu o armă de acest calibru încercase „Carlos" să-l asasineze pe patronul magazinelor „Mark și Spencer" — și bastoane de gelinită : totul ambalat cu grijă în pungi de plastic purtînd numele a diverse magazine din Londra și Paris. Explozivii sînt ambalați, de exemplu, într-o pungă provenind de la un magazin de jucării parizian !

„Carlos" strecoară printre arme un carnet în care a repertoriat cu grijă vreo 500 de personaje britanice, dintre care aproape jumătate sînt evrei. Pe listă figurează și fostul prim-ministru britanic Edward Heath, lady Harewood, verișoară prin alianță a reginei, actori și regizori, industriași și financiari. Fiecare nume este însoțit de adresa exactă, de amănunte privind activitatea posesorului său și de un anumit număr de detalii personale : semne particulare, porecle etc. Mai multe dintre aceste personalități primiseră, cu cîțiva ani mai înainte, scrisori de amenințare sau pachete minate.

„Carlos" pregătește o serie de răpiri sau de atentate. Maria Romero îl ajută, la rîndul ei, pe tînărul venezuelean, procurîndu-i fonduri atunci cînd se află în dificultate financiară,

ca şi documente de identitate false. Cunoştea ea, oare, adevărata natură a activităţilor lui ? Atunci cînd reţeaua „Şacalului" va fi destrămată, după măcelul din strada Toullier din Paris, Maria Romero va fi multă vreme interogată de serviciile speciale britanice, dar nu se vor putea reţine împotriva ei decît acuzaţii minore : va fi condamnată, în octombrie 1975, la numai un an închisoare, ca şi Maria-Angeles Otaola, tînăra bască, urmărită pentru „deţinere ilegală de arme şi muniţii".

La Paris, ca şi la Londra, „Carlos" ştie să se folosească de cuceririle sale. Ele se numeau, aşa cum am văzut, Maria-Angeles Otaola, Maria Nidya Tobon de Romero, la Londra ; ele se vor numi Amparo Silva sau Nancy Sanchez, la Paris. Tînărul terorist are nevoie de apartamente atunci cînd se află în capitala franceză, trebuie să aibă ascunzători sigure pentru arme şi muniţii.

Amparo Silva Masmela este columbiană, o tînără dezrădăcinată, ca şi vînzătoarea bască de la Londra, venită în Franţa în 1974, fără ocupaţie, săracă.

Îl întîlneşte pe „Carlos" într-un restaurant, unde lua prînzul împreună cu două prietene spaniole. Tînărul se prezintă, ca şi la Londra, ca fiind economist peruvian şi-i spune, ca şi tinerei basce, că face, adesea, lungi călătorii. Tînăra femeie este impresionată. Se îndrăgosteşte fulgerător. „Carlos" face mare caz de bani, de cultura sa, de faptul că a călătorit şi cunoaşte multă lume...

El îi telefonează în mod regulat atunci cînd vine la Paris şi legăturile lor se string din ce în ce mai mult. „Carlos", la rîndul său, este şi mai generos : fondurile teroriştilor arabi îi permit să trăiască pe picior mare. Tînăra femeie, care între timp a lăsat ocupaţia de femeie de serviciu şi s-a angajat ca vînzătoare la un magazin de bijuterii, profită cît poate de prietenul ei : trimite, chiar, mamei sale şi surorii, Marta, bilete de avion pentru a veni să o vadă în Franţa.

„Carlos", care se dovedeşte din ce în ce mai prevăzător, o ajută să-şi închirieze un apartament : tînăra femeie se mută într-un apartament frumos, de 40 de metri pătraţi, pe strada Amélie, Paris, arondismentul 7, unul din cartierele cu cea mai mare densitate de poliţişti pe metru pătrat : la cîţiva paşi de mai multe ministere şi de sediul S.D.E.C.E. (Serviciul de documentare externă şi contraspionaj). Apartamentul este la etajul doi, imobilul fiind locuit mai ales de pensionari. Fereastra apartamentului dă spre o curte mică. Amparo, care şi-a schimbat din nou profesia — a găsit un post de funcţionară la

„Lloyds-Bank" — habar nu are că fondurile cu care „Carlos" plăteşte apartamentul provin din seifurile teroriştilor arabi, al căror „administrator" la Paris este un anume Michel Moukharbal, de patruzeci şi unu de ani, născut la Tripoli, în Libia. Moukharbal se simte bine la Paris, unde şi-a făcut cea mai mare parte a studiilor.

El este responsabilul logisticii teroriştilor arabi în Europa occidentală. El trebuie să furnizeze arme, documente false şi bani teroriştilor şi extremiştilor pe timpul deplasărilor. O muncă foarte grea pe care o execută conştiincios şi cu minuţiozitate de contabil : toate cheltuielile teroriştilor, deplasările lor sînt cu grijă consemnate în carnetele lui. Nu uită niciodată să păstreze taloanele cecurilor de la băncile la care teroriştii au conturi deschise.

Această minuţiozitate însă este puţin compatibilă totuşi cu regulile clandestinătăţii : cînd „Carlos" îi cere lui Moukharbal să-i plătească apartamentul concubinei lui, Amparo, Moukharbal îi va nota, scrupulos, numele şi adresa.

Tînărul venezuelean dispune, în orice caz, atît la Paris cît şi la Londra, de cîte o ascunzătoare pentru orice eventualitate ; îşi depozitează la Amparo arsenalul, cu care să susţină un adevărat asediu : două pistoale mitralieră, zece pistolete, bastoane de dinamită, mai multe kilograme exploziv plastic, detonatori, dispozitive de dare a focului, bombe artizanale gata de explozie şi toate documentele compromiţătoare ale reţelei sale, mai ales planuri ale imobilelor locuite de personalităţi politice, oameni de afaceri, ziarişti... Amparo, ca şi tînăra vînzătoare din barul londonez, va declara mai tîrziu poliţiei că nu ştia nimic despre conţinutul pachetelor abandonate în apartamentul său.

„Carlos" face cunoştinţă cu încă alte două sud-americane, Nancy Sanchez şi Maria Teresa Lara, care locuiesc împreună într-un apartament din strada Toullier din Paris. El vine adesea în acest apartament : se bea, se ascultă muzică latino-americană... Printre invitaţi se află, uneori, o tînără engleză originară din Africa de Sud, Angela Amstrong, instalată de şapte ani la Paris, care lucrează ca secretară la Collège de France. Nancy şi Angela s-au întîlnit în septembrie 1969 la Universitatea din Paris, unde urmau cursuri de sociologie. Cele două tinere au locuit un timp împreună, înainte ca Angela, mamă a unei fetiţe, din 1970, să se mute într-un nou apartament din Fontenay-aux-Roses.

Tînărul venezuelean poate fi mîndru de el. În orice caz, la sfîrşitul lui 1973, are spatele asigurat atît în Marea Britanie, cît şi în Franţa, la Paris : ascunzători pentru arme, case unde poate trage fără să dea de bănuit poliţiei. Poate să se consacre de acum înainte lărgirii reţelei sale, să-şi continue liniştit munca de păianjen. Un conducător al teroriştilor arabi sugerează lui „Carlos" să-şi îndrepte atenţia spre Est ; de ce n-ar încerca să integreze grupului şi cîţiva anarhişti germani, proveniţi fie din „Mişcarea 2 iunie", fie din „Grupul lui Baader" ? Principalii şefi sînt după gratii, dar reţeaua nu este, cîtuşi de puţin, decimată. Un anumit număr de revoltaţi vest-germani vin, la sfîrşitul anului 1973, la Paris, pentru primele contacte : locul de întîlnire este „Casa Americii Latine" de la „Cité Universitaire", pe bulevardul Jourdan.

Cu care anarhişti s-a întîlnit „Carlos", într-un moment sau în altul, înainte de fuga sa din Europa, în 1975 — ca urmare a uciderii a doi inspectori ai D.S.T. la Paris ? Se cunosc, bineînţeles, numele celor care au participat cu el la mai multe acţiuni. Ca Hans Joachim Klein sau tînăra Gabrielle Kröcher Tiedemann, ce l-au însoţit cu prilejul luării ostaticilor de la sediul O.P.E.C. din Viena. Ca Wilfried Böse, fost administrator al unei case editoriale din Frankfurt. Böse va deturna în 1976, împreună cu alţi complici, un avion al companiei „Air France", pe aeroportul din Entebbe, iar „Carlos" l-a întîlnit de mai multe ori la Paris şi în R. F. Germania (Böse va fi împuşcat de către comandoul israelian care-i va elibera pe ostatici).

Alţii sînt mai puţin cunoscuţi. Astfel, se pare că „Carlos" s-a întîlnit cu unul dintre conducătorii „Mişcării 2 iunie", Ralf Reinders : un fost student berlinez, născut din părinţi olandezi, coleg cu Teufel şi cu alţi anarhişti ai „Comunei nr. 1" din Berlin, pe care poliţiştii vest-germani îl consideră ca unul dintre teroriştii cei mai periculoşi ai mişcării. Este bănuit de a fi participat la o întreagă serie de atentate şi spargeri, în Berlin, între 1969 şi 1974, şi de a fi făcut parte din comandoul care „l-a executat" pe preşedintele curţii de apel din Berlin, judecătorul von Drenkmann, ca şi pe „trădătorul" Ulrich Schmücker, acel fost membru al „Mişcării 2 iunie", condamnat la moarte de foştii lui colegi pentru a fi „vorbit prea mult" poliţiei.

Astrid Proll, fotograf, participantă la fondarea „Grupului lui Baader", e foarte posibil să fi fost, după informaţiile de care dispunem astăzi, în contact cu „Carlos". Fratele ei, Thorwald Proll, a făcut parte din comandoul responsabil de

incendierea, în 1968, a două mari magazine din Frankfurt, alături de Gudrun Ensslin şi Andreas Baader însuşi. Astrid, arestată în 1971 şi acuzată de atac cu arma, de furturi şi de tentativă de ucidere a doi poliţişti, fusese pusă în libertate supravegheată în timpul procesului său, din cauza unor tulburări cardiovasculare. Ea a profitat pentru a dispărea şi a se întoarce în clandestinătate.

Cum au fost stabilite contactele între tînărul venezuelean şi extremiştii de stînga vest-germani ? După părerea poliţiştilor din Bundeskriminalamt însărcinaţi cu represiunea terorismului, aceştia au fost recomandaţi lui „Carlos" de către terorişti arabi. Ei au indicat lui „Carlos" care erau elementele susceptibile de a intra în reţeaua sa. „Carlos" s-ar fi mulţumit deci să le urmeze sfaturile şi să rezerve „cea mai bună primire" tinerilor extremişti de dincolo de Rin. Ei îi vor servi lui „Carlos" în dublu scop : participînd la acţiuni în contul teroriştilor arabi şi alimentîndu-l cu arme (grenade, spre exemplu, furate de „Grupul Baader-Meinhof" din depozitele armatei americane din Germania federală) de care el va avea nevoie în acţiunile sale pe teritoriul francez.

„Carlos" şi Moukharbal au repertoriat cu grijă personalităţile franceze şi britanice legate de Israel sau considerate ca fiind favorabile acestui stat, împotriva cărora puteau fi încercate atentate, dar planul lor va fi spulberat de un „accident" : arestarea curierului „Armatei roşii japoneze", Oshiaki Jamada, arestat la Orly, în iulie 1974. Jamada aducea, pentru celula „Armatei roşii" din Paris, instrucţiuni de la şeful ei, Fusako Shigenobu. Arestarea lui a dus la destrămarea reţelei nipone în Franţa, iar teroriştii arabi au hotărît să vină în ajutorul celui mai bun aliat al lor. „Carlos" şi Moukharbal primesc deci ordinul de a pregăti o luare de ostatici pentru a obţine eliberarea lui Jamada. „Armata roşie japoneză" va pune la dispoziţie oamenii. Cei doi vor repera obiectivul, vor primi şi vor conduce comandoul japonez la sosirea sa în Europa, îi vor asigura locuinţe discrete şi-i vor da arme.

Pentru a obţine eliberarea lui Jamada, trebuie lovită Franţa. Momentul este bun : Parisul tocmai şi-a schimbat puţin poziţia faţă de ţările Orientului Mijlociu. Discret, desigur, dar suficient pentru a-şi atrage criticile extremiştilor arabi care vizează pur şi simplu distrugerea Israelului. Ministrul francez al afacerilor externe, Jean Sauvagnargues, nu a anunţat oare că va face o vizită la Ierusalim ? Şi nici noul ministru francez de interne, Michel Poniatowski, nu inspiră încredere arabilor :

oare se va dovedi tot atît de înțelegător cu aceștia, aflați în misiune secretă în Franța, așa cum a făcut-o predecesorul său, Marcellin? Poate că tonul riscă să se schimbe. De ce să nu fie organizată o acțiune de avertisment împotriva guvernului francez? Un avertisment de acest gen: „Dați impresia că vă schimbați politica, dar noi avem mijloace de a vă pedepsi!"

Dar unde să fie organizată această luare de ostatici? În Franța? Teroriștii arabi nu sînt deloc entuziasmați de această idee. Pentru ca o luare de ostatici să reușească, trebuie prin definiție ca aceștia să fie personalități de prim plan iar guvernul să fie obligat să facă totul pentru eliberarea lor. Dar niște personalități atît de reprezentative, în Franța, sînt greu accesibile: cum să-l faci ostatic pe un ministru? În plină stradă, cînd acesta se deplasează prin Paris? Imposibil, e prea multă circulație, e prea riscant! Teroriștii arabi nu au aceeași îndrăzneală ca separatiștii basci, care au plănuit să-l răpească pe președintele guvernului spaniol, Carrero Blanco, înainte de a se hotărî să-l „execute" pur și simplu.

În aceste condiții, ținta ideală este o reprezentanță diplomatică a Franței în străinătate. Parisul nu va putea refuza să acorde libertatea unui japonez — care va fi, oricum, eliberat după puțină vreme — dacă mai mulți dintre diplomații săi se vor afla în miinile teroriștilor.

Odată obiectivul stabilit — o ambasadă, rămîne alegerea țării. Ideală ar fi ambasada Franței din Tokio, dar teroriștii „Armatei roșii japoneze" sînt decimați, în țara lor. În ceea ce privește trimiterea unui comando de „soldați roșii" în țara lor, nici vorbă de așa ceva. Ei sînt cu grijă descriși în formularele trimise la toate posturile de frontieră și au șanse sigure de a fi arestați imediat ce pun piciorul pe pămîntul Japoniei. Trebuie căutat în altă parte.

Oare de ce „Armata roșie" și teroriștii arabi au ales Olanda, pe cîtă vreme ar fi putut tot atît de bine să aleagă Italia, Elveția sau Marea Britanie, unde „Carlos" dispunea deja de o solidă infrastructură, de ascunzători și de depozite de arme? În favoarea acestei alegeri un mare rol l-au avut considerațiile politice: teroriștii arabi sînt porniți împotriva guvernului olandez pentru un motiv foarte precis. O parte a emigranților evrei tranzitează prin Olanda, atunci cînd aceștia își părăsesc țara de origine. O luare de ostatici pune întotdeauna în încurcătură guvernul statului în care aceasta se desfășoară: teroriștii arabi sînt bucuroși să creeze necazuri guvernului de

la Haga. „Carlos" și Moukharbal părăsesc Parisul în august 1974 și pleacă în recunoaștere în capitala olandeză.

Ei trec și tot trec prin fața reprezentanței diplomatice franceze, notează cu grijă orele schimbului ostașilor de gardă, ca și locurile unde stau de obicei. Trag cu ochiul în holul de la intrare pentru a fi capabili apoi să-și întocmească planul, chiar aproximativ. Se informează cît pot de discret asupra numărului diplomaților care lucrează la Haga, notează zilele cînd ambasadorul Franței lucrează în biroul său.

Cînd totul este gata, ei se înapoiază la Paris și trimit un mesaj cifrat arabilor: „soldații roșii" pot veni. Fusako Shigenobu a ales pentru această acțiune trei dintre cei mai buni oameni ai săi. Jun Nishikawa, Harruo Wako, fost student al Universității din Keio, și, în sfîrșit, Junzo Okudeira, fratele mai mic al unuia dintre membrii comandoului sinucigaș de la Lod și cumnat, deci, al lui Fusako Shigenobu. Moukharbal, ca întotdeauna, nu uită să noteze aceasta în caietul lui de conturi. Armamentul — grenade și pistolete — va fi furnizat de anarhiștii germani din „Gruparea Baader-Meinhof".

La 12 septembrie, patru oameni trec fără dificultăți frontiera olandeză: un peruvian cu numele de Torres (un flăcău voinic cu nasul ușor acvilin) și trei japonezi. Polițiștii însărcinați cu controlul pașapoartelor lor false nici nu bănuiesc că au în față „Comandoul de la Haga" și ghidul lor. „Carlos", care a fost tot timpul, pînă atunci, mai degrabă un strateg decît un om de acțiune, cu excepția celor două acțiuni londoneze, îi abandonează pe japonezi, imediat ce aceștia ajung în capitala olandeză. El schimbă bani la o bancă din Amsterdam, apoi revine la Paris cu avionul: poliția de frontieră îi aplică viza de intrare pe teritoriul francez. Călătorește tot cu pașaportul său fals, peruvian.

De aici înainte, este rîndul „Armatei roșii" să acționeze...

La 13 septembrie 1974 — într-o vineri — cei trei japonezi se îndreaptă spre ambasada Franței, o clădire mare, cubică, de culoare roșie, situată pe unul dintre cele mai frumoase bulevarde din Haga, Smidstlein, mărginit de arbori și cu linii de tramvai pe mijloc. La cîteva sute de metri, pescarii își aruncă undițele în apele canalelor... Soldații „Armatei roșii" au asupra lor trei revolvere și grenade pe jumătate dezamorsate. Un șofer al ambasadei și un portar se află în calea lor:

— Conduceți-ne la ambasador!

Ambasadorul este contele Jacques Senard, născut în 1919 dintr-o familie de proprietari agricoli de pe Coasta de Azur.

Cei trei japonezi au armele în mîini. Este evident că nu cunosc terenul, dar par hotărîți, în orice caz, să folosească armele dacă nimeni nu le arată drumul. Șoferul se supune ; în timp ce unul dintre teroriști intră în ascensorul care duce la etajele superioare, el merge, în fața celor doi „soldați roșii", pe scară, cu pistolul în spate. Destinația : biroul ambasadorului, la etajul patru și ultimul al clădirii. În trecere, teroriștii sechestrează alte persoane întîlnite pe scară și cortegiul se mărește: telefonistul, portarul etc. Șoferul, care cunoaște toate colțurile imobilului scapă de sub escorta teroriștilor. Cînd comandoul a ajuns la etajul patru, ambasadorul tocmai ieșea din biroul unuia din colaboratorii săi. Nu are timp să acționeze, căci teroriștii îl împing, împreună cu ceilalți ostatici, în biroul său. Teroriștii trag focuri de armă în aer pentru a arăta că nu glumesc : această „tactică" le poartă ghinion. Unul dintre gloanțe ricoșează și-l rănește pe un japonez la braț.

Se dă alarma : cineva a auzit focuri de armă și a telefonat la comisariatul de poliție. În cîteva secunde primii polițiști sosesc la fața locului : doi bărbați și o femeie. Femeia, Johanna Marie Remmerswaal, are douăzeci și unu de ani. Toți trei pătrund precipitați, cu armele în mîini, pe scara ce duce la biroul ambasadorului. Ei urcă alergînd treptele scării, fără să încerce măcar să se asigure : cum de nu se gîndesc că unul dintre teroriști îi poate aștepta cu arma în mînă la o cotitură a scării ?

Agentul Koster e primul care ajunge gîfîind la etajul patru : poziția, pentru soldații „Armatei roșii", este ideală. Ei domină casa scării, pot surprinde orice zgomot, pot prevedea cu precizie clipa în care adversarii se vor ivi. Polițiștii sînt total, sau aproape total, descoperiți.

Otto Koster nu are nici măcar timp să deschidă focul : se trezește nas în nas, aproape de biroul ambasadorului, cu unul dintre teroriști.

Koster nu are timp să-i deslușească fața ; are doar răgazul să-i observe costumul negru, impecabil. „Soldații roșii" au cheltuit mult pentru a-și pune toaletele la punct ca să se poată apropia nebănuiți de ambasadă. Elegantul japonez are un pistolet în mînă și trage mai repede decît polițistul. Țeava revolverului latră o dată : Koster se oprește brusc în plină cursă. Glontele l-a atins în mușchiul brațului. Durerea e teribilă : se clatină.

Cei doi colegi ai săi caută cu disperare un adăpost, dar e prea tîrziu și pentru ei. Un alt membru al comandoului a alergat în ajutorul colegului său și-și descarcă arma în direcția

lor : tînăra polițistă se prăbușește. De astă dată glontele n-a trecut departe de inimă : Johanna Marie Remmerswaal este grav rănită, cu plămînul găurit.

Polițistul teafăr, Peter Wilhelm Springer, reușește să-și tîrască cei doi colegi la adăpost, în timp ce sosesc ajutoare. Aproape o sută de polițiști în ținută de luptă încercuiesc clădirea, trăgători de elită s-au urcat pe acoperișurile din jurul ambasadei, în timp ce jandarmeria ține la depărtare sutele de curioși care au alergat spre ambasadă încă de la primele focuri.

Ceilalți funcționari ai ambasadei, care n-au căzut în mîinile teroriștilor, s-au baricadat în birouri.

— Blocați ușile, pentru ca nimeni să nu poată intra !

Funcționarii urmează sfaturile poliției, împingînd mobile : sînt hotărîți să suporte un adevărat asediu, numai să nu fie luați ostatici. O secretară îngrozită se ascunde... într-un dulap.

Și începe o lungă așteptare : polițiștii, care au încercuit imobilul, au primit ordinul de a se replia pentru a nu pune în pericol viața ostaticilor. Într-adevăr, comandoul a transmis că-i va ucide pe prizonieri dacă poliția olandeză va încerca să acționeze. Printre ostatici, patru membri ai Companiei Franceze a Petrolului (C.F.P.) : Defize (din serviciul relațiilor publice al societății), doi ingineri (Roux-Buisson și Groskamp), un olandez și președintele societății de rafinare „Total" din Olanda, domnul Deebriek. Veniseră la ambasadă pentru a purta discuții cu Jacques Senard cu privire la inaugurarea apropiată a unei rafinării a companiei în insula Fleyssingue...

În sfîrșit, la ora 19 — după două ore și jumătate de la începerea atacului („soldații roșii" au intrat în ambasadă la ora 16,30) — o hîrtie se rotește căzînd de la ultimul etaj. Polițiștii se reped să o prindă. Poate că, în sfîrșit, vor fi cunoscute cererile comandoului. Într-adevăr ! E o scrisoare adresată „autorităților franceze și olandeze". „Armata roșie" înțelege să trateze de la egal la egal cu reprezentanții celor două guverne :

„Autorități franceze și autorități olandeze : avem ca ostatici pe ambasadorul Senard și un număr de alte persoane. Cerem eliberarea colegului Jamada, deținut la Casa sănătății, conform următoarelor instrucțiuni care trebuie aplicate «à la lettre» :

1. Colegul nostru trebuie să sosească la ambasadă sîmbătă dimineața la ora 3.

Un autobuz cu șofer trebuie să fie gata să ne transporte la timpul convenit, la aeroportul Schiphol, la vedere, în fața clădirii principale de la stația terminus.

Un Boeing 707 cu rezervoarele pline, cu pilot și copilot să fie pus la dispoziția noastră, gata să decoleze imediat. Odată sosiți la destinație, ambasadorul și ceilalți ostatici vor fi eliberați, teferi.

2. Orice tentativă, în orice moment ar fi, împotriva noastră, va fi considerată ca un act de agresiune și vom riposta cum se cuvine.

3. Dacă sîmbătă la ora 3 dimineața, oră limită, colegul nostru Jamada nu vine, vom proceda, la intervale regulate, la executarea ostaticilor pînă cînd cererile noastre vor fi pe deplin satisfăcute".

Textul este semnat : „Armata roșie japoneză".

Ambasadorul Japoniei la Haga, domnul Shigern Hirota, s-a oferit de la început ca ostatic în locul ambasadorului Franței și al celorlalți prizonieri ; în zadar, teroriștii nici nu răspund ofertei. Pentru ei, un singur om contează : Jamada.

Și Jamada este scos din celula sa de la închisoarea La Maison de la Santé. Franța l-a eliberat în cîteva ore pe teroristul care e gata să servească drept monedă de schimb. Jean Berthelon, prim-judecător de instrucție al Parisului, semnează documentul care permite punerea în libertate a lui Jamada sau, mai exact, care pregătește eliberarea sa : guvernul francez își dă seama că are și el un ostatic. Michel Poniatowski, ministrul de interne, este hotărît să-l „manevreze" așa cum soldații „Armatei roșii" i-au „manevrat" pe ambasadorul Senard și pe ceilalți prizonieri. Dacă japonezii se ating de vreunul dintre ostatici, polițiștii din brigada antigang (antiparazitism social) au ordinul să-l doboare și ei pe Jamada. Și ei îi spun asta...

La ora 22,22, un Mystère 20 francez, avînd la bord pe japonez și polițiști, decolează de la baza aeriană militară de la Villacoublay de lîngă Paris. Un alt Mystère 20 l-a precedat cu cîteva minute : el transportă alți funcționari ai poliției judiciare franceze. Înainte de a se urca în avion, Jamada adaugă cu de la sine putere o altă cerere celor impuse de colegii lui : o răscumpărare de un milion de dolari, ca despăgubire pentru săptămînile petrecute în închisoare. Japonezul demonstrează stăpînire de sine cînd părăsește închisoarea La Santé. O va pierde după puțin timp cînd, legat de unul dintre fotoliile aparatului, va afla că e răspunzător la rîndul lui de viața ostaticilor ținuți prizonieri de către colegi.

Guvernul francez este hotărît să dovedească fermitate în această afacere. Poate pentru că unul dintre ostatici este ambasadorul Senard, poate pentru că nu depinde totul de Franța și că e ușor să dai vina, în astfel de condiții, pe guvernul olandez, în eventualitatea unui eșec.

Fapt este că trec mai multe zile pînă ce Parisul și Haga cad de acord asupra condițiilor în care să fie rezolvată această luare de ostatici. O primă divergență între cele două guverne : olandezii, care vor să se debaraseze cît mai repede de acești „soldați roșii", consideră că nu trebuie să se dea înapoi în fața unor concesii, dacă acestea permit să se ajungă la deznodămînt. De ce să nu fie lăsat, spre exemplu, așa cum au cerut teroriștii la un moment dat, un ostatic în avionul care-i va duce la destinație, chiar dacă acest ostatic este ambasadorul Franței ? Parisul este, dimpotrivă, categoric : toți ostaticii, fără excepție, trebuie să fie eliberați în schimbul lui Jamada ! Comisarul Broussard și polițiștii din brigada antigang, care-l păzesc zi și noapte pe prizonier în Mystère 20 pe aeroportul Schiphol, au primit, în această privință, ordine precise :

— Nu-i scoateți cătușele lui Jamada decît atunci cînd ostaticii vor fi eliberați sau pe punctul de a fi eliberați !

Jacques Chirac, primul ministru francez, publică un comunicat care nu lasă nici un dubiu asupra acestui fapt. Guvernul francez, explică el, are două obiective : să protejeze viața ostaticilor și să evite ca noi prizonieri să cadă în mîinile comandoului. În concluzie, nici nu poate fi vorba ca unul din ostatici să rămînă în mîinile comandoului, chiar dacă ceilalți sînt eliberați, nici ca vreun echipaj francez să piloteze avionul teroriștilor, „guvernul neînțelegînd să substituie astfel pe teritoriu străin noi ostatici francezi celor care vor fi eliberați".

Și timpul trece, întretăiat de multiple convorbiri telefonice între hotelul Matignon și Haga. Zi și noapte, Jacques Chirac negociează cu colegul său olandez, primul ministru Joop den Uyl : ce avion vor lua teroriștii pentru a părăsi țara, ce echipaj, cum se va desfășura îmbarcarea. Jamada urmărește și el negocierile, cu mîinile și cu picioarele legate, într-un jeep galben echipat cu un radio-telefon în contact cu comandoul, staționat pe aeroport în apropierea celor două Mystère 20 franceze. Ca o sfidare, teroriștii din ambasadă îl întreabă pe colegul lor ce sugestie are pentru primele focuri trase împotriva ambasadorului, contele Senard.

— În picior ? În braț ?

„Știți — va declara ziariștilor ambasadorul, după eliberare —, era fără cinci, chiar fără două minute. Dacă v-aș spune că la un moment dat nu-mi era frică, m-ați considera un fanfaron, nu m-ați crede..."

Cei trei teroriști sînt niște profesioniști. Știu să ucidă, dar și să negocieze: sînt adepți ai „acțiunii psihologice". La un moment dat trag între picioarele prizonierilor, pentru a-i impresiona: gloanțele ricoșează în încăpere, găuresc fotografia oficială a președintelui Pompidou, atîrnată pe perete, aproape de biroul ambasadorului.

Nervii ostaticilor sînt întinși la maximum: noaptea, ei dorm pe mochetă. In primele trei zile de captivitate, nu mănîncă nimic. Iar de băut, sînt lăsați pe rînd să meargă într-o încăpere alăturată, unde-și potolesc setea. Nici toaletă: se folosesc coșurile de hîrtii; teroriștii au prevăzut această îndelungată izolare: se hrănesc cu pilule nutritive, iar ostaticilor, care le refuză, le oferă somnifere, în afara celor două femei: o telefonistă și o secretară, ambele de 22 de ani. Japonezii le eliberează, dealtfel, în noaptea de duminică spre luni; epuizate, ele se aruncă în brațele polițiștilor care veghează în jurul ambasadei.

Luni, la 5 dimineața, teroriștii fac o primă concesie: acceptă alimente. Ei nu au nevoie, dar prizonierii n-au mîncat de vineri. Prin telefon — toate negocierile decurg astfel — își fac cunoscute condițiile: vor lăsa o frînghie de la etajul patru, iar polițiștii vor trebui să lege de ea coșurile cu provizii.

Totul se desfășoară conform acestor indicații, iar alimentele ajung la etajul patru al ambasadei.

Orele trec, zilele chiar. Din cînd în cînd teroriștii îl pun la curent pe ambasadorul Senard cu desfășurarea negocierilor. Teroriștii nu știu că negocierile sînt pe două fronturi! „Negocierile cu francezii sînt mai dificile decît cu japonezii", susține în fața ziariștilor unul dintre reprezentanții guvernului olandez.

Prima dificultate: avionul. Olandezii propun comandoului un D.C.-8 al companiei K.L.M. Japonezii refuză, cerînd un Boeing, iar acest detaliu permite o apreciere asupra importanței antrenamentului făcut de „Armata roșie japoneză": ei nu vor să urce într-un D.C.-8, căci au primit cîteva noțiuni de pilotaj pe Boeing. Ei sînt capabili să controleze dacă un aparat de acest tip zboară corect în direcția pe care o doresc, în timp ce ar fi pierduți în fața cadranelor unui D.C.-8.

— Vrem un Boeing!

K.L.M. nu are nici un Boeing. E rîndul francezilor...

Parisul acceptă, dar cu o condiție: nici vorbă să „împrumute" un echipaj, nici un francez nu se va afla în cabina de pilotaj în momentul în care comandoul va decola. Atunci...

Se caută voluntari: trei temerari se oferă. Pilotul Hendrikus Sierks, un olandez, copilotul Rund de Zwaal, tot olandez, și mecanicul Barry Knight, de naționalitate britanică. Sînt vînători de premii: dacă vor reveni teferi din expediție, vor primi un premiu de 200.000 de franci. Hendrikus Sierks și cei doi tovarăși ai săi acceptă: comandantul de bord — „Pim" pentru prieteni — a trecut prin altele și mai și. Este un as al aviației olandeze, iar guvernul l-a acceptat și pentru faptul că el cunoaște foarte bine mentalitatea asiatică: a fost pentru un timp instructor la „China airlines", în Taiwan... Apoi, pentru că are nervi de oțel: „este rece ca gheața", recunoaște tatăl său, care a fost acum douăzeci de ani instructorul său și l-a ajutat să-și ia primele brevete de pilotaj.

Cînd va urca în Boeing alături de teroriști, nu-și va pierde simțul umorului:

— Privește! Ai un nasture lipsă la veston!

Copilotul Rund de Zwaal va rămîne descumpănit de această observație. Intr-adevăr, îi lipsea un nasture, dar în împrejurări ca acestea...! E adevărat că „Pim" și-a pus o impecabilă uniformă verde-oliv pentru zborul spre necunoscut...

Nu-și va pierde nici o clipă calmul în timpul acestei călătorii extraordinare; nici chiar cînd se va întîlni prima oară cu viitorii „colegi" de voiaj, marți 17 septembrie, după-amiază, pentru a le prezenta planul său de zbor. Va ieși surîzînd din ambasadă, cu o foaie de hîrtie în mînă: itinerarul a fost acceptat de teroriști.

Boeingul companiei „Air France" e gata: a fost tras în zona cargo, acolo unde trebuie să se execute îmbarcarea. Nu mai rămîne decît să fie aduși „pasagerii". A fost rezolvată și o ultimă dificultate: echipajul Boeingului a acceptat ca teroriștii să călătorească cu armele. Înainte de plecare vor abandona doar grenadele. Cît despre revolvere, pot să le ia cu ei.

— Nu vom trage în nimeni! E numai pentru a ne putea sinucide, dacă vom dori! E dreptul nostru! argumentează teroriștii.

Comandantul Sierks este de acord.

Jamada, pe aeroport, se pregătește și el de plecare. I-au fost înapoiate documentele confiscate la Paris, în momentul arestării. Comandoul a pus această ultimă condiție. Fără în-

doială, colegii lui vor să știe ce au aflat adversarii despre implantarea lor în Europa, dar mai ales ce nu au aflat.

Lîngă ambasadă, mașini de pompieri, ambulanțe, echipate cu măști de oxigen și trăgători de elită, sînt gata să intervină. Și-au făcut apariția chiar și comandouri de marină. Soldații au dormit în aer liber într-o piață de lîngă ambasadă. Toată lumea așteaptă la cîteva sute de metri de pașnicele canale, în care pescari cu undițe n-au încetat să supravegheze plutele în aceste zile de tensiune, în timp ce oficialii olandezi puneau la punct împreună cu teroriștii, prin telefon, ultimele detalii ale operației.

Japonezii au cerut ca locurile din jurul clădirii să fie complet degajate : le este, fără îndoială, teamă ca nu cumva trăgători de elită să se ascundă în spatele automobilelor staționate și să-i doboare la ieșirea din ambasadă. Autoritățile olandeze, nerăbdătoare să sfîrșească odată, acceptă imediat : nici nu și-au pus, dealtfel, problema să forțeze lucrurile.

Macaralele vin să ridice automobilele staționate lîngă intrarea în imobil. Proprietarii lor le-au abandonat înaintea dramei și nu au fost autorizați să le ridice : măcar de această dată ei nu vor plăti parcarea. Sus, de la fereastra etajului patru, un membru al comandoului supraveghează această activitate. Totul pare normal... adversarul a capitulat. Pe aeroport, companiile aeriene au primit ordinul să accelereze formalitățile de îmbarcare, iar pistele sînt închise după ora 18 : aparatele sînt îndreptate spre Rotterdam. Spre piste se îndreaptă mașini blindate, în timp ce pe terase se ascund trăgători de elită. În împrejurimi s-au instalat patrule de polițiști și militari ; siguranța olandeză este neliniștită : a aflat că un alt membru al „Armatei roșii japoneze" s-ar afla în Olanda. Poate pentru a-i ajuta pe colegii lui sau pur și simplu pentru a declanșa o altă acțiune în momentul plecării, cine știe... ?

În Franța, de asemenea, e stare de alertă : oameni din brigada antigang întăresc efectivele de poliție pe aeroporturile pariziene, de teamă ca Boeingul să nu aterizeze acolo, pentru cine știe care nou șantaj. Sînt polițiști de elită : unitatea lor a fost înființată cu doi ani în urmă, după măcelul de la München, ca răspuns pentru noua formă de violență, pentru care drama jocurilor olimpice constituie un exemplu grăitor. Cei 38 de oameni ai comisarului Broussard sînt în același timp licențiați în psihologie și trăgători de elită, familiari ai judoului și karatélor : ochesc de la trei sute de metri depărtare, cu pistoalele lor Smith și Wesson, un balon de mărimea unei fețe umane, știu să coboare din elicopterul în zbor pe o frînghie, știu să dispară în mulțime în urmărirea unui răufăcător...

La ora 20,50, comandoul japonez și ostaticii ies din ambasadă, șase numai, trei dintre prizonieri obținînd din partea teroriștilor autorizația de a nu-i însoți pînă la aeroport. Dar ce importanță mai are ! Nu-l au pe ambasadorul Franței în mîini drept monedă de schimb, în cazul în care colegul lor Jamada n-ar fi adus la Boeing ? Ambasadorul este singurul dintre ostatici care nu ridică mîinile, cînd urcă în autobuz : teroriștii au avut această „deferență". Imediat ce urcă în vehicul, sparg cu revolverele geamurile care zboară în țăndări (un alt detaliu arătînd din nou că acțiunea a fost gîndită cu grijă pînă în cel mai mic amănunt) : japonezii se tem ca nu cumva polițiștii olandezi să fi avut ideea — dificil de pus în aplicare într-un timp atît de scurt — de a modifica vehiculul în așa fel încît să poată emana în interior gaze somnifere. Cu geamurile deschise nu va fi nici un pericol...

Și convoiul pornește : drumul spre aeroportul Schiphol este liber. Echipajul aeronavei este la post : comandantul Sierks și cei doi colegi au încercat în ajun Boeingul francez. Aparatele companiei nu au exact același tablou de bord ca cele ale companiei de charters : în cîteva ore, ei s-au familiarizat cu comanda avionului și sînt gata de decolare.

Momentul cel mai dificil urmează abia acum : schimbul lui Jamada contra ostaticilor aflați în mîinile comandoului. La ora 21,50 — o oră după plecarea din ambasadă — autobuzul care transportă „soldații roșii" și ostaticii intră pe pistele aeroportului Schiphol. Ultimul act al dramei începe, după un scenariu pus la punct cu grijă, în cursul lungilor ore de discuții dintre japonezi, autoritățile olandeze și guvernul francez. Și totul se desfășoară după plan.

Pentru mai multă siguranță, teroriștii au cerut ca toți ostaticii să urce cu ei în avion : nu-i vor elibera decît în ultimul moment, cînd Jamada va veni. Dar francezii și olandezii vor să fie siguri, la rîndul lor, că Boeingul nu va zbura decît cu cei patru japonezi — trei membri ai comandoului și colegul lor. Cele două părți ajung la un compromis : trei ostatici vor coborî în momentul cînd mașina cu Jamada se va apropia de avion. Ceilalți trei vor coborî imediat ce japonezul va urca în cabină. Ambasadorul Franței, tras la față, neras de cîteva zile, părăsește ultimul avionul. La ora 22,29, la mai puțin de trei sferturi de oră de la sosirea convoiului pe aeroport, avionul decolează.

„Armata roșie japoneză" a învins.

La centrul de coordonare a zborurilor al K.L.M. de la Amsterdam, controlorii radar urmăresc cu privirea pe ecran urmele aparatului. Se îndreaptă spre sud; francezii, care se tem ca avionul să nu aterizeze pe un aeroport al țării lor, respiră ușurați.

Urmează sosirea la Aden... Unde-i așteaptă o surpriză neplăcută: guvernul sud-yemenit, care nu vrea să acorde ajutor mișcării „revoluționare" occidentale, le refuză autorizația de coborîre. Li se permite numai să alimenteze avionul pentru a pleca spre altă destinație: Damasc, unde autoritățile siriene autorizează aterizarea aparatului „pentru a salva viața unor persoane nevinovate". După trei ore de negocieri, japonezii coboară din avion și se predau autorităților siriene. Mașini militare îi duc spre o destinație necunoscută.

Iar francezii, ca și olandezii, nu au decît să-și facă socotelile...

Un Boeing 707 valorează 3,5 milioane de franci, amortizabili în zece ani, și costă deci 10.000 de franci pe zi. Boeingul francez a sosit la 15 septembrie, ora 23, pe aeroportul Schiphol și a rămas aici pînă în ziua de 17, ora 22, adică aproape patruzeci și opt de ore. Trei zile la sol: 30.000 de franci pierduți. Orele de zbor: 4.000 de franci, aproximativ, pe oră. Un aparat de acest tip consumă 6 tone de carburanți în 60 de minute. „Călătoria" „soldaților roșii" a durat aproape 20 de ore...

La cheltuielile acestea se adaugă cele ale celor două Mystère 20, care l-au adus pe Jamada și pe polițiști: comisarul Broussard și membrii din brigada antigang. Și închiderea, pentru o bună bucată de timp, la 17 septembrie, a aeroportului din Amsterdam, unul dintre cele mai mari din lume: zeci de zboruri anulate! Și, pentru a încheia, primele frumușele promise fiecăruia din cei trei membri ai echipajului: 200.000 de franci fiecare. Fără a mai socoti sumele cheltuite în cadrul acțiunilor poliției: blindate, mașinile pompierilor și unități de marină, ambulanțe, atît lîngă ambasadă cît și lîngă aeroport, în timpul deznodămîntului dramei... Fără să mai adăugăm sîngele vărsat.

„CARLOS" LA PARIS

La Haga, negocierile cu comandoul „Armatei roșii japoneze" nu au progresat deloc: contele Senard, ambasadorul Franței, și ceilalți ostatici sînt în mîinile „soldaților roșii" de vineri după-amiază. Jamada a părăsit deja închisoarea La Santé, dar nu s-a întîlnit încă cu colegii săi: așteaptă cu cătușele la mîini pe aeroportul din Amsterdam.

„Carlos" și Moukharbal, care au revenit la Paris după ce au primit comandoul de la Haga, urmăresc oră de oră desfășurarea evenimentelor, ascultînd buletinele de știri ale radiodifuziunii franceze. Fără îndoială că încep să fie neliniștiți: negocierile li se par prea lungi. Poate că le e teamă ca guvernul olandez să nu încerce vreo acțiune de forță, în înțelegere cu Parisul. De ce, oare, nu cedează imediat guvernul francez, fără condiții, cerințelor japonezilor? Poate că vor încerca să anihileze comandoul înainte de plecarea acestuia din Olanda, cu scopul recuperării lui Jamada și pentru a demonstra opiniei publice mondiale că „violența nu mai ține"...

Atunci hotărăsc să realizeze o nouă lovitură: în plin Paris. O lovitură sîngeroasă, ca aceea a comandoului sinucigaș de la Lod. Dar „Carlos" nu are nimic dintr-un kamikadze: nu are nici un chef să devină martir. Trebuie să ucizi, dar să dispari imediat. Cu cît atentatul va fi mai sîngeros, cu atît vor fi mai mari șansele de reușită ale acțiunii de la Haga: autoritățile franceze își vor da seama că teroriștii nu sînt dispuși să dea înapoi. Și cei doi oameni, „Carlos" și Moukharbal, își descarcă mînia asupra magazinului „Drugstore Publicis".

Bulevardul Saint-Germain des Prés din Paris este înțesat de lume în această duminică de 15 septembrie 1974: nici un loc la „Magota", nici la „Flore". În fața teraselor celor două

cafenele, ziarele anunță cu litere de-o șchioapă luarea de ostatici de la Haga. Distracție pentru trecătorii care își omoară timpul așteptînd să se elibereze vreo masă. La cîțiva metri mai încolo, de cealaltă parte a bulevardului Saint-Germain, la „Drugstore Publicis", una dintre creațiile pariziene ale lui Marcel Bleustein-Blanchet, gigantul publicității franceze și personalitate de vază a comunității evreiești din Paris, este tot atît de multă lume. Un restaurant după moda americană, cu salate și hamburgeri, și cîteva mîncăruri, „gătite" mai mult sau mai puțin fericit, pentru a face cîteva concesii gustului franțuzesc ; magazine de gadgeturi, o tutungerie, o mezelărie și o librărie. Toate deschise pînă noaptea tîrziu, întreaga săptămînă.

Marcel Bleustein-Blanchet are mai multe stabilimente în capitală. Dar cel din Saint-Germain prezintă anumite particularități : balustrada interioară, de exemplu, care permite să te apleci către nivelul magazinelor și tutungeriei și de unde poți fugi în cîteva secunde, coborînd scara ce dă în bulevard. La fel și cartierul : zeci de străduțe, unde te poți ușor pierde în mulțime, în cîteva clipe. Și Moukharbal, totdeauna la fel de meticulos, înscrie în carnetul său, la data de 15 septembrie, aceste simple cuvinte : „Operații japoneze".

La ora 17,22, un tînăr între 25 și 30 de ani, bine făcut, într-un costum gri, se apleacă peste balustrada primului etaj, ținînd în mînă o grenadă americană M-26, defensivă, fabricată în 1966 și provenind din depozitele armatei americane prădate în R. F. Germania de către anarhiștii din „Gruparea Baader-Meinhof". Este o grenadă de fragmentație, care proiectează în momentul exploziei cel puțin trei sute de schije de mărimea unui bob de orez.

Tînărul face un gest : grenada, amorsată, cade de la primul etaj și se sparge la nivelul inferior în mijlocul mulțimii. Anna Grimer, o statisticiană de 29 de ani, care tocmai cumpărase un ziar de la chioșcul magazinului, crede că a căzut un borcan de muștar. „M-am aplecat să-l iau, povestește ea, dar un om grăbit mi-a ieșit în față și m-a trîntit. Fără să vrea, mi-a salvat viața".

Explozia cutremură întregul cartier, făcîndu-se simțită pe o rază de 500 de metri. Un cîntăreț compozitor, Jean-Jacques Debout, care renunțase să-și cumpere țigări din cauza aglomerației, a scăpat ca prin minune. „Era de necrezut, ca într-un coșmar. O învălmășeală fantastică de „morți-vii" ce fugeau care

încotro fără să se vadă. Peste tot numai corpuri, lîngă trepte, sub mese, și altele, parcă rupte în două, pe tejghelele devastate. Un băiețaș își privea brațul stîng nevenindu-i să-și creadă ochilor : la capătul lui nu mai avea mînă". Clienții, vînzătorii, chelnerii sînt proiectați unii în alții în mijlocul panourilor de lemn ale decorațiunii interioare, smulși de explozie, în tensiunea strigătelor și urletelor de durere. Mai multe zeci de persoane se reped, învîrtindu-se pe bulevard, cu brațele înainte, orbite de propriul lor sînge.

Cît despre „Carlos" — totul lasă să se creadă că el este autorul (chiar dacă a fost lansată și versiunea că autorul atentatului ar putea fi tot un terorist al „Armatei roșii japoneze") — a fugit, lăsînd în urmă acest măcel : 2 morți și 33 de răniți. În momentul exploziei, el se afla deja pe trotuar.

— Am văzut totul. Netrebnicule ! Tu ai aruncat grenada !

„Carlos" înlemnește. O femeie de vreo șaizeci de ani l-a zărit în momentul ieșirii din magazin și a făcut imediat legătura între fuga lui precipitată și explozia care tocmai răsuna în cartier.

— Netrebnicule !

Timp de cîteva clipe, „Carlos" se uită la singura persoană care a avut răgazul să-l recunoască. Apoi începe să fugă.

Bătrîna doamnă îl urmărește cîțiva metri. Dar tînărul se distanțează repede. În confuzia generală, în mijlocul țipetelor, al sirenelor mașinilor poliției și ale pompierilor care merg spre același loc, nimeni nu se gîndește să-i acorde atenție, să blocheze cartierul. „Carlos" aleargă deci cîteva zeci de metri de-a lungul bulevardului Saint-Germain, intră pe strada Dragonului, cu sens unic, mărginită de restaurante și magazine de modă, și dispare. „Acțiunea japoneză" a reușit : zeci de răniți, ciuruiți de schijele de grenadă, de metal și de sticlă, sînt transportați la spital. Una dintre cele două persoane ucise de explozie are o enormă gaură în locul pieptului : se afla la cîțiva centimetri de grenadă în momentul exploziei.

Polițiștii francezi, care descoperă că grenada provine din stocurile armatei americane devastate de anarhiștii vest-germani, au, astfel, pentru prima oară, o probă grăitoare a colaborării dintre „revoltații" germani și teroriștii arabi și japonezi. O altă lovitură arabă, cu cîteva luni mai tîrziu, pe aeroportul Orly, va confirma că această colaborare nu este accidentală, ci că legăturile rețelei internaționale a arabilor sînt de acum foarte strînse.

Teroriştii arabi hotărăsc de această dată să atace un avion israelian. „Carlos" este însărcinat cu coordonarea acţiunii. El apelează la un anarhist german, Iohannes Weinrich, membru al „Grupării Baader-Meinhof" şi codirector, împreună cu prietenul său, Wilfried Böse, al unei case editoriale de extremă stîngă.

Iohannes Weinrich — şi faptul merită să fie subliniat — nu a întreprins niciodată nimic prin care să intre în atenţia poliţiştilor vest-germani. Este, după cum spun ei, o „randfigur" a terorismului anarhist, un simpatizant. Ca şi Böse, dealtfel. Şi iată-i, dintr-o dată, proiectaţi în prim planul scenei !

De fapt, teroriştii arabi şi-au recrutat întotdeauna oamenii din această pătură de simpatizanţi care înconjoară mişcările extremiste. Bernd Hausmann, rupt în bucăţi, la Tel Aviv, de explozia propriei sale valize, dinamitată prin grija teroriştilor arabi, fusese un bun exemplu al acestei politici de recrutare : să găseşti ucigaşi necunoscuţi de nimeni, care n-au apărut niciodată în coloanele ziarelor. Ca Hans Ioachim Klein, celălalt simpatizant al extremismului vest-german, garda personală a unui avocat din Stuttgart — specializat în apărarea membrilor „Grupării Baader-Meinhof", înainte de a-l însoţi pe „Carlos" la Viena. Acelaşi Klein a condus automobilul lui Jean Paul Sartre, atunci cînd acesta l-a vizitat pe Andreas Baader în celula sa.

Weinrich, deci, atunci cînd este recrutat de arabi, nu este cunoscut de Interpol şi, cu atît mai puţin, de poliţia franceză de graniţă : nu întîmpină nici o greutate, mergînd la Paris şi închiriind, sub nume fals, un automobil Peugeot 504 alb, înmatriculat cu nr. 4912 FP 69. Buletinul lui de identitate fals provine dintr-un stoc de documente furate de „Gruparea Baader-Meinhof", la 19 noiembrie 1970, de la primăria din Lang-Göns, de lîngă Frankfurt pe Main. Cu acest automobil vor merge cei doi terorişti arabi să atace, la 13 ianuarie 1975, un Boeing al companiei EL-AL, pe aeroportul Orly.

Ora 12,20 : Boeingul companiei EL-AL, însemnat cu steaua lui David, îşi părăseşte locul de parcare şi se îndreaptă spre pista de decolare. Aparatul vine din Tel Aviv şi a făcut o scurtă escală la Paris ; el transportă 136 de pasageri şi şapte membri ai echipajului. Cea mai mare parte a pasagerilor sînt americani, iar punctul terminus al zborului este aeroportul Kennedy din New York.

Pasagerii sînt neliniştiţi : ca urmare a frecventelor atentate şi deturnări de avioane, EL-AL a intensificat controlul pasagerilor. Valizele sînt metodic controlate la îmbarcare. Călătorii trebuie să-şi golească buzunarele în faţa funcţionarilor companiei, să-şi lase controlate vestele şi paltoanele. Chiar încălţămintea este „ascultată" : este posibil, într-adevăr, să ascunzi explozivi într-o talpă... Aceste măsuri de securitate au cel puţin un rezultat : avioanele din Israel nu mai sînt deturnate de cîţiva ani. Teroriştii ştiu că vor fi imediat detectaţi dacă trec prin control. Nu mai există decît un singur mijloc de a ataca aparatele israeliene : să fie distruse, la sol, în timpul escalelor pe aeroporturi situate în afara limitelor statului Israel.

Chiar în momentul cînd Boeingul se pune în mişcare, automobilul Peugeot 504 alb nr. 4912 FP 69 se opreşte pe una dintre benzile autorutiere care duc la aeroport, cu doi oameni la bord. Un comando arab.

Cei doi terorişti au calculat bine : din locul unde se află, ei domină spaţiile de staţionare şi pistele de decolare. La cîteva zeci de metri, roţile Boeingului israelian încep să se învîrtească în suflul strident al reactoarelor : pista este la un nivel inferior. Comandoul nu are decît să aştepte pentru ca aparatul să treacă prin faţa sa.

În timp ce avionul îşi începe rulajul, una dintre uşile automobilului se deschide. Un terorist iese din vehicul cu un pachet în braţe. De pe înălţimea teraselor aeroportului, un funcţionar al companiei EL-AL, cu binoclul la ochi, începe să devină bănuitor.

„De ce, oare, s-a oprit automobilul acela pe bandă ? Chiar în momentul decolării ! Şi acel om, cu coatele pe balustradă, şi cu pachetul acela straniu sub braţ !"

Funcţionarul are o presimţire şi nu este singurul. Un alt funcţionar al companiei „Lufthansa", ale cărei birouri sînt la vreo douăzeci de metri de locul de staţionare a maşinii, găseşte şi el că purtarea celor doi oameni este cel puţin curioasă, dar nici unuia nici altuia nu-i vine ideea să pună mîna pe telefon şi să anunţe poliţia. E adevărat că dacă C.R.S.[1] de gardă la Orly ar fi alarmat ori de cîte ori un pasager sau vizitator ar părea suspect unui funcţionar sau unei stewardese, ar fi tot timpul pe picior de război. Imperativul este asigurarea unei securităţi depline fără a jena prea mult publicul şi călătorii ; cum să controlezi miile de vizitatori care vin săptămînal să contemple traficul aerian ? 300 de jandarmi, poliţişti şi cadre ale C.R.S. înseamnă foarte puţin pentru a verifica dacă fiecare

[1] Corpul Republican de Securitate. (N.A.)

din cei 1.200.000 de cetățeni care trec anual pe terasele aeroportului nu este suspect de a fi terorist!

Boeingul lunecă în direcția pistelor. Teroriștii sînt la curent cu cele mai mici detalii ale itinerarului său: ei știu că aparatul se va apropia de ei, înainte de a se îndepărta în direcția pistei de decolare, și așteaptă.

Aparatul nu mai e decît la distanța de circa 130 de metri de omul sprijinit cu coatele pe balustradă: cît ai clipi din ochi, el desface curiosul său pachet: este un lansator de rachete. Tacticos, ca și cînd ar fi vorba de un exercițiu, omul își fixează arma sprijinindu-se de bară. Racheta zboară în direcția Boeingului israelian.

Rateu! Proiectilul trece fluierînd, la cîțiva centimetri pe deasupra carlingii aparatului, și pulverizează un Renault 16 staționat, înainte de a pătrunde în birourile Societății franceze de instrumente de măsură. Din fericire, ele sînt goale: este ora prînzului și zecile de funcționari, care pun la punct cutiile negre, destinate să înregistreze toate manevrele avioanelor în zbor, își iau masa.

Tînărul terorist scapă o înjurătură și se grăbește spre automobil. Cîteva secunde de discuții cu complicele său, aflat la volan, și iată-l revenind, în mînă cu un al doilea lansator de rachete. Se grăbește din nou spre balustradă și ochește. Racheta pornește...

Comandantul David Kichon aude fluieratul primei rachete chiar deasupra carlingii: nu ezită nici o secundă și trage maneta gazelor, fără să-i mai pese de injoncțiunile aparatelor de control dereglate prin manevra sa. Avionul își mărește viteza: Kichon nu are decît un singur gînd, să se îndepărteze cît poate de repede de clădirile aeroportului. Nu știe de unde vin loviturile, dar știe că, cu cît va fi mai departe, cu atît pasagerii și echipajul vor fi în siguranță.

A doua rachetă tocmai a plecat: de astă dată, ea își ratează complet ținta și trece alături de avion, înainte de a atinge în partea stîngă carlinga unui D.C.-9 al companiei aeriene iugoslave I.A.T., garat cu cîteva sute de metri mai departe, și-și termină cursa, fără a exploda, în subsolul unei clădiri. În avion, mai multă frică decît pagube: cei 31 de pasageri pentru Zagreb nu sînt încă la bordul aparatului. Racheta traversează cabina, fără mari stricăciuni: un steward și un membru al C.R.S., care se aflau lîngă aparat, sînt răniți de schije de metal, iar un muncitor care încărca valizele este ușor atins.

Teroristul s-a urcat în automobil: de această dată, nu-i rămîne decît să fugă. A fost dată alarma și cei doi oameni trebuie să se grăbească pentru a putea dispărea. Automobilul Peugeot 504 pornește în direcția autostrăzii A. 7, spre Paris. Toată acțiunea nu a durat decît vreo cincisprezeze secunde... Un membru al C.R.S., alertat de detonații, nu îndrăznește să tragă asupra automobilului, de teamă să nu atingă alte automobile. Comandoul dispare. Peste cinci minute, el este la Thiais, abandonează mașina lîngă cimitir și urcă într-o Simca 1100 albastru-deschisă. Siguranța îi pierde, apoi, urma... Cînd polițiștii vor descoperi Peugeot-ul 504, vor găsi, pe bancheta din spate, cele două lansatoare de rachete abandonate și un pistolet de 7,65 mm. Lansatoarele de rachete sînt de același tip cu cel confiscat, în 1973, de către poliția italiană, aproape de aeroportul din Roma, unde teroriști arabi se pregăteau să tragă asupra unui avion al companiei EL-AL.

După cîteva zile, la 19 ianuarie, un alt comando, format din trei oameni, rămași neidentificați seamănă teroare pe același aeroport Orly. Măsurile de securitate au fost întărite în urma atacului asupra avionului EL-AL, iar C.R.S. a primit ordinul să supravegheze mai îndeaproape zonele vulnerabile. Pe o terasă, un polițist observă deodată un individ cu capul acoperit, îndreptînd spre piste un lansator de rachete. Fără să ezite, el deschide focul. O rafală de pistol-mitralieră pornește în direcția teroristului. Acesta, văzîndu-se descoperit, joacă totul pe o singură carte: amorsează grenade și le aruncă în holul plin de călători.

Ca și „Carlos" în timpul atentatului de la „Drugstore Publicis", cei trei oameni speră să fugă, profitînd de îmbulzeală. Într-adevăr, cum ar fi putut să intervină polițiștii în mijlocul unei mulțimi terorizate și printre răniți gemînd, însîngerați, la pămînt? Dar de această dată stratagema nu reușește. Văzîndu-se încolțit, omul mascat, împreună cu cei doi acoliți, pun stăpînire pe zece ostatici, printre care o femeie gravidă și o fetiță de cinci ani, și se închid în spălător.

Garda aeroportului, gata să dea asaltul, trebuie să renunțe repede: cei trei oameni declară că-i vor ucide pe prizonieri la orice încercare de a se acționa împotriva lor.

Încep lungi negocieri, în timp ce răniții sînt transportați la spitalele pariziene: 20 de persoane în total, mai mult sau mai puțin grav rănite, dintre care un membru al C.R.S. rănit de un glonț în abdomen. Ministrul francez de interne, Michel Poniatowski, sosește la aeroport pentru a negocia cu coman-

doul. După 17 ore de parlamentări, teroriștii acceptă eliberarea ostaticilor și urcă într-un avion cu destinația Bagdad.

„Comandoul Mohamed Boudia" — acesta era numele adoptat de grupul lui „Carlos" în timpul activităților sale din Europa — și-ar fi putut continua mult timp acțiunile dacă Moukharbal, contabilul rețelei, ar fi fost mai puțin minuțios. Grija cu care își ținea carnetele, unde înscria cu scrupulozitate toate operațiile, îl va deconspira pe „Carlos".

Moukharbal face naveta între cartierul general al teroriștilor din Orientul Mijlociu și Europa : rețeaua acestora are nevoie de fonduri pe care Moukharbal este însărcinat să le transporte pînă la Paris și să le distribuie comandourilor, în funcție de nevoi. Pînă la luarea de ostatici de la ambasada Franței la Haga și la atentatele de la Orly, totul se desfășoară fără incidente : pentru simplul motiv că libanezul nu e fișat de poliția franceză. El poate deci, ca și „Carlos" dealtfel, să treacă frontierele fără probleme. Singurul risc ar fi ca un vameș prea scrupulos să-i examineze mai îndeaproape bagajele și să descopere fondurile pe care le introduce clandestin în țară. Dar e un risc minor și niciodată nu este depistat pe Orly.

Vîntul începe să-și schimbe totuși direcția. Totul începe nu în Franța, ci în Liban. Moukharbal este arestat de autorități în momentul în care se pregătește să plece la Paris. Este interogat o zi și o noapte — în prezența unui agent al C.I.A., după unele informații — apoi i se dă drumul. Moukharbal comite acum o altă greșeală : crede că răspunsurile sale i-au satisfăcut pe polițiști și că afacerea s-a încheiat. Eliberat, nu-și imaginează că este filat. Cînd, după cîteva zile — pe 13 iunie — pleacă la Paris, D.S.T. este avertizată.

Siguranța libaneză știe încă puține lucruri despre deturnătorul de fonduri : telexul ajuns pe birourile D.S.T. din strada Saussaie arată numai că acesta este bănuit de a fi luat contact cu mediile arabe susceptibile de a comite atentate. Nimic mai mult. Siguranța franceză nu știe că a descoperit una dintre verigile rețelei „Carlos", dar se așterne totuși pe o muncă de rutină. Moukharbal este lăsat să debarce la Orly, iar polițiștii îi supraveghează traseul. Tactică clasică pentru destrămarea unei rețele. Și care reușește — parțial, e adevărat — inspectorii reușind să fotografieze discret contactele libanezului din capitala franceză. Printre ele, un tînăr cu nas acvilin, total necunoscut de D.S.T., „Carlos", și un alt necunoscut, Wilfried Böse.

Această tactică nu e însă lipsită de riscuri : ce se va întîmpla dacă libanezul va dispare brusc fără urme, lăsîndu-i cu gura căscată pe polițiștii însărcinați cu supravegherea lui ? La 23 iunie, D.S.T. socotește că a sosit momentul arestării. Poate că va afla mai multe la interogatoriu.

Moukharbal ține piept polițiștilor timp de patru zile. La 27 iunie, nefiind probe, comisarul Herranz îi aduce la cunoștință că a fost emis un ordin de expulzare contra lui. Libanezul alege ca țară de destinație Tunisia, pe care o consideră liniștită și de unde va putea relua contactele cu organizația sa, dacă va considera că urmările arestării nu vor fi prea dezastruoase pentru el. Biletul de avion a fost deja cumpărat și trebuie să părăsească Franța a doua zi dimineață.

În cursul cercetărilor, comisarul Herranz îl arestase, la 24 iunie, pe Wilfried Böse, pe cînd acesta luase contact cu Moukharbal. După două zile petrecute în localurile D.S.T., neamțul fu condus sub escortă la frontiera germană.

„Carlos" apăruse, așa cum am văzut, în legătura lui Moukharbal și fusese văzut intrînd în strada Toullier, unde locuiau — după cum știm — cele două prietene sud-americane : Nancy Sanchez și Maria Teresa Lara. Poliția se hotărăște să efectueze verificări la această adresă.

Nu se poate explica „vizita" tragică a polițiștilor în strada Toullier dacă se ține seama de personalitatea funcționarilor participanți, departe de a fi novici. Comisarul principal Herranz fusese plasat în fruntea diviziei antiteroriste datorită curajului și calităților sale profesionale. Veteran al Forțelor Franceze Libere, fost luptător în rezistență, el este obișnuit cu situațiile dificile. Inspectorul principal Dous se numără printre cele mai bune elemente ale poliției naționale, își cunoaște bine meseria și trebuie să iasă la pensie peste cîteva luni. În sfîrșit, inspectorul Donatini este unul dintre funcționarii cei mai buni ai generației sale, căruia i se prevede un strălucit viitor. De notat că Herranz și echipa sa reușiseră, cu un an mai înainte, să destrame rețeaua „Armatei roșii japoneze" din Franța. Totul lasă să se creadă deci că „descinderea" din strada Toullier nu este decît o formalitate administrativă pentru identificarea unei anumite Maria Lara și nu o operație destinată să aresteze un periculos terorist.

Într-adevăr, polițiștii nu-și imaginează nici o clipă, gonind cu mașina spre Cartierul Latin, că se vor trezi nas în nas cu

cel care, în ultimele luni, a organizat seria de atentate sîngeroase. Cum să ne explicăm altfel faptul că ei nu iau nici o măsură de precauție, intrînd în apartamentul Mariei Lara ? Nu simt nici măcar nevoia să-și ia pistoletele de serviciu. Pentru ei e vorba doar de o simplă verificare a identității.

La ora 21, inspectorii sînt în fața clădirii cu numărul 9 din strada Toullier. Comisarul Herranz este condus de inspectorul Dous, care cunoaște deja terenul. Apartamentul Mariei Lara e la etajul doi ; se aude muzică. Nimeni nu se așteaptă la o vizită din partea poliției. „Carlos" și prietenii săi cîntă în cor cît îi ține gura. Sosirea comisarului Herranz și a oamenilor săi va transforma petrecerea în măcel.

Direcția supravegherii teritoriului (D.S.T.) nu a precizat niciodată împrejurările exacte ale încăierării. Este de înțeles. „Experții" n-au fost prea abili, după felul în care s-a desfășurat operația. Să ascultăm declarația lui Roger Wybot, fondatorul serviciului, care a fost, timp de 14 ani, în fruntea contraspionajului francez : „O operație a C.R.S. ar fi fost mai bine organizată decît aceasta". Dar Wybot, care a părăsit D.S.T. de mai mulți ani, nu cunoaște, se pare, secretele afacerii. Numirea comisarului Herranz într-un grad superior, după această acțiune, pare să nu dea dreptate criticilor.

Ce s-a petrecut pe strada Toullier, după ce inspectorii D.S.T. au bătut la ușa apartamentului ? O dramă în două acte :

Primul act : comisarul Herranz, însoțit de inspectorul Dous, pătrunde în apartament, în timp ce Moukharbal rămîne în automobil, păzit de Donatini. Cei doi funcționari se găsesc în fața a trei bărbați și o femeie. „Carlos" nu știe în acest moment că Moukharbal i-a adus pe polițiști acolo : poate că-i vorba de un control de rutină în mediul sud-american din Paris. Încearcă o discuție cu Herranz.

Actul doi : Moukharbal este adus în cameră. „Carlos" își pierde sîngele rece. Nu știe că polițiștii nu sînt înarmați și nici nu știe că Moukharbal l-a prezentat ca pe un tînăr sud-american inofensiv, amator de femei frumoase și de petreceri. Crede că libanezul l-a trădat și că polițiștii știu cine este, sau cel puțin cunosc o bună parte din povestea lui. Atunci hotărăște în cîteva secunde că singura lui șansă este să ucidă. Inspectorii nu bănuiesc nimic, căci „Carlos" le este necunoscut și nu seamănă cu cel din fotografia luată în timpul filajului lui Moukharbal. În acest moment ei nu văd în „Carlos" un ucigaș posibil. Dar „Carlos" își pierde cumpătul, scoate un pistol calibru 7,65 mm și trage. Mai întîi în Moukharbal, care l-a trădat

— crede el — apoi în cei trei inspectori. Singurul care, prin miracol, scapă viu este comisarul Herranz, dezlănțuit asupra tînărului să-i smulgă arma. Este grav rănit la cap de un glonț și mai primește încă unul în gît. Înainte de a dispare, „Carlos" mai trage două focuri în Moukharbal, care deja e la pămînt.

Tragică eroare ? Totul ne face să credem acest lucru. „Carlos" ar fi putut fi interogat, apoi eliberat de polițiștii D.S.T. din lipsă de probe suficiente. Sigur e că, dacă „Șacalul" și-ar fi păstrat calmul, ar fi rămas, fără îndoială, multă vreme necunoscut pentru activitățile sale teroriste.

S-a vorbit mult despre împrejurările în care „Carlos" a reușit să părăsească Franța după acest măcel. Singurul lucru pe care-l putem spune este că afacerea nu este limpede nici pe departe. Se cunosc, cu relativă precizie, mișcările tînărului venezuelean în cursul celor 24 de ore care au urmat dramei. Mai departe, D.S.T. nu știe nimic.

După ce i-a doborît pe cei doi inspectori, „Carlos" trece peste trupuri, o ia la goană pe scări și sare, dintr-un balcon, pe o magazie din curte. Nu întîmpină nici o dificultate de a ieși în strada Toullier : ne amintim că echipa comisarului Herranz nu luase nici o măsură specială de protecție. Nici șofer în automobilul staționat în fața ușii, nici polițiști care să supravegheze împrejurimile.

Încotro aleargă el după ce iese din apartament ? Merge mai întîi să-și schimbe hainele. Dintr-un motiv foarte simplu știe că polițiștii vor încercui cartierul imediat ce va fi dată alarma și că semnalmentele sale vor fi comunicate tuturor automobilelor de urmărire din capitală. Un semnalment puțin precis fără îndoială, în privința fizionomiei sale — de fapt D.S.T. nu posedă decît un singur clișeu în legătură cu el — dar detaliat în ceea ce privește ținuta sa. Polițiștii vor interoga, cu siguranță, pe ceilalți ocupanți ai apartamentului.

Unde s-a dus „Carlos" să-și schimbe hainele în minutele care au urmat dramei ? Oricît ar părea de necrezut, poliția franceză nu a reușit încă să dezlege enigma. Un detaliu, printre atîtea altele, care arată cît de bine este organizată, în capitala franceză, rețeaua teroriștilor.

Tînărul hotărăște apoi să-și petreacă noaptea la iubita sa — sau mai degrabă la una dintre ele — tînăra Amparo Masmela, în apartamentul din strada Amélie. Hotărîrea surprinde : „Carlos" nu poate să uite că Moukharbal, cu meticulozitatea sa obișnuită, a notat, în carnetele sale C.E.C., adresa fetei, atunci cînd a închiriat apartamentul la cererea lui „Carlos". Chiar

dacă el nu declarase aceste amănunte poliţiştilor înainte de a fi omorît, aceştia vor descoperi, inevitabil, adresa lui „Carlos", analizînd hîrtiile. Ceea ce se va şi întîmpla, dar, cînd poliţiştii vor ajunge în apartamentul din strada Amélie, „Carlos" va fi deja dispărut.

De ce oare, cunoscînd toate acestea, tînărul a hotărît totuşi să se ascundă într-un apartament atît de nesigur ? Fără îndoială, nu a putut rămîne în prima „ascunzătoare" : era prea aproape de apartamentul din strada Toullier ? I-a fost teamă că nu-l va mai putea părăsi, dacă ar fi fost încercuit cartierul ? Această „ascunzătoare" era, oare, ocupată de simpatizanţi arabi, care au refuzat să-l mai ţină imediat ce au aflat cauza fugii sale ? Sîntem nevoiţi să facem ipoteze. Sau, pur şi simplu, „Carlos" nu s-a putut abţine să nu se ducă la Amparo, să se odihnească în braţele sale cîteva ore, ca să recapete încredere în sine. De ce, la urma urmei, să nu ţinem cont şi de această ipoteză ? În viaţa teroriştilor, chiar în a celor mai calculaţi, există întotdeauna clipe în care redevin oameni ca toţi ceilalţi.

Dar să nu uităm însă că aici îşi depusese el armele şi mai ales întreaga sa colecţie de paşapoarte false. Înainte de a părăsi Franţa, el era obligat să treacă pe strada Amélie. E tîrziu. Parisul e înţesat de maşinile poliţiei. „Carlos" ştie că un om singur la miezul nopţii este mai uşor de prins decît în plină zi, în mijlocul miilor de trecători. Ştie, de asemenea, că nu are nici o şansă de a părăsi Parisul înainte de ivirea zorilor. Ţinînd cont deci de toate aceste elemente, el se hotărăşte să rămînă. Înainte de a o părăsi pe Amparo, scrie o scrisoare vînzătoarei de bar din Londra, Maria Otaola, la care, după cum ştim, a depus, de asemenea, arme. Scotland Yard va citi scrisoarea : „După cum ştii, lucrurile s-au încurcat aici şi e mai bine să dispar (...) Plec pentru un timp nedeterminat dar sper să pot reveni curînd. Îţi trimit această scrisoare în dublu exemplar, acasă la tine şi la restaurant, pentru a fi sigur că o vei primi în caz că mi se va întîmpla ceva. Cît despre «Chiguitin», l-am trimis într-o lume mai bună ca să-şi plătească trădarea. Sărutări". „Chiguitin", „micuţul", un supranume afectuos în alte împrejurări — dispreţuitor sub pana lui „Carlos" — îl desemnează pe libanezul Moukharbal, „trădătorul".

A doua zi, 28 iunie, pe cînd măcelul din strada Toullier este redat cu litere de-o şchioapă în toate ziarele capitalei, „Carlos" se duce la staţia de metro „Invalizilor" : o întîlneşte aici pe tînăra englezoaică originară din Africa de Sud, Angela

Amstrong, pe care o cunoscuse la Nancy Sanchez, pe strada Toullier. Stranie întîlnire... întîmplătoare sau nu ?

Tînărul se apropie de ea surîzînd, o ia de umeri şi o duce într-un colţ al staţiei, unde îi vorbeşte de încăierare şi îi spune că va pleca în America de Sud. Şi „Carlos" precizează : „Nu sînt peruvian".

Angela rămîne stupefiată : pe moment, nu-i vine să creadă. Nu ştie nimic despre activităţile sale teroriste, iar ei doi nu au discutat niciodată politică. După această scurtă conversaţie, „Carlos" o părăseşte şi dispare în mijlocul mulţimii de călători. Oprindu-se în faţa unui chioşc de ziare, Angela descoperă că venezueleanul a spus adevărul.

Cum a părăsit „Carlos" Franţa, în timp ce toţi poliţiştii îl căutau ? În legătură cu aceasta au fost formulate ipotezele cele mai diferite.

Din păcate, realitatea este mult mai simplă decît se crede. „Mediile informate" franceze cred, pur şi simplu, că „Şacalul" a părăsit Parisul, a doua zi, cu avionul. Cu unul dintre numeroasele sale paşapoarte false depuse în strada Amélie, la amica lui, Amparo.

Sigur, e de mirare faptul că un terorist, căutat de toate poliţiile din Franţa şi ale cărui semnalmente fuseseră difuzate la toate aeroporturile şi la toate punctele de frontieră, a putut să treacă de toate controalele. Explicaţia este însă foarte simplă : D.S.T. nu dispunea, în acel timp, decît de o singură fotografie a lui „Carlos", aceea făcută cu ocazia întîlnirii sale cu Moukharbal. O singură fotografie din profil, nimic mai mult. Singurul om care ar fi putut da mai multe detalii asupra aspectului fizic al tînărului venezuelean era comisarul Herranz, dar acesta se afla în spital, fiind rănit în timpul încăierării şi prea slăbit pentru a-şi putea aduna amintirile. Cu această unică fotografie, poliţia de frontieră era incapabilă să-l aresteze pe omul teroriştilor arabi.

La Paris, D.S.T. descoperă, foarte repede după măcelul din Toullier, ascunzătoarea din strada Amélie : studiind carnetele lăsate de Moukharbal în care minuţiosul contabil notase adresa lui Amparo, contraspionajul francez o va aresta pe aceasta, iar cîteva zile mai tîrziu şi pe Angela Amstrong, ale cărei contacte cu „Carlos" se vor dovedi, de fapt, total inofensive.

Angela va fi eliberată destul de repede. Amparo, mai întîi închisă, la 5 iulie 1975, pentru „complicitate cu agenţii unei puteri străine şi pentru deţinere de arme şi muniţii de război şi explozivi", va fi eliberată în luna decembrie a aceluiaşi an.

La Londra, ascunzătoarea „sigură" a „Şacalului" este descoperită într-un mod neprevăzut. Ne amintim că „Şacalul" şi-a depus armele, explozivii şi lista personalităţilor împotriva cărora se puteau organiza atentate, într-un rucsac la prietena lui bască.

Tînăra femeie avea, pe atunci, ca logodnic, un anume Barry Woodhams, biochimist, care lucra la Foreign Office. Barry şi „Carlos" s-au întîlnit, deseori, la Maria-Angeles. Oricît ar părea de necrezut, Woodhams avea informaţii precise asupra lui „Carlos". Cu mult înainte de măcelul din strada Toullier, descoperind după o comodă două paşapoarte diferite, ambele purtînd fotografia tînărului venezuelean, el nu putuse rezista ispitei de a deschide rucsacul pe care „Carlos" îl încredinţase logodnicei sale, precizîndu-i că „ţine mult la el". Descoperind conţinutul rucsacului, Woodhams nu a continuat cercetările şi a pus totul la loc, fără să anunţe poliţia.

Îşi revine, totuşi, cînd vede în ziarele londoneze fotografia din profil a „necunoscutului", răspunzător de masacrul din strada Toullier. De această dată nu e nici o îndoială : „necunoscutul" este acel tînăr sud-american pe care l-a întîlnit de atîtea ori în apartamentul Mariei-Angeles. Woodhams se hotărăşte să examineze mai atent conţinutul rucsacului.

Abia acum descoperă nu numai două pistolete, dar şi batoane de dinamită care începuseră să se descompună sub acţiunea căldurii. Lui Woodhams îi este teamă. Cum să explice poliţiei că nu are nici în clin, nici în mînecă cu toată afacerea ? Deodată, îi vine o idee. De ce n-ar anunţa mai întîi un ziar : „Guardian", de exemplu ?

Ziarul va publica ştirea pe prima pagină... şi Woodhams se va alege cu 72 de ore de interogatoriu. Logodnica sa va fi condamnată la un an închisoare pentru deţinere ilegală de arme şi muniţie.

Iar „Carlos" ? Îl regăsim la Viena, în decembrie 1975, în timpul luării de ostatici de la O.P.E.C., apoi dispare din nou.

O REUNIUNE ÎNTRERUPTĂ

„Secretariatul general O.P.E.C. ! Sîntem atacaţi... !" Edith Heller, ghemuită în spatele mesei de la centrala telefonică, nu are timp să continue. Telefonul îi zboară în ţăndări, lovit în plin de o rafală de pistol-mitralieră. Şase necunoscuţi au apărut ca din pămînt : cinci bărbaţi şi o femeie, înarmaţi pînă în dinţi cu pistoale-mitralieră, pistolete, grenade.

Femeia, îndeosebi, este înspăimîntătoare : de 1,60 m înălţime, cu o faţă lividă, cu ochii gri-bleu, necruţători, aproape ascunşi de o bonetă cenuşie de lînă. Tocmai a doborît, în spatele uşii duble de la recepţie, un inspector al poliţiei vieneze, în vîrstă de 60 de ani, care voia să-i smulgă arma. Anton Tichler, scund, cu părul alb, era singurul poliţist din oraş care vorbea persana şi araba şi cunoştea pe toţi funcţionarii O.P.E.C. El era ataşat pe lîngă secretariatul general, ori de cîte ori se desfăşura o reuniune importantă.

— Unde-i sala de conferinţe ?

Edith arată cu un gest culoarul ce duce spre sala în care se desfăşoară dezbaterile celei de-a 46-a reuniuni a organizaţiei.

Aşa a început una din cele mai surprinzătoare luări de ostatici din istoria modernă.

La Direcţia poliţiei federale (Bundespolizei) din Viena, funcţionarul de gardă de la centrala telefonică şi-a dat imediat seama de ceea ce se întîmplă. După ce a încercat cîteva secunde să restabilească legătura cu Edith Heller, el dă alarma. Dealtfel, în sediul poliţiei telefoanele se succed neîntrerupt : la ora 11,45, două apeluri confirmă că nu e vorba de o glumă de prost gust.

Enis Attar, funcţionar al O.P.E.C., şi inspectorul Iosef Janda, de gardă la sediul secretariatului, au auzit şi ei ţipete şi focuri de armă. Cer întăriri. Poliţiştii de la Direcţia poliţiei

federale aud în emițătoare rafale de pistoale-mitralieră, amestecate cu apelurile colegilor lor.

Viena e pustie. E duminică, 21 decembrie 1975, patru zile înainte de Crăciun. O dimineață înghețată.

O.P.E.C. ocupă primele două etaje ale imobilului din Karl Lüger Ring. Restul clădirii este închiriat de ambasada Canadei și de două societăți : T.E.X.A.C.O. și o firmă japoneză. Nici un lux inutil, nici o etalare a puterii : regii petrolului sînt, se pare, discreți.

O plăcuță, la intrare, indică doar atît : „O.P.E.C." și etajele corespunzătoare.

Edith Heller aruncă o privire rapidă asupra membrilor comandoului. Șeful — cel care pare să conducă acțiunea — nu arată a fi arab : bine legat, cu profil de vultur, cu nasul acvilin, cu părul acoperindu-i ceafa, „Salem" — așa îl strigă ceilalți membri ai grupului — poartă o bască, un pantalon de culoare maro-deschisă, un pulover de culoare gri și o vestă de piele maro. De vreo cîteva săptămîni a lăsat să-i crească barba, mustățile și perciunii ; rezultatul nu e prea convingător, barba nu e încă bine conturată.

Alături de el, un european cu o căciulă de blană : tînăr și el, puțin mai scund, cu fața ovală, cu tenul livid și buzele groase întoarse peste barba mică și ascuțită. Cu o expresie de om viclean și cu ochii gri-bleu, necruțători, aproape ca cei ai tinerei femei. Ceilalți sînt arabi...

Comandoul nu-și pierde vremea : în cîteva secunde, toți funcționarii prezenți sînt împinși din spate, cu pistoalele-mitralieră, către sala de conferințe.

Ali Hassan Khafali, un membru al gărzii, încearcă să se interpună : e arab. Poate că faptul acesta e un atu. Se repede la „Salem" să-i smulgă arma. O rafală de pistol-mitralieră izbucnește din nou : tînăra femeie cu bonetă de lînă a apăsat pe trăgaci pentru a-i veni în ajutor colegului. Ali se prăbușește într-o baltă de sînge.

Ziariștii, care fugiseră spre primul etaj, încă de la primele focuri, revin către parter. Se împiedică de corpul polițistului scăldat în sînge și nu îndrăznesc să intre în sala de recepție. Teroriștii trag în toate sensurile, în aer, în ziduri, împingîndu-și ostaticii în direcția sălii de conferințe, decorată cu cele 14 drapele ale țărilor membre ale O.P.E.C. Adunați în jurul unei mese dreptunghiulare, miniștrii discută formula prețului de bază al petrolului brut, cînd primele focuri de armă îi fac să tresară.

„Salem" își face apariția cu arma în mînă. Tocmai doborise un membru al delegației libiene care încerca să oprească comandoul. Trăgînd în aer o rafală de pistol-mitralieră, el ordonă delegaților să se culce la podea.

Sînt aici reprezentanții Arabiei Saudite și ai Iranului — elegantul șeic Ahmed Yamani și dr. Amuzegar — dar și miniștrii petrolului sau energiei din celelalte nouă țări : algerianul Belaid Abdessalem, ecuadorianul Jaime Villavicencio, gabonezul M'Bovy Boutzit, venezueleanul Valentin Acosta etc. ; niciodată o luare de ostatici nu a cuprins atîtea personalități de prim rang. Unul dintre membrii delegației kuweitiene își strînge brațul însîngerat ; un glonț l-a atins la încheietura mîinii. Nimeni nu încearcă să se opună : teroriștii care au pătruns în clădirea O.P.E.C. cu rucsacuri, au destule grenade și încărcături explozive pentru ca să poată arunca imobilul în aer.

Imediat ce a fost dată alarma, Direcția poliției vieneze a trimis la fața locului o unitate de elită : opt polițiști cu căști, echipați cu veste antiglonț, sosiți la nr. 10 din Karl Lüger Ring, la 5 minute după începerea dramei. Corpul lui Anton Tichler blochează ascensorul !

Trei oameni năvălesc pe scară, cu pistoale-mitralieră în mîini, în direcția primului etaj ; o rafală îi întîmpină.

Teroriștii au observat mașina polițiștilor și gîndesc că aceștia vor încerca să atace ; de aceea, ei mătură palierul cu focuri de pistoale-mitralieră.

La cîțiva metri, lungiți la pămînt, delegații O.P.E.C., supravegheați de „Salem", aud zgomotul luptei. Se apropie, oare, eliberarea ? Teroriștii, încercuiți, se vor preda ? Nimic din atitudinea lor nu lasă totuși să se întrezărească acest lucru ! Cel mult, se pot observa la unii semne de nervozitate. Unul dintre membrii comandoului, un tînăr arab, neavînd mai mult de 19 ani, se joacă nervos cu un fitil conectat la o mare încărcătură explozivă.

Ostaticii sînt preveniți :

— Ascultați de deget și de ochi ! Altfel, totul va sări în aer !

Însărcinat cu supravegherea prizonierilor, tînărul arab este, în mod vizibil, într-o stare de surescitare, îndreptîndu-și, din cînd în cînd pistolul-mitralieră spre ostatici, ca și cînd s-ar pregăti să tragă. „Salem", dimpotrivă, rămîne deosebit de calm, de un calm profesional. „Tot timpul și-a controlat admirabil nervii", va povesti mai tîrziu unul dintre secretarii O.P.E.C. „Domina admirabil toate situațiile".

Ostaticii, culcați la pămînt, nu-i pot observa fizionomia. Cei mai mulți stau cu ceafa la podea și cu privirea fixată în tavan. Șeicul Yamani se roagă și murmură încet versete din Coran.

Ceilalți s-au lungit cu toții la pămînt și au rămas nemișcați cu fața la podea.

Unul dintre polițiștii unității de elită trimise de poliția vieneză a reușit să întredeschidă pentru cîteva clipe ușa care dă spre primul etaj. Dar teroriștii i-au surprins manevra. Teroristul care stă de gardă la recepție bagă mîna în buzunar și scoate o grenadă, înjurînd pe nemțește. O pregătește și o aruncă încet în direcția lor : grenada explodează cu zgomot infernal la mai puțin de șase metri de inspectorul Leopolder. Acesta face un salt. Scăpat ca prin minune, replica lui vine instantaneu, măturînd, cu pistolul-mitralieră, palierul, în direcția ușii secretariatului : un strigăt de durere. Și-o fi atins ținta ?

Se așterne liniștea.

În sala de conferințe, ostaticii sînt tot la pămînt ; au abandonat, oare, lupta teroriștii ? Dacă cei din paza ușii de intrare au fost doborîți, ce vor face cei care îi păzesc, aici, în sala de conferințe ? Ce va hotărî acest sumbru „Salem", părînd atît de sigur pe el ? Îi va executa, oare, drept represalii ?

Polițiștii se întreabă și ei : de ce nu trag teroriștii în direcția lor ? Kurt Leopolder și-a atins ținta ? Membrii comandoului care blochează ușa recepției sînt răniți ? Sînt morți ?

Trec cîteva secunde...

Leopolder hotărăște să acționeze :

— Acoperiți-mă ! strigă el colegilor săi.

Dintr-un salt, cu arma în mînă, el se aruncă pe palierul ce duce la ușa dublă, cu geam, care dă spre recepție. Abia intrat, o rafală de pistol-mitralieră izbucnește la cîțiva metri. Polițistul se prăbușește, grav rănit.

Colegii săi hotărăsc să înceteze masacrul. Într-adevăr, sînt descoperiți : adversarii nu au de făcut altceva decît să-i aștepte pentru a-i doborî unul după altul, imediat ce vor încerca să pătrundă în încăpere.

Leopolder abia respiră, lungit la pămînt, însîngerat, lîngă un terorist, rănit și el : este europeanul cu căciulă și cu buze groase, horcăind, cu ochii pe jumătate deschiși, cu mîna întredeschisă, ca și cînd s-ar pregăti să arunce din nou o grenadă în direcția polițistului. O pată mare de sînge străbate cămașa în dreptul abdomenului.

În sala de conferințe, ostaticii, terorizați, nu știu ce să creadă. Sînt prizonieri ai unor agenți israelieni ? „Salem", șeful comandoului, cu nasul său acvilin, li se pare a fi semit... Dar acesta ține să pună lucrurile la punct, glumind chiar :

— Totuși, nu-s eu de vină dacă am aspectul unui evreu.

Miniștrii și funcționarii O.P.E.C. nu sînt însă lămuriți. Dacă „Salem" nu e agent israelian, ce naiba caută aici ? De ce să-și fi atacat „frații" ? Cine sînt acești oameni, care au ales o reuniune dominată de țările arabe pentru a dezlănțui această operație ? Și, de fapt, ce vor ei ?

— Atenție ! Toată lumea în picioare !

„Salem", încă o dată, a dat un ordin.

Ce vor ei ?

Unul după altul, delegații se ridică. Șaizeci și două de persoane, din care unsprezece miniștri. Unii își șterg fețele, alții își scutură bărbile. Unii se prefac că-și șterg de praf hainele. Nici o plîngere, nici un protest. Toți par să-și accepte soarta, executînd mașinal ordinele. „Salem" hotărăște să împartă ostaticii în patru grupe. În prima, tot personalul european al O.P.E.C. ; în a doua, reprezentanții țărilor participante la conferință, considerate „neutre" față de problema palestiniană ; în a treia, delegații țărilor „prietene" (Irak, Algeria, Libia) ; în sfîrșit, în a patra, reprezentanții țărilor „inamice", „imperialiste" : Iran, Arabia Saudită, Qatar...

Vocea calmă a lui „Salem" răsună în sală :

— Cine e șeful adjunct al delegației Arabiei Saudite ?

Abdul Aziz al Turki, vice-ministru al petrolului din regat, ridică mîna. Cu un gest, „Salem" îi ordonă să se depărteze de colegii săi. Tînărul terorist și-a dat cărțile pe față : dacă grupul de comando nu va obține satisfacții, primii care vor muri vor fi delegații iranieni și saudiți.

La ora 12,50, unul din ostatici, ministrul algerian al industriei și energiei, Belaid Abdessalem, este însărcinat de către teroriști să intre în contact cu autoritățile austriece.

El părăsește sala de conferințe și aduce la cunoștința polițiștilor primele condiții : un aparat de radio, 25 de metri de funie pentru a-i lega pe prizonieri și foarfeci.

Polițiștii care au ocupat poziții pe clădirea „Ring" din apropiere, protejați de veste antiglonț și căști, cu armele în cumpănire, se îndepărtează pentru a lăsa să treacă tărgile. Una transportă un cadavru : al inspectorului Tichler ; celelalte două — răniți. Inspectorul Leopolder și „Henry", tînărul te-

rorist lovit în plin de o rafală de pistol-mitralieră, care are destulă energie pentru a cere poliţiştilor să-l ducă lîngă colegii lui : dacă nu, aceştia vor face să sară în aer clădirea O.P.E.C., cu toţi ostaticii.

Ministrul algerian al petrolului, care face naveta între comando şi autorităţile austriece, confirmă această hotărîre. Teroriştii nu vor părăsi Viena fără colegul lor. „Henry" va rămîne trei ore şi jumătate pe masa de operaţie înainte de a fi readus lîngă colegii săi.

Dar aceasta nu e singura pretenţie a comandoului : puţin după ora trei după-amiază, ministrul algerian iese din nou de la secretariatul O.P.E.C., aducînd un comunicat în limba franceză. Dacă autorităţile austriece nu vor accepta să-l transmită la radio şi televiziune, comandoul va executa cîte un ostatic la fiecare sfert de oră şi va arunca imobilul în aer.

Totodată, Abdessalem predă autorităţilor austriece un text de 16 rînduri, dictat de „Salem" şi redactat în engleză :

„Cerem citirea comunicatului nostru la reţeaua de radio şi televiziune austriacă peste două ore, din oră în oră.

Un autocar, cu ferestrele camuflate cu perdele, să fie gata să ne conducă la aeroportul din Viena, mîine la ora 7. Acolo, un avion D.C.-9 cu rezervoarele pline, cu un echipaj format din trei oameni, să fie gata să ne conducă la destinaţie, împreună cu ostaticii.

Orice întîrziere, provocare, sau tentativă de abordare neautorizată, sub orice pretext ar fi, va pune în pericol viaţa ostaticilor".

Comunicatul — un text de şapte pagini — este, în limba franceză, înţesat de formule abstracte şi stîngace. Totul lasă să se întrevadă că e vorba de o traducere.

Totuşi, două idei majore se desprind din comunicat : Organizaţia de care aparţin teroriştii pare să fie ostilă atît naţiunilor care susţin „imperialismul americano-israelian", cît şi statului israelian însuşi. Ea stigmatizează „aceste regimuri care au început să se teamă de forţa crescîndă a rezistenţei arabe (...), s-au întors către stăpînii lor americani şi au acaparat cea mai mare parte a bogăţiilor petroliere din lumea arabă".

Pentru a face dovada că grupul de comando are în mod sigur intenţia de a arunca în aer imobilul, în cazul în care comunicatul nu e citit la radio şi televiziune, „Salem" instalează în sala de conferinţe o bombă, prevăzută cu un dispozitiv electric de explozie. Teroriştii se grupează lîngă detonator.

Se lasă noaptea, luminile se aprind.

Deodată, „Salem" strigă :

— Eu sînt „Carlos", faimosul „Carlos" !

Tînărul exultă aproape, dezvăluindu-şi identitatea.

— „Carlos", da, eu sînt „Carlos" !

Miniştrii prizonieri îşi adună amintirile : „Carlos"... „ucigaşul din strada Toullier", tînărul venezuelean care a omorît doi inspectori ai D.S.T. în iunie 1975 ; „Carlos", „creierul" luării de ostatici de la ambasada Franţei din Haga, unde un comando al „Armatei roşii japoneze" a schimbat libertatea ambasadorului Franţei şi a altor ostatici pe cea a unuia din membrii săi, închis la Paris.

Şeicul Yamani tresare : ştie că figurează de mulţi ani pe o listă şi cere lui „Carlos" permisiunea să ia o foaie de hîrtie pentru a scrie o scrisoare de adio familiei sale. I se permite şi ministrul începe să-şi redacteze testamentul. Cu grijă : ştie că tînărul venezuelean nu a glumit niciodată.

Karl Lüger Ring este pustie : circulaţia tramvaielor şi automobilelor e deviată. Trotuarele sînt goale. Doar cîteva mici grupuri de curioşi şi de ziarişti frămîntă zăpada murdară, la cîteva zeci de metri de intrarea în imobilul asediat, urmărind cu privirea umbrele care se profilează din cînd în cînd la ferestrele primului etaj : terorişti, ostatici ? Trăgătorii de elită ai poliţiei vieneze îşi ţin degetele crispate pe trăgaciul armelor cu lunetă. Nimeni nu îndrăzneşte să tragă de teamă să nu împuşte un nevinovat sau să declanşeze un masacru. Şi, în timp ce minutele trec, comentariile se înmulţesc, devin sarcastice.

Patru poliţişti pentru a asigura securitatea delegaţilor O.P.E.C. ! Un imobil în care, practic, toată lumea putea intra nestingherită. Teroriştii şi-au putut permite cochetăria de a-l saluta pe poliţistul „de gardă" de la parter, înainte de a lua ascensorul către primul etaj, aflînd de la ziariştii staţionaţi în hol că reuniunea îşi desfăşura lucrările !

Dar chiar secretariatul general al O.P.E.C. a indicat autorităţilor austriece că e inutilă întărirea pazei. Cine să atace O.P.E.C., ai cărei membri sînt în majoritate ţări arabe ! Într-o ţară în care extremismul are puţini adepţi şi ai cărei tineri, mult mai puţin politizaţi decît în Franţa sau R. F. Germania, nu au cunoscut nici „Mai 1968", nici „Gruparea Baader-Meinhof". Desigur, siguranţa austriacă poseda în arhivele sale teancuri de manifeste distribuite în mod regulat de grupuri de studenţi palestinieni, dar nimeni — nici chiar ambasada Israelului — nu le lua în serios. Nu, Viena, spre deosebire de Paris, nu intra de obicei în atenţia terorismului internaţional.

„Carlos", care știe că polițiștii stau cu armele îndreptate către toate ferestrele clădirii, consideră că nu trebuie să riște nimic. El ordonă uneia din secretare să tragă perdelele. Karin Wetter ezită : îi e frică. Și dacă polițiștii o vor confunda cu unul din membrii bandei și vor trage ?

— Nu vor îndrăzni, îi spune „Carlos".

Și dacă vor îndrăzni ? Oare nu chiar el, „Carlos", se gîndește la o asemenea ipoteză ? Nu îi este, oare, teamă că profilul său de vultur a fost reținut în timp ce urca în fruntea comandoului și că polițiștii, recunoscîndu-l, îl vor ținti ?

— Nu vor îndrăzni !

Karin trage cît poate de repede perdeaua mare, de culoare închisă a sălii de conferințe, nu fără a arunca o privire rapidă către șeful comandoului. Acest nas acvilin, părul negru... oare e chiar el, renumitul „Carlos" ?

La ora 18,22, guvernul austriac hotărăște să dea curs cererii teroriștilor și să difuzeze la radio și la televiziune textul comunicat de aceștia. Textul este citit din două în două ore pînă la 4 dimineața.

Rămîne de îndeplinit cea de-a doua cerință a comandoului : de a pleca a doua zi dimineața din Viena, cu avionul, către destinația pe care o dorește, împreună cu ostaticii.

Și asupra acestui punct, guvernul austriac își dă acordul. El va explica, după dramă, că nu avea de ales : nu putea să pună în pericol viața mai multor zeci de persoane, încercînd să împiedice comandoul de a se sustrage justiției.

Mai întîi, cere tuturor ostaticilor să trimită niște declarații, semnate de miniștrii prizonieri, prin care recunosc că acceptă să părăsească țara împreună cu comandoul. Totuși, cancelarul cere ca toți funcționarii O.P.E.C. care locuiesc în Austria să fie puși în libertate, înainte de plecare. A treia condiție : comandoul va trebui să-și dea cuvîntul că-i va elibera pe toți ceilalți ostatici imediat ce vor sosi la destinație. Dar, oare, cum să-ți imaginezi că grupul de comando se simte legat prin această promisiune ?

Vehiculul cerut de teroriști staționează în fața ușii imobilului ; e un autocar al Bundespostului cu perdele trase în dreptul scaunelor pasagerilor. Din prudență, „Carlos" inspectează vehiculul înainte de a începe îmbarcarea.

— Totul e în ordine !

Nu-și poate înfrîna un surîs de satisfacție. Un covor roșu, și îmbarcarea ostaticilor și a comandoului s-ar putea asemăna cu plecarea unei delegații oficiale...

Membrii comandoului se arată mai puțin nervoși.

Tînărul arab, care toată noaptea nu a încetat să se joace cu fitilul de exploziv, l-a aruncat acum. Femeia, care cu cîteva ore în urmă îl dobora pe inspectorul Tichler, apoi pe un membru al gărzii O.P.E.C., pare și ea mai calmă. Pune piedica de siguranță la automatul său.

Reprezentanții emiratelor Golfului Persic, ai Iranului, Arabiei Saudite, cu ochii înroșiți de nesomn, livizi, cu cearcăne, urcă liniștiți în autocar. Unul dintre teroriști, avînd un aer degajat, supraveghează operația, cu automatul în mînă.

— Vedeți că nu v-am împușcat ?

„Carlos" trimite un ultim zîmbet către Karin. Șeful teroriștilor poate fi mîndru. Toate cerințele i-au fost satisfăcute. A obținut chiar ca europeanul rănit la abdomen în cursul primelor minute ale dramei să i se alăture în avion.

— Îl vrem, viu sau mort !

Însărcinatul cu afaceri al Irakului nu a lăsat autorităților austriece nici un dubiu în această privință. Comandoul nu va părăsi Viena fără „Henry". Alimentat cu butelii de oxigen, el este condus în zori la avionul liniilor aeriene austriece.

Convoiul se pune în mișcare. Așezat lîngă șofer, unul dintre teroriști își agită triumfător pistolul-mitralieră, făcînd semne curioșilor îngrămădiți la cîteva sute de metri. Ostaticii par liniștiți.

La ora cînd autocarul intră pe aeroport, nimeni nu știe încă, în afară de „Carlos" și de complicii săi, în ce direcție va zbura avionul ?

Convoiul s-a oprit aproape de pasarela din spate a avionului D.C.-9. Un terorist coboară și urcă la bord pentru a inspecta avionul... Ostaticii nu-și mai pot stăpîni neliniștea. Ziariștii, ținuți la mai multe sute de metri depărtare, văd perdelele agitîndu-se, fețe apărînd pentru cîteva secunde la ferestre.

Totul e bine. Teroristul urcat la bord pentru inspecția interiorului avionului dă semnalul de îmbarcare : „pasagerii" urcă pasarela în grupuri mici de șapte-opt persoane. La ora 9, totul e gata. „Carlos" coboară pentru ultima oară din avion ; cu bluzonul său de piele, are aerul unui turist care pleacă în vacanță.

Tînărul întinde mîna ministrului de interne austriac Rösch. Acesta, automat, răspunde prin același gest. „Carlos" se scuză că a fost obligat să amestece Austria în această afacere.

Avionul teroriştilor decolează la ora 9,16. Imediat ce aparatul atinge altitudinea de croazieră, teroriştii ordonă echipajului să se îndrepte spre sud, în direcţia aerodromului Casei Albe din Alger. „Carlos" este destins şi conversează cu prizonierii. Terorista cu bonetă de lînă supraveghează prizonierii şi patrulează pe culoarul central, cu pistolul-mitralieră în mînă.

Patru ore de zbor. Cînd aparatul aterizează la Alger, o ambulanţă echipată cu butelii de oxigen vine în viteză către avion în întîmpinarea teroristului rănit. Autorităţile algeriene sînt deja la faţa locului. „Negocierile" vor putea începe. Căci această surprinzătoare luare de ostatici încă nu s-a sfîrşit.

Care o fi fost conţinutul convorbirii dintre „Carlos" şi autorităţile algeriene ? Secretul lor a fost bine păstrat. Dar Algeria difuzează şi ea comunicatul teroriştilor. Reprezentanţii săi lasă grupul de comando să plece fără a discuta nici cu miniştrii ţărilor arabe, nici cu reprezentantul Iranului. Ministrul algerian al petrolului, autorizat şi el să părăsească avionul, ca şi delegaţii sud-americani (Venezuela şi Ecuador), gabonez şi nigerian, urcă în avion în semn de „solidaritate cu colegii lor".

La cinci minute după plecarea avionului, ministrul algerian al afacerilor externe dezvăluie, la Alger, planul comandoului : fiecare ostatic va fi eliberat în ţara de origine după difuzarea comunicatului teroriştilor.

La Tripoli, totul se petrece conform planului : ministrul libian este eliberat. Radio Tripoli difuzează şi el comunicatul teroriştilor.

Totuşi, comandoul nu-şi poate urma drumul după cum a prevăzut : echipajul austriac al avionului, epuizat, este incapabil să mai continue „turneul" şi nu există nimeni care să-l înlocuiască.

Ce este de făcut în aceste condiţii ? „Carlos" şi oamenii săi hotărăsc să se întoarcă la Alger — Casa Albă — cu restul ostaticilor. Comandoul a obţinut satisfacţie în Iran, fără ca măcar să fi aterizat pe aeroportul din Teheran : televiziunea a difuzat in extenso textul comunicatului.

La ora 3,35, avionul, cu rezervoarele aproape goale, aterizează din nou pe pista Casei Albe. Membrii comandoului „negociază" „predările" cu autorităţile algeriene. Către ora 6 dimineaţa, cele două părţi ajung la un acord : „Carlos" şi oamenii săi coboară din aparat, predau armele poliţiştilor care-i aşteaptă la picioarele pasărelei şi pleacă în viteză cu maşinile. Ostaticii sînt eliberaţi. Astfel se sfîrşeşte una din cele mai uimitoare luări de ostatici ale timpurilor moderne.

„GRUPAREA BAADER-MEINHOF"

„Gruparea Baader-Meinhof" a descins din alte grupări, aşa cum va rezulta din cele ce urmează.

Baza teoretică a „Mişcării 2 Iunie" (Bewegung des 2 juni) a cărei emblemă este o stea roşie şi un pistol-mitralieră, aminteşte de cea a organizaţiei franceze „Stînga proletară", cu care simpatiza Jean-Paul Sartre, sau de „Lotta continua" (Lupta continuă) din Italia, grup extremist născut în anul 1969. Anarhiştii germani vor să aducă o soluţie „militară" conflictelor de muncă.

Mişcarea îşi trage numele de la ziua de 2 iunie 1967, dată la care şahul Iranului a făcut o vizită în Berlinul de Vest. Un student, Benno Ohnesorge, fusese ucis de un poliţist în timpul manifestaţiilor organizate în semn de protest împotriva prezenţei suveranului în vechea capitală a Reichului.

Figura de primă mărime a „Mişcării 2 Iunie" este tînărul Fritz Teufel. El a devenit repede unul dintre teroriştii cei mai temuţi din R. F. Germania. Dealtfel, i se recunoaşte o contribuţie însemnată în organizarea răpirii preşedintelui Uniunii creştin-democrate, deputatul Peter Lorenz, în februarie 1975. Timp de mai multe luni, Teufel şi complicii săi fac recunoaşterea pe teren, notează în mod amănunţit plecările şi revenirile deputatului, ora la care pleacă de acasă în fiecare dimineaţă. E aceeaşi muncă neobosită, de furnică, pe care au făcut-o şi militanţii E.T.A. la Madrid, cînd au proiectat, în 1973, răpirea preşedintelui guvernului spaniol, amiralul Luis Carrero Blanco. Lorenz ocupă o vilă spaţioasă în Dahlem. Străzile liniştite, mărginite de arbori, dau acestui cartier al Berlinului de Vest un aer provincial. Teroriştii îşi dau uşor seama că nu le va fi deloc greu să se retragă nestingheriţi pe aceste străzi puţin frecven-

tate, după ce vor fi dat lovitura. Deoarece casa este păzită în timpul nopţii de poliţie, ei hotărăsc să acţioneze în dimineaţa zilei de 27 februarie.

Mercedesul negru al deputatului este blocat, la o distanţă de 1.500 m de domiciliu, de două maşini. În cîteva secunde, teroriştii ies din maşinile lor şi-l obligă pe deputat să-i urmeze. Şoferul acestuia este împuşcat, deoarece a încercat să se opună.

Acţiunea a durat mai puţin de trei minute. Răpirea, după cum declară chiar poliţiştii, a fost concepută şi realizată magistral. Deputatul va fi eliberat la 5 martie, imediat ce toţi cei cinci deţinuţi de extremă stîngă, eliberaţi în schimb, se vor afla în siguranţă.

Dar aceasta nu e singura lovitură a lui Teufel : se bănuieşte că ar fi făcut parte şi din comandoul care l-a împuşcat în 1974 pe preşedintele curţii de apel a Berlinului de Vest, judecătorul Günther von Drenkmann.

Acest diavol pe cale de a se naşte — „Teufel" înseamnă „diavol" în limba germană — s-a întîlnit, în 1969, cu trimişii teroriştilor arabi. Era însoţit de alţi trei extremişti bine cunoscuţi de poliţie : Georg von Raush, care a animat un grup intitulat „Rebelii haşişului", un anume Dieter Künzelmann, care va fi condamnat puţin mai tîrziu pentru tentativă de omor şi falsificare de documente oficiale, şi Ingrid Siepmann, o tînără ajutoare de farmacist, care va figura pe lista deţinuţilor eliberaţi în urma răpirii deputatului Lorenz. Ea ispăşea o pedeapsă de 12 ani pentru furt şi posedare ilegală de arme de foc.

„Gruparea Baader-Meinhof", după numele liderilor săi — Andreas Baader şi Ulrike Meinhof — este cea de-a doua grupare extremistă care se face cunoscută, în R. F. Germania, în acest timp.

Nucleul „Fracţiunii armatei roşii" din R.F.G. este alcătuit din intelectuali autentici sau pseudointelectuali. „Mişcarea 2 iunie" nu a aderat niciodată la tezele „Fracţiunii armatei roşii" din R.F.G., deşi cele două grupări s-au ajutat, uneori, mai ales din punct de vedere logistic.

Prima lovitură a „Grupului lui Baader" este incendierea, la 2 aprilie 1968, a două supermagazine din Frankfurt. Apoi au urmat şi alte acţiuni :

La 29 septembrie 1970, în numai 10 minute, trei comandouri mascate şi înarmate — o duzină de bărbaţi şi femei — au luat cu asalt trei bănci, de unde au furat suma de 271.469,45 mărci vest-germane.

La 15 ianuarie 1971, două case de economii din Kassel au fost devastate de nouă atacatori, care au sustras 114.530 de mărci. Armele cu care s-a acţionat erau aceleaşi, iar metodele, similare.

Era destul pentru a provoca mînia ministrului de interne vest-german, Hans Genscher, care a hotărît crearea la nivel federal a unei comisii speciale anti-Baader. În faţa ameninţărilor teroriste, în cadrul reuniunilor parlamentare, „uniunea sacră" a partidelor politice se reface din nou. Declarat inamicul public nr. 1, Andreas Baader şi-a văzut capul ridicat la preţul de 440.000 de mărci pentru cel care-l va preda poliţiei.

Dar să revenim la prima lovitură. Cine sînt incendiatorii ? Andreas Baader, bineînţeles, logodnica sa, Gudrun Ensslin, fiică de pastor trecută la revolta activă, Thorwald Proll, student în istoria artei din Berlin, şi Horst Söhnlein, actor de teatru.

Gudrun Ensslin începe ca o fată model, crescînd cuminte în presbiteriul protestant al tatălui său, împreună cu cei şapte fraţi şi surori ale sale. O copilărie obişnuită, într-o atmosferă, la drept vorbind, cam rigidă. Nimic, în această perioadă, nu lasă să se întrevadă evoluţia sa ulterioară, dar plecarea la Berlin, în 1964, va fi decisivă. Aici ea îl întîlneşte pe Andreas Baader, pe care unii îl vor numi „geniul său rău".

Fata debarcă deci la douăzeci şi patru de ani în vechea capitală a Reichului, care este, în acea vreme, centrul contestatarilor extremişti.

Andreas Baader, căruia Gudrun îi va fi devotată trup şi suflet, este fiul unui istoric împuşcat în timpul celui de-al doilea război mondial. S-a născut la München, în Bavaria, în 1943, şi nu apucă niciodată să-şi treacă bacalaureatul, spre marea deznădejde a mamei sale.

Andreas-copil, ca şi Baader-şef al unui grup extremist, mai tîrziu, nu vrea să asculte decît de el însuşi şi-i place să-şi uimească anturajul, uneori, chiar punîndu-şi viaţa în pericol.

Gudrun Ensslin îi va fi într-atît de devotată, încît poliţiştii au impresia că se lasă intenţionat prinsă, la cîteva zile după arestarea, la Frankfurt, a amantului său.

Ceilalţi doi membri ai comandoului din Frankfurt sînt mai puţin cunoscuţi. Thorwald Proll s-a născut în 1941 la Kassel, un orăşel de provincie, în întregime distrus în timpul celui de-al doilea război mondial. După Abitur (bacalaureat) pleacă la Berlin, unde începe să studieze istoria artei la Freie Universität. Aici o va întîlni pe Gudrun Ensslin, venită şi ea

la studii în vechea capitală a Reichului. Ca și Baader, el nu va exercita niciodată nici o profesie, trăind de pe o zi pe alta. Sühnlein s-a născut în 1942, în Turingia. Tatăl său este inginer. Locuiește din 1961 la München, unde animă teatrul de avangardă, urcînd el însuși pe scenă.

Aceștia sînt deci cei patru tineri care hotărăsc, în aprilie 1968, să dea foc unor supermagazine din Frankfurt.

Locuiau pe atunci la München, capitala Bavariei, în sudul R. F. Germania, unde se află una din cele mai importante universități din țară.

Sühnlein, Ensslin, Baader și Proll împrumută un Volkswagen de la un prieten și pleacă la Frankfurt. Ajung aici, la 2 aprilie 1968, la ora 5,30, după ce au gonit ca nebunii pe autostradă.

Dar le trebuie o gazdă ! O trezesc pe Cornelia, o prietenă, care acceptă în cele din urmă să-i primească. Îi explică vizita lor inopinată, povestind că au sosit la Frankfurt ca să închirieze un aparat de filmat. La ora 16 grupul se întîlnește la cafeneaua „Schwille" de pe Grosse Bockhen-Heimer Strasse : peste o jumătate de oră, Baader și Ensslin intră în marele magazin „Kaufhof Schneider".

Cei doi teroriști vor să studieze terenul pentru a hotărî unde să plaseze bombele incendiare.

Cuplul urcă la etajul trei, încercînd pe cît posibil să nu atragă atenția vînzătorilor și paznicilor. Pentru a îndepărta orice bănuială, ei întîrzie îndelung în jurul unui șezlong. Reperează, în treacăt, locurile cele mai bune : raionul pentru îmbrăcămintea de damă, la primul etaj, raionul de mobilă, la etajul trei. Lemnul, ca și țesăturile, sînt materiale ușor inflamabile.

La ora 18,30, cei doi incendiatori intră din nou în magazin, dar de astă dată funcționarii au tot timpul să-i observe. „Kaufhof Schneider" se va închide peste cîteva minute : unele scări mecanice s-au și oprit, iar vînzătorii îi privesc iritați pe acești noi clienți care riscă să le întîrzie plecarea. Dar Baader și Ensslin nu vor rămîne decît cîteva minute : aleargă la etajul întîi și pun o bombă incendiară pe un dulap, apoi urcă la etajul trei. Vînzătorii au plecat și nimeni nu-l vede pe Baader și nici pe complicea sa cum plasează o altă bombă într-un dulap rustic.

La miezul nopții — mai precis la ora 23,53, după cum afirmă martorii — focul face ravagii ; cu cîteva minute mai înainte ca alte bombe cu acțiune întîrziată să explodeze într-un

al doilea mare magazin. Comandoul și-a plasat de astă dată bombele la raionul de paturi. Pagubele sînt considerabile : mai bine de două milioane de mărci, numai la magazinul „Kaufhof Schneider".

Cîteva zile mai tîrziu, cei patru teroriști sînt arestați. Gudrun Ensslin va fi victima minuțiozității cu care a fost pregătit atentatul : polițiștii vor descoperi asupra ei mici fișe pe care își notase cu grijă „ingredientele" necesare fabricării unei bombe incendiare, indicînd cantitățile exacte cerute pentru amestecul exploziv.

Procesul lor va începe peste cîteva luni. Sînt condamnați la patru ani închisoare, dar vor fi eliberați la 13 iunie 1969, după 14 luni de detenție, în așteptarea confirmării verdictului de către Curtea federală.

Doar Sühnlein va accepta să se întoarcă în celula sa : complicii săi preferă să dispară. Nu pentru mult timp, în ceea ce-l privește pe Baader : la 4 aprilie 1970 el este din nou arestat, dar colegii lui îl ajută să evadeze la 14 mai. Este data la care va pleca în Orientul Mijlociu spre taberele arabe.

Baader va regăsi, aproape de Amman, vreo zece alți anarhiști : pe Gudrun Ensslin, bineînțeles, iubita lui, dar și pe o tînără intelectuală cu numele de Ulrike Meinhof, cea care-l ajutase să evadeze din închisoare, la 14 mai 1970 : Baader ceruse să lucreze în biblioteca institutului de științe sociale din Berlin, sub pretext că scrie o carte (aici, tînăra femeie vine să-l întîlnească, împreună cu alte două complice, înarmate cu pistolete și grenade lacrimogene, iar un funcționar, care încearcă să se interpună, este rănit grav).

Această lovitură consacra ruptura tinerei Meinhof de societate. Pînă atunci, ea fusese una din ziaristele contestatare la modă, cele mai „lansate" din R. F. Germania. Redactor șef la „Konkret", un hebdomadar cu caracter erotic, ea era în acea vreme invitată la toate seratele înaltei societăți hamburgheze. Cînd a debarcat în taberele arabe, ea nu era totuși decît la începutul „carierei" sale în serviciul terorismului.

Baader îl găsește, în Orientul Mijlociu, și pe avocatul Horst Mahler, care l-a apărat, cînd a fost dat în judecată, după incendierea celor două mari magazine din Frankfurt.

Baader, Teufel și Ulrike Meinhof revin după numai patru luni în R. F. Germania, convinși că pot contribui de o manieră hotărîtoare la „deruta imperialismului" și dornici, poate, „să dovedească" gazdelor lor din Orientul Mijlociu că nu sînt — în ciuda aparențelor — niște teroriști de salon.

I-au ajutat oare cu ceva aceste luni de antrenament în taberele arabe ? Fără îndoială, altfel — după cum susțin polițiștii germani — în acțiunile lor ar fi lăsat mai multe „urme" și ar fi acționat cu mai puțină precauție. În orice caz, atentatele și spargerile se înmulțesc în R. F. Germania, după revenirea teroriștilor din Orientul Mijlociu.

În septembrie 1970, trei bănci din Berlinul de Vest sînt devastate (prada : 220.000 de mărci), apoi se înregistrează atentate cu bombe. În noiembrie, membri ai „Grupării Baader-Meinhof" pătrund prin efracție, în localul primăriei din Lang Göns (regiunea Hesse). Fură pașapoarte și sigilii oficiale care vor fi folosite ulterior de teroriști. În bagajele lui „Carlos", la Paris, se vor găsi pașapoarte și sigilii provenite din această spargere.

Pofta pentru violență a „Grupării Baader-Meinhof" s-a dublat, Ulrike Meinhof a devenit peste noapte de un nihilism turbat. „Spiritul de distrugere, spunea ea, este un spirit creator. Distrugeți pe cei ce vă distrug ! Un act criminal este prin el însuși un act politic".

Sinistrele chemări ale căpeteniei n-au întîrziat să prindă viață. În mai 1972, bombe cu explozie întîrziată, umplute cu fosfor, explodau la Heidelberg, în Cartierul general al armatei S.U.A. din R. F. Germania, omorînd trei oameni. Revendicînd cu mîndrie acest atentat, „Gruparea Baader-Meinhof" afirma că l-a comis în semn de represalii împotriva bombardamentelor americane în Vietnamul de Nord. O operație identică a avut loc la Frankfurt pe Main, și aici pierind un soldat american.

La Augsburg și München, sub efectul exploziei bombelor, au sărit în aer comisariatele de poliție. Apoi, soția unui judecător, însărcinat cu anchetarea celor ce aveau cunoștință de „Gruparea Baader-Meinhof", a fost rănită de o bombă cu exploziv plastic, în momentul cînd a întors cheia de contact a mașinii sale. La Hamburg, sediul grupului de presă „Springer", dușmanul extremismului vest-german, a fost dinamitat în mai multe rînduri.

În cursul acestor atentate au fost uciși sau răniți mulți cetățeni vest-germani nevinovați, opinia publică fiind șocată în așa măsură, încît a reclamat prinderea urgentă a teroriștilor.

Poliția și-a înmulțit eforturile pentru arestarea partizanilor violenței. Mult timp însă acest lucru nu a fost posibil, deoarece teroriștii, deși se aflau pretutindeni, nu erau de găsit.

Atunci a intervenit populația însăși. Din toate orașele R. F. Germania, „Kripo" [1] primea scrisori sau indicii în legătură cu prezența vreunuia dintre complicii lui Baader.

Multe dintre aceste informații erau însă pură fantezie. Totuși, autoritățile au primit și informații demne de încredere. Așa s-a aflat că teroriștii și-au instalat cartierul general undeva în nordul R. F. Germania. Imediat s-a declanșat o uriașă vînătoare de oameni ; trei mii de polițiști înarmați cu revolvere, puști și pistoale automate, ajutați de elicoptere, au împînzit zonele Bremen și Hamburg, barînd drumurile și controlînd toate mașinile B.M.W. Cinci mașini cu această marcă au încercat să scape, iar șase persoane au fost interogate, dar, din păcate, nici una n-a fost reținută ca suspectă.

Baader și partizanii săi erau greu de găsit, pentru că dispuneau și de o tehnică de a se ascunde bine pusă la punct.

În momentul cînd intrau în posesia unui apartament, schimbau imediat închizătorile, pentru ca nici proprietarul să nu mai poată pătrunde. Apoi camuflau ferestrele cu perdele groase și se mulțumeau să doarmă pe saltele pneumatice, învelindu-se cu pături. Preferau să închirieze apartamente situate, de regulă, în cartierele centrale, în imobile prevăzute cu garaje și cu mai multe intrări. Totodată, căutau ca proprietarul să fie medic sau avocat, pentru ca portarului să nu i se pară anormal că intră și persoane străine.

Înaintea atacării unui obiectiv teroriștii din „Gruparea Baader-Meinhof" se foloseau de un complice care patrula la bordul unei mașini echipate cu instalații de bruiaj, pentru a incomoda, în caz de nevoie, mesajele poliției. De asemenea, înainte de a ataca, teroriștii rețineau pe dinafară numărul de telefon al unei clinici particulare, la care apelau în eventualitatea că vreunul dintre ei ar fi fost rănit.

Cu toate aceste precauții, ora fatală pentru ei se apropia cu pași repezi.

În ziua de 15 iulie 1971, la Hamburg, într-o încleștare cu poliția, doi membri ai grupului au fost uciși. Un B.M.W. a forțat cordonul poliției și a încercat să scape. Nereușind, din mașină a coborît o tînără care a început să tragă cu revolverul asupra polițiștilor. Aceștia au crezut că, în sfîrșit, o au în fața lor pe misterioasa Ulrike Meinhof. Unul dintre ei a ochit și a doborît-o fără ezitare. Se înșelaseră însă și de data aceasta ; victima nu era Ulrike Meinhof, ci Petra Schelmar,

[1] „Kripo" — poliția criminală — abreviere în lb. germană. (N.R.)

o coafeză de 20 de ani, aparținînd și ea „Grupării Baader-Meinhof".

La Frankfurt pe Main, orașul începuturilor lui Baader, cercul poliției se va strînge inexorabil în jurul acestuia. În nordul orașului, într-un imobil de trei etaje, Baader și încă doi complici, unul în vîrstă de 27 de ani și celălalt de 30 de ani, își duceau activitatea în tăcere. Un garaj de la subsol era folosit drept laborator pentru confecționarea mașinilor infernale care au servit la săvîrșirea atentatelor. În cea mai mare parte, materiile explozive le fuseseră furnizate de către confrații lor arabi. Baader și oamenii săi și-au luat, ca de obicei, toate măsurile de precauție : imobilul dispunea de mai multe ieșiri și fiecare terorist avea, oricînd, la dispoziție o mașină gata să demareze. Nu prevăzuseră totuși că, odată descoperiți, pot fi încercuiți de forțe polițienești susținute de mașini blindate.

În zorii zilei de 1 iunie 1972, poliția ruga, prin portvoce, populația din împrejurimile ascunzătorii teroriștilor să fie calmă și să nu iasă din case. Apoi a răsunat somația binecunoscută : „Baader, predă-te !" Răspunsul a fost o rafală de armă automată. Atunci, poliția a lansat grenade lacrimogene și, după un asalt dur, teroriștii au fost capturați vii și nevătămați. Andreas Baader a luat astfel din nou drumul închisorii.

În schimb, Ulrike Meinhof a continuat să alerge, să se ascundă, să născocească proiecte îndrăznețe, printre care și unul ce viza eliberarea unor deținute din închisorile pentru femei din Berlinul Occidental și de lîngă Düsseldorf. După un timp relativ scurt a sfîrșit și ea prin a fi capturată de poliție și trimisă la închisoare. Privită de aproape, Ulrike Meinhof apare ca adevăratul creier al „Grupării Baader-Meinhof". Trăsătura dominantă a caracterului ei este intransigența. Îndrăgostită absolut, Ulrike Meinhof s-a impus ca un personaj ce nu admite compromisul, logică pînă la absurd, nu lipsită de o mare doză de romantism germanic, adică excesiv. Numai așa poate fi explicat faptul că dintr-o veche militantă pacifistă [1] ea s-a transformat, la 34 de ani, într-o teroristă de temut.

După întemnițarea liderilor, membrii „Grupării Baader-Meinhof" au continuat să acționeze, fiind implicați în numeroase acțiuni : luări de ostatici, jefuiri de bănci, șantaje și atacuri violente împotriva poliției, așa cum vom vedea în paginile următoare.

[1] În anii studenției, Ulrike Meinhof fondase un „Comitet împotriva bombelor atomice". (N.R.)

Revoltații din „Grupul lui Baader" consideră că a comite spargeri este un act politic. Unii spun că a fura dintr-o bancă nu este un act politic. Dar de cînd finanțarea unui organism politic nu este o problemă de ordin politic ? Luptătorii („guerilleros") latino-americani numesc spargerile „confiscări". Nimeni nu pretinde că un hold-up, în sine, schimbă ceva în sistemul social în vigoare, dar rezolvă problema finanțării unei organizații. Este pe deplin justificat din punct de vedere logistic, întrucît problema finanțării este nerealizabilă într-un alt mod. Este justificat din punct de vedere politic deoarece este vorba de o confiscare.

Este o teorie scumpă noilor teroriști, născuți de societatea de consum a secolului XX, care se întîlnește atît în textele „Fracțiunii armatei roșii" din R.F.G., „Armatei roșii japoneze", cît și ale altor organizații.

— Pentru pașaportul meu...

Portarul de gardă de la parterul ambasadei ridică ochii către vizitator. Reprezentanța diplomatică germană este la cîteva sute de metri de parcul „Gärdet", în care suedezii vin la iarbă verde, duminica, cu familia, în anotimpul cald.

— Adresați-vă secției consulare...

Dar nu mai are timp să-și termine fraza. Tînărul scoate din buzunar un pistolet, iar alte patru persoane pătrund în hol : trei tineri și o tînără. E amiază.

Comandoul năvălește în interiorul clădirii după ce neutralizează portarul. Polițistul de pază din fața imobilului nici măcar nu-și dă seama de acțiunea lor. În cîteva minute, cei cinci teroriști pun stăpînire pe vreo douăzeci de ostatici, printre care ambasadorul R. F. Germania, Dietrich Stöcker, atașatul militar, lt. col. Andreas von Mirbach, consilierul comercial Heinz Hillegaart — un bătrîn la un an înainte de pensie.

Vreo zece funcționari și vizitatori reușesc totuși să fugă și să dea alarma. Dar cînd primii polițiști sosesc la fața locului, în clădire răsună rafale de pistol-mitralieră. Atașatul militar von Mirbach este grav rănit. Nu mai are de trăit decît cîteva ore.

Suedezii ar fi înclinați să riposteze dur, dar evacuează parterul ambasadei la cererea diplomaților care au reușit să scape. Într-adevăr, autoritățile de la Bonn vor să încerce toate mijloacele pentru a cruța viețile oamenilor și trupele de șoc ale siguranței suedeze bat în retragere.

Hausner, șeful comandoului, și colegii lui au telefonat deja unei agenții de presă din Stockholm pentru a-și face cunoscute

condițiile : guvernul vest-german trebuie să elibereze 26 teroriști, printre care Andreas Baader și Ulrike Meinhof, în caz contrar ostaticii fiind executați. De asemenea, membrii comandoului vor trebui să primească fiecare cîte 20.000 de dolari și să fie conduși la aeroportul din Frankfurt pentru a zbura cu avionul către o țară la alegere. Televiziunea vest-germană și suedeză vor transmite în direct plecarea lor. Teroriștii pun această ultimă condiție din două motive : mai întîi pentru a face cunoscută prin publicitate acțiunea lor, dar și pentru a fi siguri că instrucțiunile lor vor fi bine executate. Ei dispun într-adevăr la ambasadă de un televizor și vor putea supraveghea îmbarcarea și decolarea colegilor lor.

Și tinerii precizează :

— Sîntem „Comandoul Holger Meins", din „Gruparea Baader-Meinhof".

Au dat grupului lor numele unui „martir" : Holger Meins, un fotoreporter de presă, decedat la 9 noiembrie 1974, în vîrstă de 33 de ani, în urma unei greve prelungite a foamei în închisoarea din Wittlich.

Meins intrase în „Gruparea Baader-Meinhof" în 1970 pentru a o „impune" — după propriile lui declarații — societății și s-a integrat repede în sînul grupului, supunîndu-se cu fascinație ordinelor lui Andreas Baader.

În 1970, a petrecut patru luni în închisoare, după un atentat eșuat contra unui automobil al poliției. Polițiștii au notat numărul automobilului său, dar tribunalul l-a eliberat din lipsă de probe. În septembrie 1971, era bănuit de a fi participat la o încăierare cu polițiști, la un parking de pe autostrada Karlsruhe-Bassel, în împrejurimile orașului Freiburg, unde un polițist a fost grav rănit. Ziarele italiene au afirmat că nu era străin de asasinarea comisarului Luigi Calabresi, responsabil, după opinia extremiștilor italieni, de moartea unui terorist, Giuseppe Pinelli. Calabresi fusese șeful poliției politice milaneze. Meins a fost arestat la 1 iunie 1972, la Frankfurt, împreună cu Baader.

Locotenent-colonelul von Mirbach, prima victimă a „Comandoului Holger Meins", agonizează. Grav rănit la cap, e în stare de inconștiență și pierde mult sînge.

Membrii comandoului nu se înduioșează nicidecum în fața muribundului pe care-l rețin prizonier.

Polițiștii suedezi și reprezentanții guvernului vest-german îi imploră prin telefon pe teroriști să elibereze rănitul. Dar „Comandoul Holger Meins" nu cedează : nici vorbă să elibereze

măcar un singur ostatic, atîta timp cît autoritățile de la Bonn nu se arată gata să cedeze cerințelor lui. Totuși, respirația rănitului este din ce în ce mai slabă : un glonț i-a atins abdomenul, un altul, capul, iar o rafală de armă automată i-a zdrobit un braț.

Către ora 16, în sfîrșit, teroriștii acceptă ca rănitul să fie scos din ambasadă. Polițiștii însărcinați cu evacuarea lui vor trebui să intre în ambasadă dezbrăcați. Teroriștii se tem ca brancardierii, ascunzînd arme sub bluze, să nu încerce să-i atace, pătrunzînd în local. Poliția suedeză se supune acestor cerințe : doi oameni, numai în slipuri, pătrund în clădire și urcă la etajul trei cu o targă. Aici agonizează diplomatul.

Cei doi polițiști ies după cîteva minute, transportînd rănitul însîngerat. El va muri la cîteva minute după sosirea la spitalul Karolinska.

Inițial „Gruparea Baader-Meinhof" planificase să atace ambasada vest-germană din Roma. Planul, în principiu, era la fel cu cel aplicat la Stockholm : intrarea prin surprindere, luarea ambasadorului și a unui număr cît mai mare de ostatici, determinarea punerii în libertate a lui Andreas Baader, Ulrike Meinhof și altor lideri ai grupului, încarcerați în R. F. Germania în așteptarea procesului. Din fericire pentru ambasadorul Meyer Lindberg, proiectul a trebuit să fie abandonat : autoritățile italiene aflaseră cîte ceva, iar supravegherea fusese întărită la frontieră, ca și în jurul reprezentanței diplomatice. Acțiunea devenind astfel prea riscantă, „Comandoul Holger Meins", hotărăște să acționeze asupra ambasadei vest-germane din Suedia.

Acțiunea a fost minuțios pregătită : comandoul avea deja experiența luărilor de ostatici anterioare și era sigur că autoritățile de la Bonn vor ceda.

Guvernul austriac nu-l lăsase pe „Carlos" și trupa lui să plece cu ostaticii, cu cîtva timp în urmă ?

La ora 14, la două ore de la începutul dramei, cancelarul Schmidt, la Bonn, a reunit un „stat-major de criză" : președinții celor trei partide ale Bundestagului, șefii grupurilor parlamentare și miniștrii-președinți ai mai multor landuri.

Același stat-major s-a reunit și cu cîteva luni mai înainte în împrejurări analoge, pentru a hotărî asupra atitudinii guvernului față de cerințele răpitorilor președintelui Uniunii Democrat Creștine din Berlinul de Vest, Peter Lorenz.

Guvernul hotărîse atunci să accepte condițiile răpitorilor : cinci teroriști periculoși, printre care Gabrièle Kroecher Tiedemann (care va fi, puțin după aceea, alături de „Carlos" în luarea de ostatici de la conferința O.P.E.C. din Viena), au fost eliberați.

„Comandoul Holger Meins" și Baader (care așteaptă să fie eliberat) sînt convinși că Bonnul va avea și acum aceeași atitudine.

Ministrul suedez de justiție, Geijer, își asumă responsabilitatea negocierilor. Cînd îi anunță pe teroriștii din „Comandoul Holger Meins" că Bonnul nu e dispus să cedeze, aceștia refuză, mai întîi, să creadă. Li se pare că este vorba de o manevră destinată să-i facă să cedeze. Dar ministrul de justiție suedez insistă.

„Cînd m-au crezut, în cele din urmă — va spune ministrul — mi-au răspuns că situația nu se schimbă și că vor începe să execute din oră în oră cîte un ostatic."

Ministrul încearcă să negocieze. Oferă comandoului posibilitatea de a părăsi țara și garantează securitatea în timpul transportului la aeroport. Poliția nu va interveni, cu condiția ca ei să elibereze ostaticii nevătămați, gestul fiind deja o mare concesie din partea autorităților suedeze, despre care se crede că ar fi consultat Bonnul înainte de a lua această hotărîre.

— Ultimatumul nostru rămîne valabil. La ora 22 vom împușca un ostatic. Dacă atacați ambasada, o vom arunca în aer. Nu vom pleca de aici. Victoria sau moartea !

Sute de polițiști, protejați de veste antiglonț și de căști, încercuiesc ambasada, ascunși în spatele boschetelor și automobilelor. Imobilul este luminat de cîteva proiectoare a căror lumină străbate ploaia care a început să cadă. Zece specialiști din Bundeskriminalamt au sosit de la Berlin la bordul unui avion militar.

Oamenii sînt gata de atac : șeful poliției vrea să-i neutralizeze pe teroriști cu gaze asfixiante. Orbiți de lumina proiectoarelor, teroriștii abia disting siluetele camuflate ale trăgătorilor de elită și masa sumbră a ambulanțelor și mașinilor de pompieri care staționează de cîteva ore lîngă ambasadă.

La ora 22,20, pistoalele-mitralieră îi fac pe polițiști să tresară : ultimatumul teroriștilor a expirat de douăzeci de minute și comandoul s-a ținut de cuvînt. Soarta a vrut ca ei să-l împuște pe unul din cei mai bătrîni diplomați, consilierul comercial Heinz Hillegaart, de șaizeci și patru de ani, care se

pregătea să-şi petreacă anii de pensie într-un orăşel din sudul R. F. Germania.

După cîteva minute, întreg cartierul se cutremură : teroriştii fac să explodeze bombe incendiare. O întreagă aripă a ambasadei ia imediat foc. Bucăţi de zid zboară la mai multe sute de metri, semănînd groaza : teroriştii trag rafale de pistol-mitralieră.

Trupele de şoc ale poliţiei suedeze declanşează atacul. Un strigăt ţîşneşte din mijlocul fumului înecăcios. E unul din primii pompieri care pătrund în clădire.

— Sînt supravieţuitori !

Rudele diplomaţilor ostatici speră din nou. Salvatorii îl scot dintre flăcări pe ambasadorul R. F. Germania, care e rănit la mîini şi are timpanele sparte ; ceilalţi ostatici sînt, aproape toţi, mai mult sau mai puţin răniţi.

Teroriştii, care au comis o primă eroare strategică, crezînd că Bonnul va ceda din nou în faţa şantajului, au mai comis una — tehnică de această dată — în ultimul act al dramei : încărcătura explozivă pusă în localul ambasadei — la al treilea etaj — trebuia să explodeze mai tîrziu cu cîteva secunde, rămînîndu-le astfel timpul necesar pentru părăsirea clădirii. Surprinşi de explozie, au căzut în propria capcană, iar poliţiştii i-au găsit pe unii dintre ei îngrozitor de arşi. Cel mai grav este Hausner, prezentînd arsuri pe mai mult de 50% din suprafaţa corpului. El va muri în închisoarea din Karlsruhe.

Stockholmul se grăbeşte să dea curs cererii de extrădare a Bonnului. Hotărîrea de expulzare a teroriştilor este luată în virtutea unei legi antiteroriste, votată de parlament cu doi ani mai înainte, prevăzînd că orice străin care a întrebuinţat sau are de gînd să întrebuinţeze violenţa poate fi expulzat.

Guvernul suedez trimite deci, bine păzit, cu avionul, „Comandoul Holger Meins" în R. F. Germania. Dealtfel, nu fără dificultăţi : medicii, care îngrijesc teroriştii, refuză să-i lase să plece, invocînd gravitatea rănilor. Ei nu se supun decît în faţa ordinului scris al primului ministru.

Abia coborîţi din avion, teroriştii sînt transportaţi în închisori al căror nume este păstrat, cu grijă, secret, de teama unor noi atacuri. În jurul aeroporturilor şi clădirilor oficiale se iau măsuri suplimentare de securitate. Dar nu se întîmplă nimic. Adepţii lui Baader meditează la eşecul lor...

SCRISORILE CAPCANĂ

Ambasada Israelului din Londra fusese avertizată, printr-o sursă sigură, de iminenţa unui atac terorist. Deşi s-au luat măsuri de precauţie, atunci cînd s-a distribuit corespondenţa, nimeni nu a dat atenţie unor modeste scrisori adresate membrilor ambasadei de către „nişte prieteni" din Amsterdam. Trei dintre ele n-au fost deschise niciodată, dar consilierul agricol al ambasadei, Ami Shachori, în vîrstă de 44 de ani, începuse s-o desfacă pe a patra, fără a-şi întrerupe conversaţia cu un coleg : „Această scrisoare este importantă pentru mine. O aşteptam de mult timp", remarcase el în timp ce-i spunea colegului că, fiind pe punctul de a se întoarce în Israel, comandase nişte seminţe de flori olandeze. Explozia, care a urmat deschiderii misivei, l-a rănit mortal pe destinatar, iar interlocutorul său s-a ales cu timpanele sparte.

Acest atentat nu constituia decît preludiul unei serii negre de atentate prin intermediul scrisorilor capcană, care s-a abătut ulterior asupra oraşelor New York, Ottawa, Montréal, Viena, Geneva, Buenos Aires, Tel Aviv, Ierusalim, Kinshasa, Bruxelles şi Paris.

În Marea Britanie, numai în toamna anului 1972, au fost puse în circuitul poştal 127 de asemenea maşini infernale. În aceste împrejurări, reţeta de fabricaţie a scrisorilor capcană n-a constituit prea mult timp un secret pentru specialiştii britanici. S-a stabilit astfel că „bombele la plic" sînt foarte complexe şi nu pot fi asamblate în grabă, de pildă, într-o cameră de hotel. Ele sînt acţionate de un detonator, care, comprimat puţin, devine suficient de plat pentru a putea fi introdus într-o scrisoare. În general, aceste bombe, care eliberează o energie echivalentă cu forţa unei grenade, sînt destul de instabile. Din

această cauză, un poştaş nefericit din Anglia, care a manipulat cu neîndemînare o asemenea „bombă la plic", a fost ucis pe loc printr-o explozie prematură, deşi nu el era vizat să moară.

S-a mai stabilit, de asemenea, că marea majoritate a destinatarilor sînt evrei şi că expeditorii nu sînt alţii decît teroriştii arabi, care trimit aceste răvaşe ale morţii tocmai din India. Dar, nominal, aceşti asasini prin corespondenţă n-au prea putut fi identificaţi. Doar în două cazuri au fost prinşi în flagrant doi asemenea indivizi. Este vorba de arabul Rulhi Halloum, în ale cărui bagaje controlate amănunţit la aeroportul Schipol, la 25 octombrie 1972, autorităţile olandeze au descoperit 20 de scrisori capcană asemănătoare celor detectate în cursul a patru valuri de atentate prin corespondenţă declanşate în Olanda, Malaesia, Singapore şi India. Halloum călătorea cu un paşaport diplomatic algerian către Buenos Aires şi, din dispoziţia ministrului de justiţie olandez, care a apreciat că materialele găsite asupra lui nu sînt suficiente pentru a justifica arestarea sa, voiajul nu i-a fost întrerupt.

Cel de-al doilea purtător de asemenea „bombe la plic", prins în flagrant, era Abu Jaacob, de 40 de ani, un reprezentant al unei organizaţii teroriste arabe în sud-estul Asiei. La începutul lui noiembrie 1972, la numai trei săptămîni de cînd un poştaş new-yorkez fusese rănit de o scrisoare explozivă provenind din Malaezya, poliţia acestei ţări a descoperit în apartamentul ocupat de arab la Kuala Lumpur două pachete conţinînd 40 de asemenea scrisori, fără menţionarea destinatarilor.

Guvernul Indiei, ţară de unde erau expediate majoritatea scrisorilor capcană, a studiat cu o reală seriozitate conflictele diplomatice survenite ca urmare a acţiunilor întreprinse de teroriştii arabi care se serveau de teritoriul indian pentru a-şi expedia scrisorile capcană în toată lumea. Cu toate că autorităţile de la New Delhi au depistat la un moment dat 63 de asemenea scrisori, teroriştii arabi nu păreau a intenţiona să schimbe locul de expediţie a acestora. Pentru a înşela vigilenţa poliţiştilor indieni, ei expediau scrisorile bombă din localităţi diferite, aflate la mare distanţă una faţă de alta. De pildă, o asemenea scrisoare a fost descoperită la Oficiul poştal din Guyerat şi alta, la peste 2.400 km depărtare, în oraşul sfînt Varanasi. E uşor de închipuit prin ce dificultăţi trecea poliţia indiană pentru a descoperi scrisorile explozive ale teroriştilor arabi, dacă se are în vedere că în India sînt circa

700.000 de localităţi, nemaivorbind de faptul că multe dintre birourile poştale nu dispuneau nici de echipament modern şi nici de oameni calificaţi în detectarea de materii explozive strecurate în corespondenţă. Încercînd să prevină însăşi realizarea scrisorilor explozive de către arabi aflaţi cu diverse treburi în India, mai ales la studii, autorităţile au dispus măsuri severe de control al bagajelor la vamă, dar rezultatele au fost cu totul nesatisfăcătoare, pentru că se pare că teroriştii nu-şi introduceau ei înşişi materii explozive pe teritoriul indian, ci recurgeau, mai mult ca sigur, la valizele diplomatice, sigilate şi apărate cu grijă de sfînta... imunitate.

Liga arabă, spun israelienii, are, la New Delhi, un oficiu foarte dinamic, care nu se limitează numai la propagandă antisionistă, ci declanşează cu mult sînge rece epidemia de scrisori capcană expediate din India.

Scrisorile bombă şi alte mijloace similare nu sînt însă numai apanajul organizaţiilor teroriste arabe, căci şi israelienii folosesc frecvent această metodă.

La Londra, într-un birou situat la etajul al II-lea al unui imobil din cartierul West End, se află sediul reprezentanţei unei organizaţii arabe, al cărei şef este într-un permanent pericol.

Reprezentantul organizaţiei arabe ştie că fiecare oră poate fi pentru el ultima — cînd ridică receptorul telefonului, cînd merge pe stradă, cînd se urcă în maşină sau chiar cînd se află în pat. Căci mulţi dintre colegii săi, răspîndiţi prin Europa, au fost omorîţi în împrejurări pe cît de neaşteptate, pe atît de variate. Unii au fost mitraliaţi în plină stradă, ziua în amiaza mare, alţii otrăviţi sau ciopîrţiţi de vreuna din ingenioasele „bombe telefonice" acţionate de la distanţă printr-un sistem electronic cu cifru secret.

Reprezentantul organizaţiei arabe a aflat că este printre primii pe lista neagră a „escadronului morţii" israelian. Bineînţeles că şi-a luat toate măsurile de siguranţă; dar refuză să părăsească Londra, unde este reţinut de înalte responsabilităţi în sînul mişcării arabe. Dealtfel, este conştient că, dacă vor să-l omoare, pînă la urmă o vor face, deşi a acceptat protecţia Scotland Yard-ului pentru el, soţie şi cei doi copii ai săi. Reprezentanţele arabe de la Londra primesc zilnic zeci de telefoane şi scrisori de ameninţare şi avertizare. În decursul a şapte luni de zile, din iulie 1972 pînă în ianuarie 1973, 20 de arabi au fost grav răniţi şi patru ucişi în atentate puse la cale în 11 ţări.

La 8 decembrie 1972, trimisul unei organizații arabe în Franța a fost ucis printr-o explozie provocată de un colet plasat în apartamentul său, situat în cel de-al paisprezecelea arondisment al Parisului.

În ianuarie 1973, la Nicosia, un alt reprezentant arab a fost suprimat în împrejurări destul de ciudate. Cu o zi înainte de moartea sa, primise un telefon misterios prin care fusese determinat să-și părăsească locuința exact atît timp cît vreo cîțiva indivizi i-au făcut o scurtă vizită. A doua zi, el urma să primească un alt apel telefonic, care s-a dovedit a fi ultimul pentru existența sa. Abia a apucat să ridice receptorul și să-și decline identitatea, că o bombă a explodat, devastîndu-i apartamentul și făcîndu-l bucăți. Mecanismul folosit a fost un aparat micuț de descifrat, ultrasofisticat, introdus în interiorul combinei telefonice, care, la pronunțarea unei fraze date, a declanșat explozia bombei ascunse în aparat în absența gazdei.

PIRATERIA AERIANA

În inima deșertului, două aeronave țintuite la sol scînteiau în soarele torid al nisipurilor veșnic încinse. Pe fuselajele lor erau înscrise cu litere mari însemnele companiilor aeriene TWA și „Swissair".

Deodată, două explozii teribile sfîșiară succesiv liniștea deșertului. Pe locul unde fuseseră cele două avioane nu mai exista decît o grămadă de rămășițe din care se ridicau coloane de fum, vizibile la 60 km depărtare, unde autorii lor le recepționaseră cu satisfacție.

Din fericire, ostaticii reținuți, timp de 6 zile, în așteptarea unor negocieri care trebuiau să ducă ori la eliberarea, ori la uciderea lor, fuseseră scoși din aparate.

Pirații aerului condiționau soarta prizonierilor de aceea a teroriștilor arabi închiși în Israel.

Autorii acestor noi forme de șantaj politic aparțineau unei organizații teroriste arabe, care, încă din anul 1968, cînd comandourile sale obligau o aeronavă a companiei aeriene EL-AL să zboare de la Roma la Alger, și-a făcut o specialitate din deturnarea de avioane.

Drama din deșert era rezultatul unui plan de deturnări bine pus la punct, care viza, în special, avioane ce transportau pasageri americani, pentru că, mai ales S.U.A., după părerea autorilor planului, trebuiau pedepsite pentru sprijinul acordat Israelului. În baza acestui plan, prima tentativă a avut loc duminică, 13 septembrie 1970, cînd Leila Khaled, de origine arabă, fostă învățătoare, avînd 24 de ani, și complicele ei, Patric Joseph Anguello, s-au instalat în avionul companiei EL-AL, zborul 219, cu plecarea de pe aeroportul din Amsterdam. Tînăra femeie avea ascunse sub haine două grenade de mînă. În principiu, ei ar fi trebuit să se întîlnească în avion cu alți doi complici, dar organele de securitate ale companiei EL-AL refuzaseră accesul în avionul respectiv a doi indivizi care călătoreau cu pașaport senegalez și doreau să-și plătească locurile

de clasa I direct la avion. Şi în aceste condiţii, Leila şi complicele său nu renunţară la gîndul de a-şi îndeplini misiunea, aşa că aşteptară liniştiţi decolarea avionului.

Imediat ce avionul a luat înălţime, au sărit de pe locurile lor şi s-au repezit în cabina clasei I, cu grenadele şi pistoalele în mîini. Acolo însă se ciocniră de o stewardesă şi de un agent de securitate israelian. Prevenit de ceea ce se petrece, comandantul de bord a început să piloteze nava în aşa fel ca teroriştii să-şi piardă echilibrul. Pasagerii au profitat de acest fapt şi au imobilizat-o pe Leila Khaled, în timp ce agentul de securitate se lupta cu celălalt pirat, încercînd să-i smulgă arma. În toiul luptei se auzi un zgomot surd : agentul israelian trăsese cu un pistol cu amortizor asupra teroristului, ucigîndu-l.

Cei patru membri ai echipajului şi 142 de pasageri au scăpat de la moarte numai graţie defectării uneia dintre cele două grenade introduse în avion de Leila, care a fost găsită în timpul escalei forţate a aparatului la Londra. Cît despre Leila Khaled, aceasta a fost imediat închisă preventiv.

La numai patruzeci şi cinci de minute de la nereuşita acestei operaţii, arabii deturnau deasupra Mării Nordului un avion Boeing 707 al companiei TWA, care decolase din Frankfurt pe Main. Căpitanul aeronavei abia a avut timp să comunice prin radio mesajul „am fost răpiţi", fiind apoi forţat să se îndrepte cu aparatul, în care se găseau 149 de pasageri şi 10 membri ai echipajului, spre Orientul Mijlociu.

Aproape în acelaşi timp, alţi arabi au pus mîna pe un avion D.C.-8 al companiei „Swissair", care plecase din Zürich cu destinaţia New York. În timp ce aparatul survola teritoriul Franţei, turnul de control din Orly a recepţionat următorul mesaj : „Controlăm în întregime zborul 100. Semnalul nostru distinctiv este «Haifa nr. 1». Nu răspundem la nici un alt cod". Între timp, primul avion deturnat, cel al companiei „TWA", îşi anunţase şi el codul său : „Gaza nr. 1".

În urma acestor deturnări executate cu atîta sînge rece, „Gaza nr. 1" şi „Haifa nr. 1" nu se îndreptau spre nici un aeroport. Ele urmau să aterizeze pe vasta întindere a deşertului, la 60 de km nord-est de Amman, în Iordania. Cînd cele două avioane s-au apropiat de ţintă, era deja întuneric. Avionul TWA a fost cel dintîi care a luat contact cu nisipul deşertului. La 40 de minute după acesta, D.C.-8-ul companiei „Swissair" repeta aceeaşi periculoasă manevră.

În acelaşi timp, la Amsterdam, se derula încă o dramă aeriană. Tenace, cei doi „senegalezi" cărora li se refuzaseră

locuri în avionul companiei EL-AL, salvat de la deturnare, au reuşit să-şi cumpere bilete pentru zborul 93 al unui alt avion, aparţinînd companiei PANAM.

Dar, cînd avionul Boeing 747 rula deja spre pista de decolare, turnul de control, avertizat de compania EL-AL despre tentativa de deturnare şi de descoperirea celor doi călători suspecţi, i-a dat ordin comandantului Jack Priddy să se oprească din rulaj.

Acesta s-a conformat şi a pătruns el însuşi în compartimentul călătorilor pentru a-i descoperi pe eventualii suspecţi. Privind atent la pasageri, a observat că doi indivizi corespundeau oarecum descrierii furnizate de turnul de control şi s-a grăbit să-i scotocească din cap pînă în picioare, dar n-a găsit nimic asupra lor, pentru simplul motiv că aceştia îşi plasaseră armele sub scaune. Mai tîrziu, comandantul aeronavei avea să-şi muşte mîinile de ciudă că nu procedase la un control mai amănunţit asupra celor doi terorişti. La cîteva secunde după decolare, unul dintre ei şi-a croit drum pînă la cabina de comandă şi a lipit ţeava revolverului de tîmpla comandantului Priddy. L-a obligat astfel să se îndrepte spre Liban.

Sosiţi cu bine la Beirut, dacă se poate spune astfel, piraţii n-au ştiut ce să facă cu acest „elefant al aerului". Ţinînd seama de dimensiunile sale, era imposibil să-l tîrască pînă în deşertul iordanian. Dar „senegalezii" n-au stat prea mult pe gînduri şi, pe traseul de la Beirut la Cairo, au plasat batoane de dinamită în carlingă şi în grupul sanitar al avionului, deoarece hotărîseră ca explozia să aibă loc în capitala egipteană, în semn de protest împotriva „lipsei de intransigenţă" a lui Nasser faţă de Israel. În apropierea oraşului Cairo, unul dintre „senegalezi" a cerut unei stewardese chibrituri. Aceasta l-a servit, dar i-a spus : „Nu puteţi fuma imediat. Aşteptaţi pînă după aterizare". Încă de la mare înălţime teroristul a aprins fitilul explozivului. Imediat ce acesta a început să ardă, el a strigat la călători : „Nu mai aveţi de trăit decît 8 minute !". Cît despre căpitanul Priddy, izolat în cabină, nu era la curent cu nimic. Din fericire, el nu a evitat aeroportul din Cairo, cu toate că nu-l cunoştea prea bine.

După aterizare, „senegalezii" au permis călătorilor să părăsească avionul. Apoi a fost rîndul echipajului şi al teroriştilor de a se îndepărta cît mai repede, pentru a nu fi surprinşi de explozie.

În timp ce călătorii erau cazaţi în hotelul aeroportului, piraţii au fost arestaţi de poliţia egipteană.

La început, pirateria aeriană era apanajul dezechilibraților mintal sau al nedreptățiților dornici să se răzbune printr-un mijloc original. Apoi, acest mod de acțiune a încăput pe mîna extremiștilor, care și-au dat seama că cel mai bun mijloc de a-și asigura nepedepsirea actelor de terorism este acela de a le comite la peste șapte mii de metri înălțime.

Pentru a pune mîna pe un avion, pe care, dacă vor dori, îl pot transforma în scrum, teroriștilor le este suficient să posede arme de foc, dinamită și... un orar de zbor.

Pirații aerului ajung, astfel, să acționeze după „legea bunului plac", au dreptul de viață și de moarte asupra ostaticilor, într-un cuvînt, puterea lor este discreționară. Pentru a salva viața ostaticilor, țările interesate sînt obligate să cedeze pretențiilor teroriștilor.

Loviturile atît de devastatoare, date la mare altitudine, sînt, evident, pregătite, coordonate și supervizate de către specialiști în asemenea probleme. Organizarea cronometrată a acțiunilor, alegerea avioanelor „de confiscat", banii (de regulă, în bancnote de 100 de dolari) și armele țin de resortul misterioșilor „simpatizanți" ai cauzei arabe, dornici să agraveze tensiunea din Orientul Mijlociu.

Împotriva acestui flagel, devenit obișnuit, care este pirateria aeriană, guvernele occidentale au hotărît de comun acord să angajeze o aspră bătălie, dotînd aeroporturile internaționale cu dispozitive de securitate de înaltă perfecțiune tehnică. Unele dintre ele nu prea le plac călătorilor, dar sînt de o strictă necesitate pentru protejarea vieții lor. Cu toate acestea, Europa nu a fost cruțată de pirateria aeriană. În Suedia, Anglia, R.F.G., Elveția, Portugalia, Italia, Austria, Grecia și Turcia au avut loc mai multe deturnări de avioane, reușite sau ratate. Statisticile demonstrează cu claritate însă că S.U.A. dețin tristul record mondial al numărului de avioane deturnate. Numai în cursul anului 1972 companiile aeriene ale S.U.A. au înregistrat 31 de acțiuni de deturnări, dintre care 10 au fost încununate de succes. În fața amplorii și gravității acestui fenomen, Congresul american a aprobat o lege care prevede o pedeapsă de minimum 20 de ani închisoare corecțională pentru o asemenea crimă. 1000 de agenți federali au fost instruiți pentru verificarea „candidaților" la piraterie după un portret-robot reprezentînd tipul de pirat al aerului. De fiecare dată cînd un călător corespunde, prin fizionomie și comportament, acestui tip, el este îndepărtat imediat.

Dotarea vămei americane cuprinde astăzi următoarele aparate mai importante :

— detector destinat descoperirii obiectelor metalice suspecte ;

— sensibilizator electronic capabil să descopere mirosurile specifice ale batoanelor de dinamită sau ale altor explozivi ;

— aparat Roentghen pentru cercetarea interiorului unor obiecte (nu rareori s-a stabilit că o pudrieră nevinovată era, în realitate, o minibombă cu explozie întîrziată).

Cu toate acestea, evenimentele dramatice continuă să mențină valul nesiguranței pe traseul liniilor aeriene americane. Astfel, la 29 octombrie 1972, trei evadați au pătruns pe aeroportul din Huston (Texas) și și-au făcut drum pînă la un avion al companiei „Eastern Airlines", obligîndu-l apoi pe pilot să zboare spre direcția dorită de ei.

La 10 noiembrie 1972, trei indivizi înarmați au pătruns într-un aparat al unei linii aeriene din Alabama, declanșînd o odisee ce avea să se încheie abia după 20 de ore, cu două milioane de dolari plătiți ca răscumpărare de compania „Southern Airways".

Curba deturnărilor de avioane a fost fără încetare ascendentă de la primul acord internațional privind necesitatea eradicării acestui flagel. Între anii 1948—1958 au avut loc 21 de deturnări de avioane, reușite ; deci, în medie, 2,1 pe an. În cursul celor 5 ani care au urmat, această medie s-a ridicat la 3,3 cazuri de piraterie aeriană încununate de succes. Asemenea progresii nu puteau decît să neliniștească guvernele statelor. Așa se explică adoptarea în anul 1963, în cadrul unei conferințe mondiale, a „Convenției de la Tokio asupra crimelor și anumitor acte comise la bordul avioanelor". Departe însă de a frîna pirateria aeriană, această conferință se pare că, pur și simplu, a dat noi speranțe și încredere teroriștilor aerieni, căci Convenția de la Tokio nu prevede instituirea obligației de pedepsire a piraților pe teritoriul statului spre care ei deturnează avionul. În cei 5 ani de după conferință media deturnărilor aeriene a ajuns pînă la 7,2 pe an.

Cum guvernele au persistat în a nu lua nici o măsură radicală, în anii 1969—1970 media deturnărilor a depășit 50,5 pe an, pe seama a 23 de națiuni, independent de situația lor geografică și de regimul lor politic.

Această serie „neagră" de atentate a condus la adoptarea unei noi „Convenții privind capturarea ilegală de avioane", în

cadrul Conferinței diplomatice de la Haga, din decembrie 1970, dar respectiva convenție nu a fost încă ratificată de un număr suficient de state pentru a putea deveni un instrument eficace de luptă împotriva terorismului aerian.

Consecința a fost că, în cursul anului 1972, în lume au fost săvîrșite 63 deturnări de avioane, dintre care 32 reușite, iar în 1973, din 61 de acte de piraterie, doar 26 au eșuat.

Este 17 decembrie 1973, o frumoasă zi de iarnă, așa cum romanii întîlneau adesea : cerul e limpede, soarele strălucește. În jurul orei 12,30, cîteva zeci de pasageri își omoară timpul în sala de tranzit a aeroportului Fiumicino (Italia). Două aparate trebuie să decoleze în următoarele minute : un Boeing 707 al PANAM cu destinația Beirut, ai cărui pasageri tocmai s-au îmbarcat, și un Boeing 737 al companiei „Lufthansa", cu destinația München.

Pierduți în mulțimea călătorilor, cinci arabi își fac semne desperate. Au sosit la Roma cu puțin timp înainte, venind de la Tripoli (Libia), via Madrid. Nici unul dintre polițiștii civili de gardă în sală nu a remarcat poziția ciudată a hainelor lor, deformate de pistoalele-mitralieră.

Deodată răsună rafale. Se repetă masacrul de la Lod ? E un comando sinucigaș, ca cele ale „Armatei roșii japoneze" ? Călătorii, culcați la pămînt, nici nu îndrăznesc să ridice ochii spre cei cinci teroriști care-și descarcă armele la întîmplare pentru a semăna confuzie.

Rafalele nu durează decît cîteva secunde : cînd focurile de armă încetează, iar pasagerii prind curaj și înalță capul, cei cinci oameni, cu armele în mîini, au și intrat pe una din scările care duc spre pistele aeroportului. Au scos din buzunare obiecte mari, ovale, pe care le țin în mîini, putînd fi luate drept borcane de muștar : grenade incendiare gata de a fi amorsate. În cîteva minute, ei țîșnesc în parking.

Boeingului 707 al companiei PANAM tocmai i se umple rezervoarele cu combustibil. Ușile avionului sînt deschise, așa cum stipulează reglementările internaționale pentru durata alimentării. În interior, vreo șaizeci de pasageri, printre care și doi miniștri marocani.

Comandoul s-a împărțit în două grupuri. Doi teroriști continuă să alerge spre 707, ceilalți trei își schimbă direcția : aleargă, cu arma în mînă, spre Boeingul 737 al companiei „Lufthansa", parcat cu cîteva zeci de metri mai departe.

Primii doi încetează fuga la cîțiva metri de avion, amorsează, cît ai clipi din ochi, grenadele incendiare și le aruncă în direcția lui 707 al PANAM. Au ochit bine : una explodează în partea din spate a aparatului, alta, în față. Două detonații înfundate și aparatul ia foc ; grenadele au pătruns pe ușile larg deschise și au explodat în interiorul cabinei, unde toți pasagerii sînt așezați pe locurile lor, cu centurile de siguranță legate. Lovitura a fost perfect organizată : peste cîteva minute, ușile aparatului s-ar fi închis, după ce alimentarea se termina.

Avionul 707 a fost repede cuprins de flăcări. Cîțiva pasageri încearcă să fugă de foc și să coboare din aparat pe scara care-i leagă de pistă. Cei doi arabi trag o rafală de pistol-mitralieră în direcția lor : ei se retrag rapid în cabină, sufocîndu-se de fum. Unii pasageri au reușit să-și scoată centura de securitate și să alerge spre ușă. Alții au fost asfixiați în cîteva secunde în fotolii și nu au mai avut puterea să fugă. Cînd pompierii pătrund, în sfîrșit, după 50 de minute, în interiorul aparatului, înecat de zăpadă carbonică, ei vor descoperi un spectacol înspăimîntător : 31 de cadavre de femei, bărbați și copii carbonizate.

La bordul celuilalt aparat, două stewardese stau de vorbă, cînd izbucnesc primele împușcături. Ele tresar speriate și se apleacă pe ușa avionului : zeci de funcționari ai aeroportului aleargă spre piste. Cele două femei, din reflex, încearcă să închidă ușa Boeingului. Prea tîrziu.

Comandoul este deja pe pasarelă : cu armele în mîini, cei cinci teroriști, reuniți, împing în fața lor șapte ostatici, polițiști italieni în majoritate, cu brațele ridicate. Este și un funcționar al companiei „Lufthansa", aflat în calea comandoului, și pe care cei cinci oameni, cu pistoalele-mitralieră în mîini, l-au forțat să-i urmeze.

— La drum, spre Atena !

Doi teroriști se reped spre cabina de pilotaj și ordonă comandantului să decoleze spre Grecia. Restul de ostatici sînt împinși în cabina pasagerilor. Stewardesele primesc ordinul să se ocupe de răniți cu mijloacele de la bord. Sînt doi răniți : unul dintre membrii comandoului și un ostatic. Ambii au fost răniți în timpul schimbului de focuri de pe pistă.

Pilotul caută să cîștige timp : începe să facă o manevră înapoi. Dar comandoul și-a dat seama : devine amenințător. Comandantul și copilotul hotărăsc să se supună. Boeingul 737 decolează spre Atena. În timp ce se înalță deasupra aeroportului Fiumicino, ostaticii zăresc prin hublouri avionul 707 al PANAM, cuprins de flăcări, înconjurat de mai multe mașini ale pompierilor. Volutele de fum învăluiesc aeroportul. Imediat

ce avionul prinde viteza și altitudinea de croazieră, pirații aduc la cunoștința prizonierilor lor că nu vor fi eliberați dacă guvernul grec nu va accepta să elibereze doi colegi de-ai lor. Aceștia deschiseseră focul, cu citeva luni în urmă, la 5 august 1973, pe aeroportul din Atena, asupra pasagerilor gata de îmbarcare la bordul unui avion al TWA cu destinația New York. Bilanțul : trei morți, 35 de răniți...

Primul act al tragediei s-a încheiat. Al doilea se va desfășura pe aeroportul din Atena. Șeful comandoului comunică un mesaj turnului de control al aeroportului.

— Eliberați-i pe colegii noștri și lăsați-ne să aterizăm, altfel îi vom executa pe ostatici.

Aparatul primește autorizația să aterizeze.

— Amintiți-vă de München, spune comandantul de bord autorităților grecești, prin radio.

Și încep negocierile : teroriștii se dovedesc de neclintit. Refuză să-i schimbe pe ostatici cu un anumit număr de ambasadori ai țărilor arabe din Atena.

La ora 19, vocea unui arab răsună în receptorul radio al turnului de control :

— Am început să executăm ostaticii. Vom continua, dacă nu-i eliberați pe colegii noștri. Cite unul la fiecare jumătate de oră.

Peste o oră, se aude vocea pilotului :

— Ei trag, trag ! Tocmai au ucis alți doi ostatici !

Polițiștii adunați în turnul de control nu știu că aceasta nu e decit o înscenare. Aud strigăte de femeie, strigăte de frică.

Stewardesa este constrînsă să joace această comedie sinistră. Ori de cite ori șeful comandoului anunță la turnul de control că un nou prizonier este executat, tînăra femeie trebuie să se apropie de microfonul comandantului de bord și să țipe din toate puterile pentru ca autoritățile, aflate la citeva zeci de metri, în turn, să cedeze șantajului.

La ora 22,30, comandoul anunță o nouă execuție : cea a copilotului, căruia pirații îi ordonă să-și părăsească fotoliul din cabina de pilotaj. Polițiștii, care au binoclurile îndreptate spre Boeingul 737, nu mai văd în cabină decit o singură siluetă, cea a comandantului de bord : toată lumea, în turnul de control, este convinsă că teroriștii nu mint. Șeful comandoului dă, dealtfel, detalii asupra execuției copilotului. L-a așezat în genunchi în cabină și îi cere să spună : „E rîndul meu să fiu ucis acum".

Comandantul aeronavei, cu pistolul-mitralieră în spate, nu poate decit să confirme spusele teroriștilor. S-a lăsat deja noaptea la Atena, iar negocierile nu au progresat cu nimic.

În zori, guvernul grec respiră ușurat. Teroriștii au cerut să se umple rezervoarele avionului. Și precizează :

— În timpul operației de alimentare, pilotul va avea un pistolet în ceafă. Dacă veți ataca avionul, acesta va fi imediat împușcat.

Camioanele cu combustibil se apropie de avion și încep să umple rezervoarele. Polițiștii au primit ordinul să stea la distanță pentru a nu pune în pericol viața citorva ostatici încă în viață. Se crede, într-adevăr, că aparatul este deja un sicriu imens.

Comandoul va juca pînă la sfîrșit această comedie macabră. Cu citeva minute înainte de decolare, unul dintre teroriști deschide ușa avionului și tîrăște, în cadrul ei, corpul unuia dintre ostatici : este cel al unui funcționar de pe aeroportul Fiumicino, grav rănit în cursul schimbului de focuri de pe piste. Teroriștii îl așază în genunchi dinaintea ușii larg deschise și îi pune pistolul în spate.

Unul dintre membrii comandoului îi ordonă stewardesei :

— Strigă foarte tare ! Dacă nu strigi, te împușc.

Țeava unui revolver este la cițiva centimetri de obraz. Fata începe să țipe. „Ce voiați să fac ?", va declara ea ziariștilor după eliberare. „Am țipat. Nu mi-am dat seama decit după aceea că celălalt pirat și-a descărcat arma în corpul italianului în timp ce eu strigam..."

Corpul ostaticului însîngerat se rostogolește pe pistă. Comandoul a vrut să înscenze încă o dată ? Un medic grec care va examina cadavrul va declara că funcționarul nu fusese ucis cu rafala trasă aproape de ușa avionului, ci că era deja mort cu mai multe ore înainte.

Cind Boeingul începe să capete viteză pe pistă, neliniștea pune stăpînire pe statul-major, de urgență reunit pe aeroport : teroriștii au anunțat cu citeva ore mai înainte că îi vor arunca pe ostatici în gol, unul după altul, și că îi vor ordona apoi pilotului să distrugă avionul în plin centrul Atenei.

Dar teroriștii au uitat sau nu știau că un singur om poate cu greu să facă să decoleze un Boeing 737. Imediat ce avionul a căpătat altitudine, a apărut o licărire de speranță : copilotul trebuie să fie încă în viață. Altfel, Boeingul n-ar fi putut decola.

Deci, totul nu a fost decît o inscenare. Teroriştii au eliberat, înainte de plecare, un poliţist italian bolnav ; acesta confirmă că nici un ostatic nu a fost executat şi că toţi sînt în viaţă.

Comandantul conduce aparatul spre Damasc unde aterizează către ora 11. Teroriştii încercaseră mai înainte să aterizeze la Beirut, dar guvernul libanez s-a opus : toate aparatele aparţinînd „Middle East Airways"[1] primiseră ordinul de a bloca pistele de aterizare. La Damasc, comandoul cere să se facă plinul, dar refuză să-i elibereze pe ostatici ; acceptă numai ca unul dintre ai lor, rănitul, să părăsească avionul pentru a primi îngrijiri. La 12,45, rănitul revine la bord, cu capul pansat. Iar Boeingul îşi ia din nou zborul. Destinaţia : Kuweit.

E ceaţă. Pilotul ratează aterizarea : cele două roţi din faţă ale avionului se înfig în nisip. Aparatul e blocat : teroriştii ştiu de această dată că au rămas blocaţi şi că nu mai pot pleca spre o altă capitală arabă.

Şeful comandoului ia microfonul şi intră în contact cu turnul de control :

— Sînt un arab. Sîntem fraţi. Nu sînt un criminal. Eu lupt pentru drepturile noastre. Lupt pentru întreaga lume arabă, pe care Israelul şi Statele Unite vor să o distrugă. Israelul şi Statele Unite implantează obiective civile, folosesc napalm şi artilerie grea în sudul Libanului şi în Siria. Au atins chiar şi Libia. Ar fi atins şi Kuweitul dacă ar fi putut. Sîntem un singur şi acelaşi popor ! Nu voi părăsi acest avion cu miinile pe cap, chiar dacă va trebui să mor. Voi coborî din el pentru a strînge mîna fraţilor mei care luptă pentru drepturile omului...

Autorităţile kuweitiene vor să menajeze susceptibilitatea teroriştilor, de teamă ca aceştia să nu arunce în aer avionul ori să nu execute ostaticii într-un moment de exaltare.

— Sînteţi pe sol arab şi vă primim ca pe fraţii noştri. Aveţi garanţia securităţii. Nu insistăm să coborîţi cu mîinile pe cap. Dar lăsaţi armele la bordul avionului !

Comandoul acceptă. Uşile aparatului se deschid : ostaticii ies primii, apoi piraţii. Aceştia sînt imediat conduşi către o bază militară de lîngă aeroport. Dar autorităţile kuweitiene, foarte puţin grijulii faţă de extremiştii arabi, le pun cătuşe.

Teroriştii au declarat autorităţilor kuweitiene că pregătiseră un plan mult mai îndrăzneţ decît operaţia de la Roma. Era vorba, nici mai mult, nici mai puţin, de asasinarea secretarului de stat american, Henry Kissinger, cu scopul de a împiedica desfăşurarea conferinţei asupra Orientului Mijlociu, care trebuia să înceapă la Geneva, la 18 decembrie — a doua zi după acţiunea de la Roma.

[1] Liniile aeriene libaneze.

Kissinger, care efectua, înainte de această conferinţă, un turneu în ţările Orientului Mijlociu, trebuia să fie ucis la Beirut de către un comando înarmat cu grenade şi pistoale-mitralieră. Acest atentat, gîndeau teroriştii, va provoca anularea conferinţei de pace pe care organizaţia lor o considera ca o ruşine pentru poporul arab.

Autorităţile libaneze obţinînd totuşi informaţii despre complot, aparatul care îl transporta pe secretarul american nu a aterizat, după cum fusese prevăzut, pe aeroportul din Beirut, ci pe o bază aeriană militară — la Rayak — la vreo şaizeci de km depărtare de capitala libaneză. Comandoul care trebuia să-l asasineze pe şeful diplomaţiei americane a trebuit să revină la bază.

Atunci s-a luat hotărîrea de a se executa acest raid sîngeros pe aeroportul din Roma.

„ARMATA ROȘIE JAPONEZĂ"

Mișcarea anarhistă vest-germană s-a născut și s-a copt, după cum am văzut, în umbra unor universități ca „Freie Universität" din Berlinul de Vest. „Armata roșie japoneză" se naște tot în universități. Mulți din membrii ei, ca și cei din „Grupul lui Baader", sînt profesori, studenți, alți intelectuali.

Unul dintre militanții japonezi de extremă stîngă este fondatorul federației troțkiste japoneze, Ryu Ota, ale cărui scrieri au marcat profund o întreagă generație de „luptători".

Membrii „Armatei roșii japoneze" s-au mulțumit la început să pună bombe în comisariate de poliție sau să întreprindă spargeri de bănci pentru finanțarea organizației. Deturnarea avionului de cursă lungă al liniilor aeriene japoneze, din 1970, a provocat o fulgerătoare reacție a poliției și a determinat pe mulți dintre extremiști să aleagă exilul pentru a fugi de aceasta.

Șeful comandoului în această acțiune este un tînăr student de 27 ani, Takamiro Tamiya.

Responsabil al ramurii militare a organizației, el este supranumit „ordinatorul" de către colegi, fără îndoială, pentru că aceștia recunosc capacitatea sa de organizator. Poliția japoneză îl urmărește de cîtva timp pentru incendiere voluntară și îndemn la omor, dar nimeni nu-l recunoaște printre pasagerii care așteaptă să se îmbarce pe aeroportul din Tokio.

Mulți din membrii comandoului sînt și ei studenți, chiar foarte tineri : unul are doar 17 ani. Unii sînt înscriși la o facultate de medicină, alții la școli de ingineri. Printre ei se află și Takashi Okamoto, fratele lui Kozo Okamoto, unul dintre cei

trei membri ai comandoului sinucigaș care avea să mitralieze, peste doi ani, mulțimea pe aeroportul Lod (Tel Aviv).

Avionul trebuie să efectueze cursa Tokio—Fukuoka : aproximativ o oră de zbor pentru aparatul care transportă 129 de pasageri și șapte membri ai echipajului.

Aparatul a decolat : semnalele luminoase, care invitau pasagerii să-și păstreze centurile de siguranță, au dispărut de cîteva minute. Boeingul a atins viteza de croazieră și se pregătește să survoleze Nagoya, o mare aglomerare industrială, situată la 350 de km sud de Tokio. La bufet, stewardesele pregătesc băuturi răcoritoare.

Legănați ușor de trepidația reactoarelor, mulți dintre pasageri se afundă somnoroși în fotolii. Deodată, unul dintre ei simte că se înăbușă. O mînă de fier l-a apucat de gît, tăindu-i răsuflarea. Pe jumătate amețit, el zărește lama unui pumnal la cîțiva centimetri de obraz.

Cei opt membri ai comandoului sar din fotoliile lor, ridicînd săbiile ca vechii samurai și scoțînd din buzunare pumnale și revolvere. Trei dintre ei se năpustesc spre cabina de pilotaj, în timp ce colegii lor scot din bagaje corzi de nailon ca cele de care se folosesc femeile pentru întinsul rufelor.

— Mîinile sus !

Pasagerul somat execută ordinul mașinal.

— Mîinile la spate !

Își lasă mîinile în jos. Tînărul i le leagă la nivelul rinichilor. Ceilalți pasageri au parte de același tratament. Femeile stau cu mîinile legate pe abdomen.

Cei trei teroriști, care au pătruns în cabina de pilotaj, își îndreaptă pumnalele și revolverele spre echipaj. Pilotul și copilotul sînt legați. Comandantul de bord conduce Boeingul cu brațele în cruce pe manșă.

În mijlocul strigătelor pasagerilor, vocea comandantului răsună prin difuzoare :

— Sîntem deturnați !

Acțiunea se termină, după trei zile de peripeții, cu succesul comandoului, toate eforturile depuse de autoritățile japoneze soldîndu-se cu eșecuri. Tot ce s-a putut obține a fost schimbarea pasagerilor ostatici cu adjunctul ministrului japonez al transporturilor, reținut de teroriști drept garanție a securității lor pînă au părăsit teritoriul japonez.

Cîteva zile mai tîrziu, poliția japoneză va descoperi că pistoletele și bombele erau niște jucării : teroriștii le cumpă-

raseră dintr-un magazin din Tokio. Doar săbiile și pumnalele erau autentice...

Această deturnare marchează o cotitură în istoria „Armatei roșii japoneze" : toți polițiștii din Japonia trec la urmărirea teroriștilor. Principalii șefi sînt arestați : raziile se succed și mai mult de 200 de membri ai organizației sînt aruncați în închisoare.

Totuși, unii scapă și reușesc să plece în străinătate. Printre ei, o tînără fată cu numele de Fusako Shigenobu, care, pe atunci, avea vreo douăzeci de ani. Spre deosebire de mulți dintre colegii ei, Fusako provine dintr-o familie modestă din Tokio. Tatăl său, Suco Shigenobu, care posedă în capitală un mic magazin alimentar, a făcut eforturi pentru a asigura fiicei sale condițiile materiale necesare urmării unei școli comerciale.

La puțin timp după intrarea sa la universitate, tînăra se angajează în acțiuni violente, lansînd „cocteiluri Molotov" împotriva comisariatelor de poliție din Tokio și din Osaka. În două rînduri, face cunoștință cu închisoarea. Această activitate nu convine familiei sale, și relațiile dintre Suco și fiica sa devin din ce în ce mai reci : mai ales începînd din ziua în care poliția face o percheziție acasă la Suco și descoperă, în camera lui Fusako, explozivi.

A doua ruptură, de ordin sentimental de astă dată, cu mediul ei familial : se mărită în februarie 1971, fără a-și consulta tatăl, cu un alt extremist, și el membru al „Armatei roșii japoneze", un anume Tekishi Okudeira. Okudeira obține un pașaport pentru Fusako.

Este epoca hăituirii „Armatei roșii japoneze" de toate organele poliției japoneze. Shigenobu, care nu poate continua, în Japonia, lupta pentru „revoluția mondială", hotărăște să emigreze. La puțin timp după nuntă, ea pleacă la Beirut : Libanul era în acel timp una dintre principalele baze ale teroriștilor arabi. Tînăra femeie este primită cu brațele deschise de către comandourile arabe. Încă vreo zece extremiști o vor urma, printre care un anume Kozo Okamoto.

Okamoto s-a născut la 7 decembrie 1947 și a studiat timp de patru ani agronomia la Universitatea din Kagoshima, în sudul Japoniei, înainte de a se lansa în acțiuni teroriste. Familia lui poate să fie marcată de destin : fratele său, Takashi — ne amintim de el — făcea parte din comandoul care deturnase, în 1970, Boeingul liniilor aeriene interne japoneze.

La un an după această lovitură de maestru, Kozo este acostat de un necunoscut. Scena se petrece la Universitatea din Kagoshima. Tînărul care îl abordează are în jur de douăzeci de ani ; un japonez, fără să-și dezvăluie numele. Conversația începe :

— Vreți să vă vedeți fratele ?

Okamoto nu-și poate ascunde mirarea.

Necunoscutul insistă. Nu-i o glumă. Adaugă chiar :

— Ați vrea să urmați cursuri de antrenament militar într-o țară arabă ? Dacă acceptați, vă promit că puteți să vă revedeți fratele.

Okamoto tresare. E cunoscut pentru vederile sale extremiste, dar cine să-i fi spus acestui om că el aparține „Armatei roșii japoneze" ai cărei membri sînt conspirați după afacerea cu Boeingul ?! Nu este o provocare ?

Necunoscutul nici nu s-a prezentat măcar. Totuși, această „propunere" îl interesează pe tînăr : e o șansă nesperată de a se antrena ; posibilitățile de acțiune clandestină sînt acum, în Japonia, din ce în ce mai reduse. Poliția a risipit, în parte, organizațiile extremiste ; în toate grupurile, chiar și în cele mai mici, sînt introduși informatori și ești constrîns să nu te încrezi nici în cei mai buni „colegi".

Acceptă : misteriosul său interlocutor dispare tot așa de discret cum a apărut, promițîndu-i să-i dea cît mai curînd vești.

Săptămînile trec : Okamoto începe să se îndoiască. Va fi arestat ? Autoritățile japoneze știu că unele organizații recrutează teroriști din lumea întreagă și nu sînt dispuse să-i lase pe extremiștii japonezi să-și perfecționeze cunoștințele pentru ca, apoi, să revină și să le pună în practică în propria țară. Totuși, după două luni, Okamoto este din nou contactat : același tînăr îl acostează din nou. De data aceasta pentru a-l prezenta unui arab. Nici de astă dată Okamoto nu știe cu cine are de-a face. Interlocutorul său se prezintă doar cu numele de „Ali", tot atît de obișnuit în arabă ca Dupont sau Durand în franceză. „Ali" îi dă bani și instrucțiuni și fixează data plecării lui : 21 februarie 1972.

Dîndu-i fonduri, „Ali" precizează și care va fi prima sa misiune : studierea măsurilor de securitate în vigoare la bordul avioanelor israeliene. Israelul nu a învățat încă să nu se încreadă în „turiștii" japonezi. Okamoto va putea ușor să se îmbarce la bordul unui aparat însemnat cu steaua lui David. Organizațiile arabe se interesează mai ales de Boeingurile

EL-AL care pot transporta mai multe sute de persoane ; o frumoasă „pradă" pentru un comando terorist, dacă cunoaște locurile unde sînt postați cei care asigură securitatea fiecărui avion, felul cum este amenajat interiorul avioanelor, cîți oameni ai echipajului sînt la bord și unde sînt instalați în timpul zborului. Toate acestea reprezintă informații indispensabile pentru organizarea unui act de piraterie aeriană. Okamoto primește deci ordinul să meargă la Montreal și să ia avionul de New York ; de aici va pleca în Europa pe un Boeing israelian, la clasa întîi, pentru a observa mai bine mișcarea stewardeselor și accesul în cabina de pilotaj.

Okamoto își face valizele și pleacă la Montreal. De aici pleacă la New York. Nefiind fișat de Interpol, trece fără greutate de controalele imigrației pe Kennedy Airport.

Debutează cu succes în prima sa misiune.

La sosire se informează despre sediul companiei israeliene pentru a cumpăra bilet și loc.

Totuși, la ghișeul EL-AL, funcționarul de serviciu are o presimțire : de ce acest tînăr japonez, care seamănă mai degrabă cu un student decît cu un om de afaceri, călătorește la clasa întîi ? Începe să-l întrebe :

— Cine vă plătește biletul ? Dumneavoastră, sau călătoriți pe banii unei societăți ?

Întrebările se pun zîmbind, dar precis. Okamoto e jenat : nu prevăzuse — și nici șefii lui arabi — că funcționarii companiei israeliene sînt atît de suspicioși.

Funcționarul nu-l slăbește. Vrea să știe mai multe despre clientul său : numele firmei care l-a trimis, scopul călătoriei. Întrebări de rutină care ar fi enervat pe alt client. Okamoto e tulburat. Lipsit de imaginație și de promptitudine, îngaimă cîteva explicații pe care nimeni nu le înțelege și profită de acest lucru pentru a se retrage. Va mai trece pe aici...

Puțin după aceasta, Okamoto revine, dar totul se petrece, de astă dată, fără probleme. I se dă un bilet. Singura schimbare : i se rezervă un loc într-un Boeing 707 și nu 747 cum era de dorit. Misiunea nu va putea fi executată decît parțial.

La Paris, unde debarcă din Boeingul căruia i-a studiat și cele mai mici detalii, Okamoto trage la un hotel de lux. Șefii lui i-au dat sume considerabile și călătorește ca un turist bogat. Dar nu stă prea mult la Paris. După cîteva zile, ia avionul pentru Beirut, destinația finală a imensului periplu pe care l-a parcurs de la plecarea din Tokio, la 21 februarie.

Okamoto închiriază o cameră la „Byblos", unul dintre cele mai bune hoteluri din oraș, situat lîngă drumul în cornișă care mărginește Mediterana. Beirut n-a cunoscut încă ororile războiului civil din 1976 ; e încă o cetate trepidantă, centrul comercial și bancar al Orientului Mijlociu.

Okamoto este așteptat : colegii lui din „Armata roșie japoneză" au fost înștiințați, iar tînărul este luat în primire de soțul lui Fusako Shigenobu, Tekishi Okudeira, împreună cu care pleacă spre o tabără de instruire arabă, unde se antrenează, în fiecare zi, mai multe ore, sub un soare arzător, învățînd să mînuiască arme automate, să amorseze și să arunce grenade ; se tîrăsc sub sîrmă ghimpată, în țărînă, luptă corp la corp cu fedainii sub supravegherea unor experți în terorism, cum este Abu Hija, identificat de autoritățile israeliene ca fiind unul din cei patru membri ai comandoului care a atacat, la 18 februarie 1969, un avion al EL-AL pe aeroportul din Zürich.

La începutul lunii mai, Okamoto și colegii lui sînt considerați gata de a fi trimiși în activitatea operativă. La 16 mai, Tekishi Okudeira îi cheamă pe cei doi colegi ai lui, Okamoto și Yasuda, un alt extremist japonez, și le explică misiunea : să meargă pentru a semăna moarte în rîndurile „imperialiștilor" israelieni. E o misiune de sinucidere, dar lui Okamoto și colegilor lui nu le este teamă de moarte. Dacă vor cădea luptînd, sînt siguri că vor deveni martiri. Ce pot spera mai mult ?

Urmează plecarea în Europa : Paris, Frankfurt, apoi Roma. Pentru mai multă siguranță, nu călătoresc în același timp ; Yashuyidi Yasuda, plecat singur, se va întîlni cu ceilalți doi colegi la Frankfurt.

Cei trei călătoresc cu pașapoartele lor autentice, dar Okudeira, care este șeful comandoului, le dă, imediat ce sosesc în R. F. Germania, documente false de identitate. Kozo Okamoto primește un pașaport pe numele lui Deisuka Namba, Tekishi Okudeira, pe numele lui Giro Sagisaki, iar Yashuyidi Yasuda, pe numele lui Kau Torio. Toți trei au, de acum înainte, nume de război arabe. Kozo Okamoto se cheamă Ahmed. La 25 mai, trioul ia trenul cu destinația Roma ; de ce trenul și nu avionul ? Călătorind cu documente de identitate false, ei consideră, fără îndoială, că au mai puține șanse să fie arestați trecînd frontiera pe calea ferată. Căci pe aeroporturi controalele sînt mai severe, în general, decît în trenuri.

Socoteala este bună : cei trei teroriști trec fără probleme frontiera italiană și sosesc, la 30 mai, în chip de turiști pașnici, în Orașul etern. Un singur detaliu care ar putea mira pe polițiști (dar nimeni nu-i urmărește și nici nu se interesează de acest lucru) : ei schimbă hotelul la puțin timp după sosire. Fără îndoială, pentru a nu fi reperați : cui, oare, la „Hotel anglo-american" sau la pensiunea „Scaligera" i-ar veni ideea să se întrebe asupra scopului călătoriei lor ? Toți trei, dealtfel, au grijă de aspectul lor de turiști perfecți, fac toate excursiile obișnuite, inclusiv „Roma în timpul nopții" (Roma by night) : trei vizitatori japonezi ce se pierd în masa miilor de străini care inundă Piazza Navone sau Via Veneto. O singură particularitate îi deosebește totuși de aceștia : ei nu pleacă niciodată împreună în excursie. Unul din membrii grupului „se odihnește" întotdeauna la hotel, în timp ce colegii lui sînt în oraș, și nu slăbește niciodată din ochi bagajele, mai multe valize, dintre care una e deosebit de grea. Ea conține trei automate, 12 încărcătoare și mai multe grenade. Dar acest „detaliu" nu trezește curiozitatea funcționarilor hotelului : la urma urmei, poate că acești „turiști" sînt, pur și simplu, victime ale „imaginii de marcă" a Italiei datorită căreia se văd hoți la orice colț de stradă. Acest trio îi amuză chiar : cînd cei trei oameni consumă, într-o seară, salată la restaurantul hotelului, ospătarul trebuie să le explice că în Europa nu e obiceiul să se ia cu mîna frunzele pentru a le mînca !

În cele din urmă, cei trei oameni își fac bagajele și pleacă spre aeroportul Leonardo da Vinci ; avionul companiei „Air France", care leagă Roma de Tel Aviv (aeroportul Lod), trebuie să decoleze peste cîteva ore.

Bineînțeles că valizele pasagerilor ar trebui examinate înainte de a fi încărcate în cărucioare, dar autoritățile aeroportului au renunțat cu de la sine putere la această operație. Companiile aeriene fuseseră avertizate că trebuie să se ocupe ele însele de acest lucru.

Totuși, este imposibil să controlezi valizele cu detectoarele de metale : acestea sînt perfecte pentru a controla călătorii și bagajelor. Sensibile la cel mai mic obiect metalic, ele ar reacționa ori de cîte ori un pasager ar avea asupra sa o mașină de ras sau monede. Ar trebui controlate toate valizele, iar traficul aerian ar fi paralizat. O singură soluție rămîne : să se conteze pe perspicacitatea agenților companiei : verificarea conținutului bagajelor care li s-ar părea suspecte.

Okamoto, Okudeira și Yasuda stau liniștiți la coadă în fața funcționarului companiei „Air France" însărcinat cu verificările. Spre deosebire de ceilalți pasageri, cei trei japonezi așteaptă cuminți și nu dau nici un semn de nerăbdare. Cînd le vine rîndul, funcționarul, crezînd că are în față niște turiști model, lasă să treacă bagajele acestora, fără a le deschide. Una din valize i se pare foarte grea, excesiv de grea chiar pentru volumul ei — e cea care transportă arsenalul — dar acești trei băieți, cu hainele lor puțin desuete, par prea inofensivi pentru a putea fi bănuiți.

Cu toate acestea, companiile aeriene fuseseră rugate, cu cîteva zile în urmă, de către șeful poliției de pe aeroportul Leonardo da Vinci, să întărească controalele. Securitatea italiană primise informații alarmante. „Ceva se va petrece curînd." Atentat, deturnare ? Polițiștii nu știau mai multe, dar au luat lucrurile în serios, trăgînd semnalul de alarmă. Nu atît de tare însă, deoarece companiile aeriene nu inspectează conținutul tuturor bagajelor.

Comandoul „Armatei roșii japoneze" zboară spre Israel, deci, cu cursa „Air France" 132.

Tocmai s-a lăsat noaptea pe aeroportul Lod, cam la 15 km de Tel Aviv, acolo unde aterizează toate cursele lungi care leagă Israelul de restul lumii. Vreo zece șoferi de taxi, în cămăși, discută sub cerul liber, profitînd de răcoare, pe trotuarul care se întinde de-a lungul clădirilor aeroportului, supraveghind cu coada ochiului imensele lor automobile parcate la cîțiva metri : taxiuri colective pentru vreo zece persoane cu bagaje cu tot. Mercurul termometrelor, urcat aproape de 30 de grade în timpul zilei, a scăzut către seară. Timpul căldurilor mari nu a venit încă.

Este ora 22,20 : peste cîteva clipe ziua lor de muncă va lua sfîrșit. Acum o jumătate de oră a aterizat un avion cu mai multe zeci de pelerini portoricani, iar cursa regulată „Air France" a sosit, la puțin timp după ora 22 : vine de la Paris, via Roma, cu mai multe zeci de pasageri. Majoritatea vor pleca pe drumul șerpuit spre Ierusalim : Tel Aviv-ul atrage, bineînțeles, prin plajele sale, un anumit număr de turiști, dar majoritatea călătorilor care vin în Israel sînt nerăbdători să plece către locurile sfinte.

Pasagerii cursei „Air France" 132 încep formalitățile vamale. O privire rapidă pe pașapoarte și ei pătrund în marea sală de sosire pentru a-și primi bagajele. Alți pasageri, pelerini

portoricani, își așteaptă și ei valizele. Okamoto, Okudeira și Yasuda nu au bagaje de cabină, fără îndoială pentru a avea mîinile libere, dar acest detaliu nu atrage atenția membrilor serviciului de securitate. Niciodată, nici un terorist japonez nu a fost implicat în vreo operație contra Israelului : polițiștii nu au nici o bănuială și cortegiul pasagerilor înaintează către banda rulantă numărul 3, unde sînt descărcate bagajele.

Este ora 22,25.

Cei trei japonezi au scos automatele din valiză. Metodic, calculat, ei încep să tragă în mulțime, măturînd în arc de cerc sala. Ca niște kamikadze : Okamoto și cei doi complici știu că nu au nici o șansă de scăpare după masacru, totuși au acceptat această misiune de sinucidere. Pentru ca întreaga lume să audă din nou vorbindu-se de „Armata roșie japoneză".

Pretutindeni izbucnesc țipete de durere, strigăte de spaimă, în timp ce clănțănitul armelor automate continuă imperturbabil. Cei trei japonezi dau dovada unui calm nemaipomenit, introducînd noi încărcătoare în arme, așa cum o făceau în timpul exercițiilor, cu cîteva săptămîni în urmă, în tabăra arabă de lîngă Baalbek. De această dată însă ei nu trag asupra unor tinichele, ci asupra unor ținte vii, doborînd tot ceea ce se află în direcția armelor lor.

Unul din primii pasageri care cad într-o baltă de sînge este fostul președinte al Academiei de Științe din Israel, profesorul Aharon Katzir, un evreu polonez, emigrat în Israel cu familia pe cînd avea 12 ani. Zeci de răniți gem lîngă el la pămînt. Alții, cu ochii mari deschiși, sînt deja morți.

Cei trei teroriști trag în mod mecanic, ca niște automate. Unul dintre ei nu-și dă seama că un coleg, Yasuda, se află în traiectoria armei sale. Acesta se prăbușește, rănit mortal, alături de victimele sale care se adună cu zecile.

Răsună și explozia unei grenade : Okudeira s-a urcat pe banda rulantă pentru bagaje, să arunce mai bine grenadele, dar își pierde echilibrul și cade, rupt în bucăți de explozie. În sală nu mai rămîne acum decît Kozo Okamoto, cu craniul ras, cu privirea impasibilă. Fără să acorde atenție colegilor morți lîngă el, Kozo continuă să tragă.

Cei cîțiva polițiști, prezenți în sală în momentul atacului, s-au aruncat și ei la pămînt, fără să încerce vreo ripostă. Timp de cinci minute, teroriștii mitraliază în voie mulțimea fără ca cineva să încerce să-i împiedice.

„Eram pregătiți pentru un anumit număr de eventualități, dar nici într-un caz pentru această nouă armă — japonezii.

Nu-mi venea să cred, spune ministrul israelian al transporturilor, cînd am fost anunțat că teroriștii sînt japonezi".

Deci, Okamoto rămîne în picioare, lîngă banda rulantă. În jurul lui, cadavre, valize abandonate, pete de sînge, zeci de pasageri mai mult sau mai puțin grav răniți, ținîndu-și respirația în așteptarea noilor rafale sau murmurînd rugăciuni : un masacru al cărui bilanț definitiv va fi : 27 de morți și 80 de răniți.

Stupefiant personaj acest Kozo Okamoto, singur supraviețuitor din comandoul sinucigaș de la Lod, prins pe pistă, în momentul în care se pregătea să-și continue raidul, atacînd avioanele staționate ! Cînd autoritățile israeliene îl supun la interogatoriu, el refuză să vorbească pînă nu i se promite că va fi lăsat să se sinucidă, imediat ce va fi dat declarația. Bineînțeles că promisiunea făcută a fost formală, iar Okamoto va fi dat în judecată și condamnat la închisoare pe viață.

Numeroși alți teroriști sau extremiști japonezi vor merge pe urmele lui Fusako Shigenobu și ale celor trei membri ai comandoului de la Lod.

Jun Nishikawa, unul dintre cei trei teroriști răspunzători, doi ani mai tîrziu, de luarea de ostatici de la ambasada Franței din Haga, va efectua un periplu de mai multe zeci de mii de kilometri înainte de a fi admis în taberele de antrenament arabe. Este unul din puținii teroriști al „Armatei roșii japoneze" care a parcurs un itinerar ce a putut fi reconstituit cu precizie.

Își părăsește țara, la 19 mai 1973, nu cu avionul, ca majoritatea colegilor, ci cu vaporul. Ajunge la Helsinki, unde rămîne două zile în casa unui om de încredere, aparținînd extremei stîngi finlandeze. Helsinki este poarta Europei : tînărul pleacă spre R. F. Germania, apoi, de aici, spre Belgia, Franța și Spania. Este semnalat la Bonn, Bruxelles, Paris, Barcelona, Valencia și Madrid. În iulie 1973, este la Rabat, apoi la Tunis. În sfîrșit, în Egipt.

De ce acest lung periplu ? Poate pentru a pune în încurcătură pe polițiști sau pentru a duce mesaje către celule ale „Armatei roșii japoneze" ?

În septembrie 1973, iată-l la Beirut, prima etapă cu adevărat importantă a călătoriei sale. Nishikawa, care se va „confesa" peste cîțiva ani poliției japoneze, după extrădarea sa de către Suedia, că abia la Beirut ar fi declarat oficial că aparține „Armatei roșii japoneze". Aici depune un jurămînt reprezen-

tind un întreg program în care viitorul terorist promite să moară, dacă e nevoie, pentru cauza arabă.

Jun este de acum înainte un combatant, pregătit, ca și membrii comandoului sinucigaș de la Lod, să-și dea viața.

Și pleacă din nou. Trece prin Siria, Irak, înainte de a ajunge la Istanbul, Atena și Roma. A trecut un an de la masacrul de la Lod și toate polițiile din lume știu că teroriștii japonezi sînt legați de arabi. Aliații lui Fusako Shigenobu știu că vor avea din ce în ce mai multe dificultăți în a se pierde în masa miilor de turiști niponi care asaltează, cu aparatul de radio pe umăr, capitalele europene. Un tînăr japonez sosit direct din Orientul Mijlociu va fi mult mai suspect, apriori, decît un turist nipon pierdut în masa de călători care trec frontiera greco-turcă.

Nishikawa merge în Elveția, la Paris, efectuează două călătorii în Anglia, apoi se întoarce în R. F. Germania — este semnalat în martie 1974 pe aeroportul Tempelhof din Berlin. Fără îndoială că ia legătura, în cursul acestui voiaj, cu alți membri ai organizației, care se află deja în capitalele europene. Căci Fusako Shigenobu, de acum înainte cu bune poziții în țările arabe, grație gajului pe care oamenii ei l-au dat la Lod, pentru cauza arabă, vrea să stabilească niște „capete de pod" de cealaltă parte a Mediteranei, în Franța și în R. F. Germania. Pentru că organizația sa nu mai poate, cu nici un chip, da lovituri în Japonia, ea va lovi, la mai multe mii de kilometri, pentru „interesele" japoneze. A și început deja, la punctul de comandă al „Armatei roșii japoneze" din Orientul Mijlociu, întocmirea de liste cu obiective susceptibile de a fi atacate: oameni de afaceri japonezi, reprezentanți ai firmelor japoneze în străinătate. În același timp, trimiși speciali țes în rîndurile extremiștilor europeni o rețea de legături prietenești care vor fi utile la nevoie, atunci cînd comandourile se vor hotărî să treacă la acțiune.

Dar Nishikawa nu a făcut încă instruirea militară propriu-zisă: în martie 1974, „Armata roșie japoneză" hotărăște să-l recheme în Orientul Mijlociu pentru a face din el un terorist model. „Cursurile" se desfășoară într-un peisaj stîncos. Nishikawa se întîlnește aici cu alți membri ai „Armatei roșii japoneze".

Antrenamentul, care durează două luni și jumătate, se desfășoară în fiecare zi de la ora 5 la 22, pe o căldură toridă. Nishikawa și colegii lui învață să se folosească de explozivi, de arme automate; învață să arunce grenade, să lupte corp la

corp; specialiștii arabi îi învață să pună încărcături de dinamită pentru aruncarea în aer a clădirilor, să fabrice explozivi cu mijloace artizanale.

Astfel, teroriștii au aflat că polițiștii din mai multe țări europene, mai cu seamă din R. F. Germania, folosesc blindate ușoare pentru a-i împrăștia pe manifestanți sau pentru a patrula noaptea. Nishikawa și colegii lui se antrenează, deci, să le atace. Instructorii îi învață modul de oprire a blindatelor prin incendiere, le dezvăluie părțile sensibile ale mașinilor blindate.

La sfîrșitul acestei perioade de antrenament, Nishikawa învață să cifreze și să decodifice mesaje: Fusako Shigenobu corespondează, într-adevăr, codificat cu „capii de pod" ai organizației sale din Europa. Această precauție se va dovedi, dealtfel, inutilă. Codurile nu vor rezista în fața serviciilor de informații occidentale, care vor „decoda" ușor instrucțiunile, atunci cînd acestea cad în miinile lor. Așa s-a întîmplat cu documentele confiscate, în iulie 1974, de securitatea franceză, în valiza cu fund dublu a unui curier, care debarcase, la Orly, dintr-un avion de Beirut.

Purtătorul valizei călătorise cu un pașaport fals pe numele Yucata Furaya: se cheamă de fapt Oshiaki Yamada. Yamada și-a părăsit țara la sfîrșitul studiilor superioare, pentru a se angaja în „Armata roșie japoneză", în iunie 1973. Poliția descoperă pașapoarte false, bancnote false de o sută de dolari (zece mii în total) și instrucțiuni provenind de la punctul de comandă al organizației. Membrii acesteia intenționează să atace reprezentanțele societăților „Mitsui" și „Marubeni" din Frankfurt pe Main, iar Yamada făcuse deja cîteva călătorii în R. F. Germania!

Interogat de securitatea franceză, el face mărturisiri complete. Toată rețeaua lui Fusako Shigenobu din Paris este distrusă, circa treizeci de japonezi sînt arestați, iar opt dintre ei, expulzați. Celula cuprindea un fost profesor al Universității din Tokio, Taketomi Takahashi, specialist în literatura franceză a secolului XVIII, și un alt cadru universitar, Masahiko Tanaka, obligat să părăsească Universitatea catolică Sofia din Tokio din cauza vederilor sale extremiste. O tînără femeie de treizeci și patru de ani, vînzătoare într-un magazin de lux de pe Bulevardul Operei, Mariko Yamamoto, era însărcinată să primească și să transmită mesajele lui Fusako Shigenobu. Inspectorii din D.S.T. vor descoperi la domiciliul lui Mariko, pe lîngă numeroase acte false, și o serie de documente cu privire la operațiile din Europa.

„TUPAMAROS"

Într-una din zilele sfîrşitului anului 1969, în oraşul uruguayan Pando domnea o atmosferă de doliu : un imens cortegiu funerar străbătea strada principală, însoţind un patriarh venerat pe ultimul său drum. Printre participanţi se puteau vedea numeroşi tineri, solizi, cu lacrimi în ochi, şi femei crispate de durere. Amurgul accentua şi mai mult atmosfera îndoliată. Deodată, văduva dispărutului scoase din batistă un revolver de mare calibru, iar de sub haina neagră a unuia dintre fiii săi apăru ţeava unui pistol-automat, care fu îndreptată imediat spre mulţime. Apoi, ca la un semnal, şi alţi membri ai cortegiului funerar şi-au scos armele la vedere.

În timp ce unii ţineau mulţimea la respect, ceilalţi s-au năpustit asupra comisariatului de poliţie, centralei telefonice şi celor 3 bănci ale oraşului. Acest raid a durat mai mult, deoarece bandiţii nu prevăzuseră că un poliţist va deschide focul asupra lor. În învălmăşeala creată pe strada principală, o femeie reteză dintr-o singură lovitură de baionetă capul unui cetăţean paşnic, care îndrăznise să se mire indignat de acest atac surpriză. Apoi, ea se plimbă de colo-colo cu trofeul însîngerat pentru a servi drept lecţie eventualilor gură-cască sau nemulţumiţi.

Aşadar, cortegiul funebru s-a dovedit a fi în realitate o bandă de terorişti deghizaţi în rude şi prieteni, care suspinau, de fapt, după un manechin aranjat cu grijă în sicriul încărcat cu flori.

După încheierea acţiunii se punea problema ieşirii din oraşul devastat, lucru care, în cele din urmă, s-a dovedit mai dificil pentru terorişti, întrucît o patrulă motorizată a poliţiei avusese răgazul să alarmeze prin radio autorităţile din Montevideo. În cunoştinţă de cauză, acestea au mobilizat armata pentru a bara retragerea teroriştilor. Încleştarea a fost de o rară violenţă : 23 de terorişti, dintre care 3 morţi, n-au mai putut să se retragă. Camarazii lor s-au consolat însă cu ideea că îşi gravaseră numele pentru totdeauna pe pietrele dure ale oraşului Pando : „Tupamaros".

Denumirea lor provine de la numele unui prinţ incaş, Tupac Amaru, care, în secolul al XVIII-lea, a organizat o rebeliune împotriva autorităţilor spaniole. Dar ce ascund astăzi aceste patru silabe pline de foc şi sînge ? Cine sînt aceşti precursori ai „Grupului lui Baader", ai I.R.A., ai teroriştilor arabi ?

O mînă de oameni care au recurs sistematic la metode violente pentru a-şi impune idealul lor. Prin atacarea băncilor, răpiri spectaculoase şi alte asemenea lovituri, „Tupamaros" a reuşit să tulbure ordinea publică în micul Uruguay, înghesuit între Brazilia şi Argentina. Cu toată severitatea guvernului de la Montevideo şi mobilizarea generală a armatei şi poliţiei, „Tupamaros" a dovedit că terorismul politic este în stare, la nevoie, să evite toate „vicleşugurile" acesteia din urmă.

Faţă de alte organizaţii extremiste, „Tupamaros" preferă să nu facă prea mult caz de obiectivele politice, ferindu-se abil de a avea în sînul ei doctrinari, care au asimilat teorii filozofice prin universităţi.

Ignorarea concepţiilor filozofice n-a slăbit însă cu nimic ardoarea şi forţa organizaţiei „Tupamaros". Ea a reuşit pentru un timp chiar să-şi exercite puterea în paralel cu aceea a guvernului uruguayan legal, multiplicîndu-şi acţiunile de demoralizare a armatei şi de agravare a situaţiei economice a ţării. Dar pentru „prestigiul" organizaţiei, membrii „Tupamaros" au avut întotdeauna grijă, pînă în cele mai mici amănunte, de „relaţiile publice". Astfel, ei consideră că răpirea şi umilirea unui reprezentant al oligarhiei înseamnă, ca simbol, mult mai mult decît mitralierea în plină stradă a unei personalităţi politice şi că această metodă îi deosebeşte de extremiştii obişnuiţi. Nu trebuie să se înţeleagă însă că „Tupamaros" nu recurge la asasinat dacă consideră necesar.

Cu o populaţie de numai trei milioane de locuitori, Uruguayul n-are alura unei ţări a abundenţei : aici o capitală suprapopulată şi într-o permanentă stare de asediu, puţin mai departe păşuni monotone, iar în nord, jungla a cărei vegetaţie nu-i nici măcar tropicală. Pe scurt, rare sînt situaţiile cînd tancurile armatei n-au reuşit să-i respingă pe „Tupamaros". Şi totuşi, mult timp a fost altfel.

Cel care a implantat terorismul în inima Uruguayului, fondatorul de fapt al organizației, a fost Raul Sendic, descendent dintr-o familie de coloniști iugoslavi, rănit de poliție, capturat și încarcerat, dar întotdeauna considerat ca șef suprem al organizației „Tupamaros".

În iulie 1963, Raul Sendic și oamenii săi au organizat un raid fulger împotriva complexului turistic „Clubul elvețian", primul dintr-o lungă serie ce avea să urmeze. Poliția i-a identificat pe autori, iar Sendic a fugit în Argentina.

Cînd a revenit clandestin, în Uruguay, în 1964, Sendic și-a fixat cartierul general la Montevideo, oraș care, după cum spunea un alt șef al „Tupamaros", „cu cei 300 km de străzi, cu cartierele sale uriașe și dense, oferă condiții ideale pentru orice terorist".

Organizația „Tupamaros" și-a făcut public pentru prima oară acest nume în 1965, cînd a lansat un atac cu bombe la uzina firmei germane „Baxer".

Dosarele poliției uruguayene dovedesc că majoritatea membrilor „Tupamaros" au origine burgheză. Unii duc o viață dublă: ziua, persoană respectabilă, iar noaptea, terorist.

Printre cei capturați de poliție pot fi amintiți: un profesor la școala de arte frumoase, un student la agronomie, fiul unui șef al poliției, un inginer, un antreprenor în construcții, fără a mai aminti nenumărați ziariști, funcționari de bancă etc.

Un grup izolat, iată ce refuză să fie înainte de toate membrii organizației „Tupamaros". De aceea, ei și-au intensificat schimbul de „cadre" cu omologii lor bolivieni, brazilieni și în special argentinieni. La drept vorbind, teroriștii „Tupamaros" s-au prevalat de gradul lor de „anterioritate", pentru a se impune ca instructori ai organizațiilor „frățești".

Instruirea unor astfel de grupări a mers pînă acolo încît au fost dotate cu emblema lui „Tupamaros", cum este cazul „E.R.P."-ului, grup terorist argentinian.

Pînă în anul 1968, „Tupamaros" s-a limitat la procurarea de bani, arme, echipament și... convertiți.

Infrastructura organizației este compusă din celule formate din cîte cinci oameni, care nu se cunosc între ei. Șeful lor ține legătura permanent cu un șef ierarhic, care, la rîndul său, depinde de o misterioasă „instanță națională". În vîrful ierarhiei tronează un birou executiv format din cinci persoane, care ordonă acțiunile proiectate. De asemenea, mai există un

secretariat compus din șapte membri, cu sarcini de coordonare a activităților diferitelor celule. Al treilea eșalon este format din celule obișnuite. Sub aceste celule se mai găsește așa-numita pedestrime, „coloane" formate fiecare din cîte 100 de „infanteriști". Există, de asemenea, „comitete de sprijin" chemate să mobilizeze un mare număr de membri în cazul unor acțiuni importante. Aceștia au fost cei care au participat la ocuparea orașului Pando la sfîrșitul anului 1969. În august 1968, ei l-au răpit pe Ulises Pereyra Reverbel, prieten bun al președintelui Pacheco. Imediat, șeful statului a lansat jumătate din poliția orașului Montevideo pe urmele răpitorilor. Nici urmă de Pereyra și răpitori. Poliția a invadat atunci mediul universitar, omorînd un tînăr student care încercase să organizeze o revoltă. Dar Pereyra a fost eliberat abia cinci zile mai tîrziu.

În septembrie 1969, „Tupamaros" reeditează acțiunea, răpind un bancher — Gaetano Pellegrino Giampetro, pe care l-a ținut sechestrat mai bine de două luni.

Se pare că nu este o exagerare să se afirme că teroriștii „Tupamaros" au făcut ca răpirea de persoane să intre în obiceiurile extremiștilor. Confrații lor argentinieni, brazilieni și guatemalezi le urmează exemplul. În fiecare caz în parte, riposta a variat în funcție de guvern. Președintele uruguayan, Pacheco, și conducătorii argentinieni au refuzat în mod constant să negocieze cu răpitorii. Autoritățile braziliene, dimpotrivă, au acceptat totdeauna condițiile răpitorilor, chiar dacă aceștia au mărit de fiecare dată prețul pentru eliberarea ostaticilor. În această ordine de idei, cei mai scumpi sînt diplomații.

Brazilia a fost obligată să elibereze 15 deținuți, pentru a obține eliberarea ambasadorului S.U.A., Burke Elbrick, în 1969; apoi prețul a urcat cu repeziciune: 40 de deținuți, contra ambasadorului R.F.G., von Holleben, și 70, pentru ambasadorul Elveției, Giovanni Bucher.

Membrii organizației „Tupamaros", încurajați de succesele lor, răpesc, la 30 iulie 1970, pe consulul brazilian, Aloysio Dias Gomide, și un consilier politic, Dan Mitrione. Nu mult după aceea, ei iau un al treilea ostatic, expertul agronom american, Claude Fly. Cum președintele Pacheco refuză să elibereze un număr de deținuți și să publice un manifest al organizației, răpitorii îl execută pe Dan Mitrione. Mai tîrziu, într-un ziar, ei justifică astfel acest act: „Este vorba de un joc de șah în care capturarea unui pion obligă pe adversar să schimbe tactica. Dacă membrii „Tupamaros" l-au ucis pe Mitrione, au făcut-o

în primul rînd pentru a dovedi președintelui Pacheco că ei nu glumesc cînd amenință și că pe viitor acesta ar face mai bine să ia în serios cerințele lor. În al doilea rînd, trebuia demonstrat organizațiilor din străinătate importanța răpirilor politice".

Cît despre brazilianul Dias Gomide, el a fost eliberat în schimbul sumei de 500.000 dolari, iar Fly a fost „iertat", în martie 1971, din milă pentru inima lui bolnavă.

Cu tot acest precedent supărător, președintele Pacheco nu a renunțat la conduita sa intransigentă. Nu admitea nici un fel de convorbiri cu răpitorii, considerîndu-i criminali de drept comun. Importante forțe de securitate vor fi ținute în alertă zi și noapte : 15.000 de oameni ai armatei și poliției și nenumărate elicoptere, gata pentru orice eventualitate. La începutul lui martie 1971, teroriștii „Tupamaros" îl răpeau pe avocatul general Guido Berro Cribe. La sfîrșitul lunii martie, Ulises Pereyra Reverbel, apropiat președintelui Pacheco, era răpit pentru a doua oară. În mai 1971, membrii organizației „Tupamaros" l-au răpit pe fostul ministru al agriculturii. Astfel, răpirea devenise în mîinile lor un instrument eficace de luptă.

În această situație, S.U.A. au hotărît să ajute autoritățile de la Montevideo, dezvăluindu-le unele rețete verificate de luptă împotriva teroriștilor și instruindu-le un corp polițienesc special, numit „garda metropolitană". Cu toate acestea, organizația „Tupamaros" a continuat să înroleze în rîndurile sale cîțiva demnitari din armată și din poliție.

Cu sprijinul unei santinele din corpul de pază al unui centru de antrenament naval din Montevideo, „Tupamaros" a reușit, la 29 mai 1970, să-și procure o serie de materiale, arme și muniție. În dimineața aceea, Fernando Garin, santinela coruptă, a mișcat puțin cascheta sa în chip de semnal și imediat cîțiva „Tupamaros" s-au repezit la intrarea principală a cazărmii.

Legitimîndu-se cu acte polițienești false, ei au cerut să vorbească cu un ofițer. În acest timp, alți teroriști „Tupamaros", deghizați în studenți, au ieșit la iveală din umbră ; ei au fost imediat „luați în primire" de către așa-zișii polițiști și puși sub stare de arest. Odată jucată această comedie, falșii studenți și falșii polițiști au fost admiși în incinta cazărmii, nu însă înainte de a mai deschide cale liberă la încă alți 17 teroriști.

În numai 30 de minute, toți soldații din cazarmă erau luați ostatici. Ei au fost eliberați ulterior, dar li se luau 350 de puști-mitraliere de diferite tipuri și explozivi.

Pînă la sfîrșitul anului 1969, teroriștii „Tupamaros" evitaseră să ucidă. Printre cei pe care ei i-au ucis cu sînge rece a fost și polițistul Carlos Ruben Zambrano, omorît într-un autobuz, la 15 noiembrie 1969. Acest asasinat marca schimbarea tacticii. În aprilie 1970, Hector Moran Charquero, un inspector de poliție, despre care existau suspiciuni că torturase deținuți, a fost ciuruit de gloanțe într-un colț de stradă din Montevideo. Seria neagră a continuat în iunie. În ziua de 17 a acestei luni, organizația „Tupamaros" a difuzat un memorabil comunicat în care afirma că este gata să-și înceteze acțiunile pînă la începutul lui iulie, cu condiția ca în acest interval guvernul să-și reconsidere politica față de partizanii ei. Apelul îi îndemna pe soldații și polițiștii „sătui de lupte frățești" să-și caute alte slujbe. Acest război psihologic a produs efectul scontat : polițiștii au declarat grevă la jumătatea lui iunie, hotărîți să obțină o serie de revendicări, printre care : prime mai mari pentru misiunile periculoase și dreptul de a purta haine civile în timpul serviciului, spre a nu fi ținte ușoare pentru teroriști.

Guvernul le-a răspuns prin arestarea a 66 de polițiști pentru insubordonare.

Ușurința cu care „Tupamaros" a putut submina moralul poliției și al armatei se explică prin aceea că forțele de ordine uruguayene erau lipsite de cadre și formațiuni de elită capabile să riposteze pe măsura îndrăznelii acesteia.

Îndrăzneala teroriștilor „Tupamaros" creștea pe măsură ce ei dovedeau mai mult slăbiciunea autorităților.

În seara zilei de 6 septembrie 1971, doi tineri, îmbrăcați impecabil, au bătut la ușa casei lui Billy Rial Castillo, un pastor morocănos, care a avut dubla neșansă de a locui exact vizavi de închisoarea federală Punta Carreta din Montevideo și de a deschide prea repede necunoscuților.

— Noi sîntem „Tupamaros" și avem nevoie de locuința ta, strigară ei, fiecare îndreptind țeava cîte unui pistolet în direcția nefericitului pastor, care, cît ai clipi din ochi, se și văzu legat.

Din apartamentul lui Rial ei hotărîseră să facă un adăpost pentru evadarea a 106 dintre membrii lor, încarcerați la cîțiva metri distanță. Cei doi intruși sondară mai întîi dușumeaua din sufragerie cu ajutorul unui stetoscop medical și detectară sunete care indicau existența unei cavități. În același timp, un Volkswagen aducea în locuință teroriști „Tupamaros", încărcați cu valize pline de haine, arme, acte false, bani, precum și tîrnăcoape, ciocane pneumatice, perforatoare etc.

În celulele lor din închisoarea învecinată, teroriştii închişi făceau tot posibilul să desprindă mortarul şi cărămizile, cu scopul de a comunica între ei. Fiind masaţi la etajul al III-lea al închisorii, ei s-au grăbit să facă găuri de sus în jos : mai întîi la etajul al II-lea, apoi la primul şi, în sfîrşit, au atins parterul cu ajutorul frînghiilor făcute din cearceafuri şi lenjerie. În închisoare, ca şi la subsolul apartamentului lui Billy Rial, munca de termită se accelera. Dintr-o parte teroriştii închişi săpau un tunel cu mijloace rudimentare, de partea cealaltă invadatorii din casa lui Billy Rial deplasau 10 tone de pămînt cu ajutorul tîrnăcoapelor, ciocanelor pneumatice şi perforatoarelor. Prevăzuseră şi măşti de oxigen în caz de nevoie. Într-un cuvînt, un tunel clandestin de 62 cm înălţime şi 62 cm lăţime, cu o lungime de 20 m, a fost executat în 9 ore.

După efectuarea joncţiunii cu cei din închisoare, prin această ieşire subpămînteană, au evadat nu mai puţin de 106 membri „Tupamaros".

Dimineaţa, devreme, ei s-au strecurat pînă la apartamentul lui Rial, unde au primit haine civile şi acte false şi apoi au urcat cu discreţie în două autobuze şi un camion care îi aştepta în apropiere. Un amănunt nu lipsit de importanţă : autorităţile închisorii, cînd Billy Rial a venit să le avertizeze de evadarea celor 106 „Tupamaros", au crezut că acesta glumeşte. Totuşi, pentru a scăpa de el, directorul închisorii a ordonat să se verifice veridicitatea celor spuse, dar acest lucru s-a făcut abia a doua zi, cînd s-a descoperit... „evadarea secolului". Administraţia penitenciarului nu şi-a putut închipui niciodată cum au reuşit membrii organizaţiei „Tupamaros" să intre în contact cu colegii lor din închisoare pentru a pregăti împreună această evadare masivă. Cît despre poliţie, aceasta nu a înţeles deloc prin ce miracol teroriştii s-au volatilizat aşa uşor.

Începînd din noiembrie 1971, rolurile se inversează ; guvernul, exasperat, ia măsuri : „Sus mîinile, «Tupamaros» !". Venirea la putere a unui om cu mîna de fier, Juan Maria Bordaberry, era cauza acestei răsturnări de situaţie. Sub presiunea unei opinii publice sătule de acţiunile organizaţiei „Tupamaros", Congresul îl autorizează pe preşedintele Bordaberry să decreteze „stare de război internă", care implică suspendarea libertăţilor civile şi înfiinţarea unor tribunale militare pentru judecarea teroriştilor. Contraofensiva guvernamentală a dat roade cu repeziciune : conducerea supremă a organizaţiei „Tupamaros" a fost desfiinţată, iar membrii ei au fost fie închişi, fie exilaţi. „Pedestrimea", formată din grupe de cîte 100 de

„Tupamaros", a fost dezmembrată : coloana nr. 24, ce acoperea oraşul Paysandu, a fost pusă după gratii ; coloana 26, ce opera în Colonia, a fost oficial „lichidată", la fel şi coloana 27 care acoperea oraşele Florida, Durazuo şi Paso de los Toros. Cercul se strîngea, de asemenea, în jurul coloanelor din Montevideo. Din 192 de membri „Tupamaros", care evadaseră în martie, 159 au fost prinşi din nou. Armele furate de aceştia, de la „Centrul de antrenament naval" din Montevideo la 29 mai 1970, au fost recuperate.

Vremurile cînd teroriştii dovedeau că pot trăi în centrele urbane ca peştele în apă, cu condiţia de a-şi multiplica acţiunile şi manevrele diversioniste, erau apuse.

Dar faima organizaţiei „Tupamaros" s-a răspîndit cu repeziciune în cele mai multe dintre ţările latino-americane, unde au apărut zeci de organizaţii teroriste, care se mîndresc cu „solidaritatea transnaţională" dintre ele şi modelul uruguayan.

Intr-o simbătă toridă de august, a lui 1971, in inchisoarea din San Quentin (California), a avut loc o dramă de o violență rară. Este vorba de cea mai singeroasă tentativă de evadare din cite au existat vreodată în sistemul penitenciar american. Protagonistul ei a fost George Jackson, supranumit „Fratele din Soledad".

La ora două după-amiază, un avocat bărbos și asistenta sa s-au prezentat la inchisoare și au cerut să-l vadă pe George Jackson. Gardianul de serviciu a procedat la percheziționarea regulamentară a vizitatorilor, care aveau în miini cite un magnetofon. Deși detectorul de metale, folosit în asemenea împrejurări, vibra serios, intrucit fiecare dintre cei doi ascunseseră, fără să știe unul de altul, cite un revolver in magnetofoane, neatenția gardianului le-a permis vizitatorilor să pătrundă în incinta inchisorii fără să fie descoperiți.

Avocatul a fost condus singur intr-o aripă a inchisorii rezervată criminalilor cei mai periculoși, printre care se numărau George Jackson și Sirhan Sirhan, asasinul senatorului Robert Kennedy.

Inainte de a fi vizitat, fiecare deținut notoriu era percheziționat in amănunțime, astfel că un gardian înarmat pină în dinți i-a ordonat lui Jackson să se dezbrace, să desfacă picioarele, să se aplece inainte cu miinile pe perete, apoi să-și ducă miinile la ceafă și să deschidă gura la maximum, pentru a verifica dacă prizonierul nu dispune de vreo armă periculoasă. Odată indeplinită această formalitate, Jackson a fost condus să discute cu avocatul in sala de vizite.

Ei au stat de vorbă nestingheriți in jurul unei mese de lemn, în timp ce gărzile, asigurate de controalele la care cei doi fuseseră supuși, nu-i supravegheau indeaproape. In aceste condiții, Jackson a reușit să subtilizeze revolverul adus de vizitator și să-l strecoare in părul său des, sub boneta de deținut. Reintors în celulă, prizonierul nu a trecut imediat la acțiune, ci a preferat să aștepte un moment mai prielnic.

Din intimplare, un gardian mai curios a zărit țeava revolverului ascuns in părul deținutului și, neștiind precis ce este, a incercat să-l percheziționeze. Surprins, Jackson a fost nevoit să treacă mai devreme decit prevăzuse la executarea planului său de evadare. „Fratele din Soledad" a smuls deodată pistolul din bonetă și l-a indreptat asupra gărzilor, obligindu-le să se culce cu fața la pămint, in timp ce el a declanșat un dispozitiv electric care a deschis grilajul la 27 de celule, de unde au ieșit zeci de deținuți. Aproape imediat au sosit intăririle polițienești din San Quentin. S-a produs o invălmășeală de nedescris.

Deținuții s-au dezlănțuit : trei gardieni au fost atacați cu lovituri de brici, alții au fost impușcați. In același mod revoltații au lichidat doi prizonieri recalcitranți și i-au inghesuit, impreună cu alte victime, intr-o celulă. Un polițist rănit s-a salvat pentru că a fost considerat mort sub o grămadă de cadavre.

La rindul său, George Jackson, cuprins de panică, s-a repezit in curtea inchisorii in direcția zidului imprejmuitor, dar a fost omorit de o santinelă dintr-un post de observație. Ceilalți deținuți, care au incercat să fugă, au fost omoriți cu toții.

Anchetatorii au stabilit ulterior că deținuții din San Quentin beneficiaseră in tentativa lor de complicitatea mișcării extremiste „Panterele negre".

In 1966, la Oakland (California), Huey Newton și Bobby Seale au fondat organizația „Panterele negre", care se considera avangarda „mișcării de eliberare" a oamenilor de culoare. Contrar altor organizații teroriste străine, cum ar fi „Tupamaros" sau „Septembrie negru", „Panterele negre" au practicat la inceput propaganda și abia apoi acțiunile violente. Pină în 1968, șefii acestei mișcări s-au mărginit numai să fie ideologi și doctrinari, mai mult sau mai puțin vehemenți. Ei criticau toate forțele autorității și, in special, pe polițiști, pe care ii considerau „porci", amenințind că ii vor ucide pe aceștia, vor răsturna guvernul cu forța și il vor asasina pe președintele țării, oricine ar fi el.

O anumită fantezie nu lipsea din primele manifestări ale „Panterelor negre", care și-au expus „programul" intr-un ma-

nifest încărcat cu termeni împrumutați din faimoasa „Declarație pentru independență". Huey Newton și Bobby Seale nu-și precupețeau eforturile pentru a demonstra că „Panterele negre" reprezintă o națiune în cadrul unei alte națiuni, aproape un stat în alt stat. La un moment dat, Newton și-a arogat pompoșul titlu de ministru al apărării și chiar formarea unui guvern fantomă, care să pretindă o legitimă recunoaștere constituțională.

Animați de un spirit de revanșă ieșit din comun, șefii acestei mișcări paramilitare au jurat că-l vor imita pe Spartacus, rupîndu-și cu brutalitate lanțurile.

În special, ei nu tolerau nici un fel de contradicție în sînul mișcării. Seale s-a dovedit a fi un om dintr-o bucată. Sub impulsul și forța sa, „Panterele negre" au atins repede paroxismul miniei, fapt ce a neliniștit autoritățile, care știau din experiență că vorbele au, uneori, consecințe la fel de grave ca și acțiunile.

Bobby Seale a început să recruteze „trupe" și să formeze cadre. El se putea „aproviziona" cu ambele mîini din nesecatul rezervor al ghetourilor din Chicago, New York, Los Angeles și Detroit.

Seale își lua bastonul său de pelerin și mergea în aceste locuri, însoțindu-și cuvintele cu „argumente" convingătoare: revolvere, puști automate grenade și... rachete antitanc.

Mișcarea lui Bobby Seale a crescut în mod accelerat, astfel că, în 1967, el se putea lăuda cu circa 1.000 de adepți, împărțiți în 40 de grupuri răspîndite în toată federația.

Haina poate că nu-l face pe om, dar uniformele dau o anumită încredere în sine soldaților terorii urbane. De aceea, „Panterele negre" au adoptat o ținută devenită, în curînd, cunoscută: beretă neagră, guler întors, bluză de piele neagră. Această armonizare vestimentară avea însă inconvenientul că făcea din „Panterele negre" ținte sigure pentru poliție, care le putea identifica de la distanță.

Intențiile războinice ale „Panterelor negre" n-au întîrziat să se concretizeze după o rețetă recomandată cu căldură într-una din broșurile lor: „Fabricarea artizanală a «cocteilurilor» explozive și a «grenadelor de mînă populare»".

De unde provin banii care permit „Panterelor negre" să posede numeroase „cartiere generale", multiple depozite de arme și mai multe oficii de propagandă între Pacific și Atlantic? Sursa de venituri cea mai sigură o constituie vînzarea unei

publicații săptămînale de 16 pagini, care se difuzează în circa 100.000 de exemplare și costă 25 de cenți.

În al doilea rînd, veniturile organizației sînt completate din suprasolicitarea universităților liberale, care, pentru a fi la modă, plătesc cu prețuri grele conferențiari negri cu vederi extremiste. De foarte multe ori, Bobby Seale sau Huey Newton au ieșit din aceste universități cu cîteva mii de dolari în buzunar. La aceste surse de venituri se adaugă și confortabilele drepturi de autor pe care le percepe Bobby Seale pentru cărțile sale, în majoritate cu mare succes de librărie, ca, de exemplu „Sesizați timpul".

Uneori, însă, „Panterele negre" renunță la jargonul pseudo-revoluționar steril și trec la atac fără avertisment. Semnalul a fost dat în octombrie 1967, cînd Huey Newton a ucis un polițist din Oakland, care îi oprise mașina pentru o verificare obișnuită. Newton a fost închis, dar discipolii săi au încercat prin toate mijloacele să-l răzbune, deoarece justiția îndrăznise să-l condamne pentru omorîrea unui „porc".

S-a început cu cei din Partidul Democrat, reuniți la Convenția din iulie 1968, pentru desemnarea candidatului la președinția Statelor Unite. Delegații considerați „retrograzi" au fost răsplătiți din plin cu diverse „proiectile" (cioburi de sticlă, bucăți de pavaj, bare de fier), iar poliția, venită în ajutor, a fost primită cu lovituri de briceag, de cuțit, ba chiar și cu revolvere.

Această atingere a ordinii publice l-a costat pe Bobby Seale încarcerarea în închisoarea din New Hawen (Connecticut).

În acest timp, izbucnesc, în cea mai mare parte a marilor orașe americane, lupte sîngeroase, în plină stradă, între „Panterele negre" și poliție. Rînd pe rînd, San Francisco, Chicago, Kansas City, Denver, Seattle, Salt Lake City, Los Angeles, Saint-Louis și Sacramento răsună de vacarmul acestor teribile confruntări, în care șefii „Panterelor negre" au fost și ei decimați, printre cei căzuți fiind și Bobby Hutton, casierul național al organizației.

În zorii zilei de 6 decembrie 1969, 14 polițiști, îmbrăcați civil, înarmați pînă-n dinți și înzestrați cu un mandat de percheziție, au forțat ușa baricadată a unui apartament dintr-un cartier din Chicago cu scopul de a vedea dacă nu cumva acesta servea drept depozit de arme pentru „Panterele negre". Abia au pătruns în apartament, că au și fost întîmpinați cu adevărate salve din partea a nouă ocupanți, toți membri ai „Pante-

x

relor negre". Dar forțele polițienești au avut timp să se replieze pentru a riposta și, pînă la urmă, au învins. Un singur polițist a fost rănit, în timp ce doi membri ai „Panterelor negre" au fost uciși : celebrul „președinte" al secției „Panterele negre" din Illinois, Fred Hampton, de 21 de ani, și Mark Clark, de 22 de ani, de asemenea, o stea pe firmamentul organizației.

Raidurile polițienești, efectuate noaptea, s-au înmulțit în așa măsură, încît „Panterele negre" au cerut avocatului lor, Charles Garry, să depună o plîngere la Națiunile Unite împotriva „genocidului" ale cărui victime erau.

În perioada anilor 1968—1970, poliția a pierdut 6 oameni, în timp ce „Panterele negre" au lăsat pe „cîmpul de luptă" peste 40, nemaipunîndu-i la socoteală pe cei 409 extremiști negri condamnați la închisoare pe diferite termene. Cei doi cofondatori ai organizației, Huey Newton și Bobby Seale, au „încasat" cîte trei ani și 10 luni de închisoare, primul fiind eliberat în august 1970, iar cel de-al doilea, în luna mai a aceluiași an.

Bobby Seale a profitat de libertate, pentru a încerca să șteargă pe cît posibil urmele mișcării sale. Bănuindu-l pe un coleg new-yorkez, Alex Rackley, de a fi în realitate un agent al F.B.I.-ului, Seale ordonă răpirea acestuia și sechestrarea lui în pivnița unui imobil din New Haven. Apoi s-a deplasat personal pentru a-l interoga și a-l face să vorbească. Nenorocitul prizonier s-a încăpățînat să nege, cu toate loviturile primite și cu tot îngrozitorul supliciu al apei : un minut cu capul în apă, zece secunde la aer, timp de o oră întreagă.

În fața „lipsei de cooperare" din partea acestui „porc" de Rackley, Bobby Seale instituie un „tribunal popular" compus din șase jurați. Rechizitoriul întocmit de Seale însuși a durat cinci minute, pledoaria — zero, din lipsă de avocat, deliberările juraților — treizeci de secunde. Sentința a fost nemiloasă : tortură maximă, pentru a scoate de la Rackley numele altor trădători, apoi execuție sumară. Pentru început, pretinsul trădător a fost introdus în apă fiartă : a rezistat. Programul a continuat prin scoaterea ochilor condamnatului, dar el a rezistat și de data aceasta. În sfîrșit, Bobby Seale, cu ajutorul unui clește, i-a smuls limba, pentru „a-l învăța să rămînă mut". În desperare de cauză, călăii l-au omorît în cele din urmă cu un glonț în ceafă. Aceste oribile detalii, de o rară cruzime, au emanat din gura lui Lonnie Mac Lucas, subaltern în „Panterele negre", principalul acuzat de moartea lui Alex Rackley.

Grație unui artificiu juridic, Seale nu s-a înfățișat la acest proces decît în calitate de martor. El a dezmințit categoric afirmațiile lui Mac Lucas, care a fost condamnat la o grea pedeapsă cu închisoare. Ironia soartei a făcut ca „Panterele negre" să afle mai tîrziu că, de fapt, Rackley a fost complet nevinovat.

Poliția nu credea nici un cuvînt din cele spuse de Seale, în legătură cu așa-zisa lui „nevinovăție totală" în afacerea Rackley, de aceea îl urmărea pas cu pas. Dar vistieria „Panterelor negre" era suficient de plină pentru ca șeful ei suprem să-și angajeze cei mai buni avocați din Statele Unite și să ocupe un luxos apartament în San Francisco.

După afirmațiile autorităților, „Panterele negre" nu se dau în lături de a folosi metoda stoarcerii de bani prin intimidarea acelor comercianți negri care se dovedesc prea puțin înclinați să contribuie financiar la cauza mișcării.

În prima fază, „recalcitrantul" primește un ultimatum, fie prin scrisoare, fie verbal. Dacă în timpul prescris nu plătește, prăvălia lui este devastată de către un comando de „justițiabili". După această „lecție" inițială, „Panterele negre" lansează un al doilea avertisment comerciantului, amenințîndu-i viața sa și a familiei.

În această fază, de regulă, comerciantul mai degrabă cedează decît să riște securitatea alor săi. Dacă se întîmplă ca vreun astfel de comerciant să se încăpățîneze, refuzînd să contribuie la „binele comunității", este adus în stare de a fi aruncat la cîini...

Prin forța intimidării și a amenințărilor, „Panterele negre" au reușit să realizeze o cifră de afaceri de 50.000 de dolari pe săptămînă.

Majoritatea extremiștilor negri sînt de părere că „Panterele negre" se poartă din ce în ce mai aspru mai mult cu oamenii din propria lor comunitate decît cu „dușmanii albi". Cînd este vorba de extorcare de bani, de răscoale sau expediții de pedepse, fanaticii negri îi asaltează întotdeauna cu prioritate tot pe negri.

Pentru a-și face cunoscută cauza în rîndul opiniei internaționale, „Panterele negre" au căutat să stabilească legături strînse cu grupuri teroriste din străinătate. În anul 1969, Eldridge Cleaver, unul dintre șefii „Panterelor negre", urmărit de poliție, a fugit la Alger. Aici el a intrat în contact cu emisari ai „Armatei republicane irlandeze" (I.R.A.) și cu conducători ai unei organizații arabe.

Eldridge Cleaver, în numele „Panterelor negre", și reprezentanții organizațiilor teroriste respective au convenit să-și aducă servicii reciproce : cînd unora le lipsește echipamentul și armele necesare, le primesc de la ceilalți. Mai mult, un acord de principiu a fost încheiat în legătură cu schimbul de instructori, ceea ce a permis fiecărei organizații să beneficieze de cunoștințele proprii celorlalte.

Spre sfîrșitul anului 1970, „Panterele negre" au hotărît să-și consacre majoritatea eforturilor terorii în orașele americane.

Totul a început prin explozia provocată, într-o dimineață a lunii noiembrie 1970, la o vilă din Manhattan, care era „prea burgheză", după părerea „Panterelor negre". Cînd proprietarii s-au întors acasă au descoperit, cu oroare, bustul fiicei lor în vestibul, capul în salon și picioarele în sufragerie. „Panterele negre" însemnaseră acest atentat pe perete prin cuvintele : „Astfel vor sfîrși toți porcii reacționari".

Grădina botanică, mai multe supermagazine și două comisariate de poliție din New York, o școală din Chicago, sute de birouri electorale, un centru feroviar de macazuri etc. au făcut obiectul atacurilor cu bombe. Nu-i nici o îndoială că această avalanșă de dinamitări a fost rodul creierului lui Bobby Seale, omul „terorii psihologice".

Valul terorismului „Panterelor negre" s-a abătut simultan și împotriva poliției. Bobby Seale a decretat că „trupele" sale vor avea sarcina să suprime cît mai mulți polițiști, indiferent dacă aceștia se vor face sau nu vinovați de provocări.

Într-o noapte din iarna lui 1970, la Chicago, locotenentul de poliție Edward O'Neill, care făcea un rond cu mașina, l-a auzit prin radio pe superiorul său că îi ordonă să pătrundă într-un ghetou al orașului, unde a fost asasinat un tînăr negru.

El a executat imediat ordinul. Dar, cînd a ajuns la locul crimei, geamul din spate al vehiculului său a fost străpuns de un glonț care l-a ucis pe loc. Informația transmisă acestuia fusese falsă și avusese ca scop atragerea sa în cursă.

Cam în aceeași perioadă, în decurs de 48 de ore, patru polițiști din Philadelphia au fost atacați în același mod de către „Panterele negre".

În cursul anului 1971, poliția a declanșat o violentă contraofensivă ce s-a dovedit dezastruoasă pentru „Panterele negre" ale căror efective s-au topit aproape cum se topește zăpada la soare. Arestați, omorîți în plină stradă, închiși la Sing-

Sing, teroriștii au fost reduși la un sfert din cîți erau pînă atunci.

Treptat, violența „Panterelor negre" a scăzut în intensitate și, tot în această perioadă, în sînul organizației s-a produs o sciziune, care a dus și mai mult la slăbirea ei ; Eldridge Cleaver, exilatul din Alger, și-a format o fracțiune minoritară compusă din cca 100 de militanți regrupați pe litoralul Atlanticului, inclusiv la New York. Membrii acestei fracțiuni sînt adepții „priorității armelor" și ai unei „autonomii spontaneiste" a celulelor față de vicisitudinile politice.

De prin anul 1972, fracțiunea lui Cleaver este cunoscută sub denumirea de „Armata de eliberare afro-americană" (A.A.L.A.). Într-un raport anual, F.B.I. aprecia că A.A.L.A. a fost implicată în multe „confruntări armate cu poliția" și că „a utilizat materiale explozive în special pe coasta de est a Americii". În același raport se arată că principala publicație a grupării chema la asasinat politic, atacuri asupra ofițerilor de poliție, acte de tîlhărie și deturnări de avioane.

În luna mai 1972, la consulatul portughez din San Francisco a fost descoperită o bombă formată din 14 batoane de dinamită, care, din fericire, n-a explodat. Apoi, un automobil al poliției a fost aruncat în aer, iar, în vara aceluiași an, două avioane cu reacție au fost deturnate spre Algeria. Doi polițiști din New York, care încercaseră să oprească un automobil ce circula pe sens interzis, au fost răniți grav de cei somați, iar, cîteva zile mai tîrziu, alți doi au fost împușcați pe la spate. În sfîrșit, un avion, care decolase din Detroit, cu 87 de pasageri la bord, a fost deturnat, teroriștii obținînd un milion de dolari pentru eliberarea ostaticilor.

Pentru toate aceste acțiuni, precum și pentru altele asemănătoare și-au asumat responsabilitatea, prin telefoane misterioase sau prin scrisori adresate unor redacții de cotidiene, diverși anonimi, care afirmau că fac parte din A.A.L.A.

La rîndul său, Bobby Seale a rămas în fruntea unei grupări răspîndite mai mult în California și pe coasta Pacificului.

Această grupare urmărește legalizarea organizației „Panterele negre". Dîndu-și seama că violența nu duce la nimic bun, Bobby Seale și Huey Newton socotesc că lupta comunității negrilor trebuie să se înscrie de aici înainte într-un cadru instituțional și să se dezvolte pe baza metodelor electorale. Accentul va fi pus nu pe violență, spune ei, ci pe autoapărare. În această optică, Bobby Seale n-a ezitat să candideze la postul de primar în Oakland, orașul primelor sale acțiuni.

Ajutat de vreo douăzeci dintre partizanii săi, bine îmbrăcaţi, raşi proaspăt şi veşnic zîmbitori, el s-a străduit să-şi amelioreze prestigiul în faţa comunităţii. Mai întîi a încheiat o alianţă cu albii progresişti şi cu muncitorii mexicani săraci. Apoi, dîndu-şi seama că 40% din negri sînt credincioşi, Bobby Seale a început să frecventeze biserica în fiecare duminică. În acelaşi spirit, el a patronat „programe de subzistenţă", dejunuri pentru copiii familiilor sărace, distribuiri de haine etc. Bobby Seale i-a obligat pe adepţii săi să dovedească, în comparaţie cu acţiunile lor dintr-un trecut nu prea îndepărtat, mai multă omenie, ajungînd pînă la a-i însoţi, de exemplu, pe bătrînii pensionari din Oakland la bancă să-şi ridice banii, pentru ca aceştia să nu fie prădaţi de hoţi! Poliţia californiană sublinia totuşi că, în timp ce făceau pe bunii samariteni, „Panterele negre" nu se dădeau în lături de la a-i constrînge pe anumiţi comercianţi (albi sau negri) să susţină cu mai multe mii de dolari campania electorală a lui Bobby Seale.

Ingeniosul candidat n-a renunţat la obiectivele sale pe termen lung şi nu şi-a ascuns intenţia, în cazul în care va fi ales primar, să facă din Oakland „primul oraş din S.U.A. folosit ca un imens teren de antrenament pentru mişcările extremiste". Altfel spus, autorităţile sînt pe cale să creadă că de fapt criza de electoralism a „Panterelor negre" nu este decît o subtilă manevră de diversiune.

NOTA:

Pe continentul american acţionează şi alte grupări teroriste. Printre acestea se numără: „Weatherman" şi „Armata de eliberare simbioneză". O demonstraţie care a degenerat în octombrie 1969, într-o încăierare de masă, soldată cu mai multe arestări, a constituit botezul de foc al organizaţiei teroriste „Weatherman", desprinsă din asociaţia „Studenţii pentru o societate democratică" (S.D.S.).

După acest eveniment, considerat un insucces, a avut loc un „consiliu de război", care a chemat membrii organizaţiei să acţioneze cu mai multă violenţă, pentru a determina „schimbări revoluţionare" în S.U.A. Considerînd asasinatul politic şi alte acte de violenţă „forme legitime de luptă armată", conducătorii mişcării „Weatherman" îşi îndeamnă adepţii la intensificarea terorismului, cu scopul declarat „de a îngrozi ordinara Americă".

Într-un comunicat al organizaţiei se spunea, printre altele: „Una din armele noastre este drogarea. Legile împotriva marijuanei demonstrează că mulţi dintre noi sîntem deja infractori cu mult înainte de a ne exprima dezacordul. Armele şi drogurile sînt unite în mişcarea subversivă a tineretului. Dacă cineva vrea să ne găsească, o poate face în orice co-

munitate, dormitor, fermă, baracă sau apartament unde consumăm droguri şi încărcăm arme... În decurs de două săptămîni vom ataca un simbol al instituţiei americane".

Promisiunea din comunicat a fost îndeplinită la 9 iunie 1970, cînd o bombă a explodat în Cartierul general al poliţiei din New York. Au urmat multe alte atentate cu bombe, săvîrşite de organizaţia „Weatherman": la 1 martie 1971, în clădirea Capitoliului din Washington; în mai 1972, la Pentagon; în septembrie 1973, în unele oficii ale companiei I.T.T.; în martie 1974, la cîteva oficii din San Francisco ale Departamentului pentru sănătate, educaţie şi bunăstare.

O nouă organizaţie teroristă americană — „Armata de eliberare simbioneză" (S.L.A.) — a devenit notorie la 6 noiembrie 1973, cînd şi-a asumat responsabilitatea asasinării cu gloanţe otrăvite cu cianură a inspectorului general al şcolilor din Oakland şi rănirii grave a adjunctului acestuia.

Deşi imediat s-a declanşat o amplă acţiune de cercetare, pînă la 10 ianuarie 1974 nu s-au obţinut nici un fel de informaţii suplimentare. În dimineaţa acelei zile de iarnă, într-un orăşel situat la 30 km nord-est de Oakland, un agent de poliţie a oprit o maşină pentru o simplă verificare de rutină. Cele două persoane din maşină au început să tragă asupra lui, dar nu l-au nimerit. Răspunzînd cu foc, poliţistul l-a rănit uşor pe şofer, un tînăr de 24 ani, şi l-a arestat imediat. Cea de-a doua persoană a fost reţinută patru ore mai tîrziu. Găsindu-se asupra celor doi manifeste ale S.L.A., s-a trecut şi la efectuarea unor expertize balistice, prin care s-a stabilit că unul dintre pistoalele teroriştilor fusese folosit în atentatul din noiembrie 1973. Tot în aceeaşi zi, spre seară, au fost descoperite cartierul general şi depozitul de armament ale S.L.A. Un incendiu banal, izbucnit într-un imobil părăsit în mare grabă de cîţiva indivizi, a permis pompierilor să descopere în interior cîteva kilograme de cianură, cartuşe, bombe, materiale explozive, seturi de arme şi ordine de asasinare a unor mari industriaşi americani, hărţi ale oraşului Oakland indicînd căile posibile de ieşire dintr-o eventuală încercuire, un proiect de comunicat ce urma a fi publicat după o răpire aflată în pregătire, originalul scrisorii difuzate după atentatul din noiembrie 1973 şi decupaje din ziare privind recunoaşterea S.L.A. de a fi doborît cu împuşcături un elicopter al poliţiei, cu care ocazie muriseră doi ofiţeri.

În februarie 1974, trei terorişti aparţinînd acestei organizaţii au pătruns cu forţa în apartamentul unei tinere de 19 ani, fiica directorului unei corporaţii din San Francisco. După ce l-au bătut pe logodnicul acesteia şi pe un vecin ce intervenise, teroriştii au forţat-o pe tînără să intre în portbagajul maşinii şi au plecat, trăgînd la întîmplare focuri de pistol pentru a-i descuraja pe eventualii martori. Deşi părinţii fetei au îndeplinit ulterior toate condiţiile impuse de răpitori, victima n-a mai revenit acasă. La două luni după răpire, ea anunţa că acceptase să devină membră a S.L.A. şi imediat a fost semnalată ca participantă la jefuirea unei bănci din San Francisco.

Din documentele intrate in posesia poliției rezultă că S.L.A. este o „grupare de elemente combatante", constituite intr-o „federație simbioneză", ai cărei componenți sint albi, negri, asiatici, indieni, bărbați sau femei — amalgam ce explică și denumirea organizației. Comunicatele date după vreo acțiune a „simbionezilor" poartă ca simbol o cobră cu șapte capete, semn care, pretind ei, și-ar avea originea in religiile asiatice, africane și sud-americane.

Obiectul acestui „front unit" este in special lupta „pentru independența și autodeterminarea fiecăreia dintre rasele reprezentate in organizație, precum și pentru lichidarea inamicului comun — Statele Unite Fasciste".

S.L.A. are o structură complicată, in centrul căreia se află un așa-numit „Consiliu de război". In subordinea acestuia sint mai multe „unități de luptă", „grupuri mixte", un sistem operativ de comunicații și chiar o „unitate de informații". Mai există organe speciale care se ocupă cu procurarea sau confecționarea de arme și bombe, ingrijirea medicală, transporturile și aprovizionarea, propaganda și dezinformarea.

In urma cercetărilor efectuate de poliție a rezultat că „unitatea de informații" ar avea următoarele atribuții :

— alcătuirea de evidențe cu numele, fotografiile, adresele familiilor și mijloacele de transport folosite de informatorii și agenții cunoscuți ;

— obținerea de informații despre curierii și agenții poliției, precum și a fotografiilor acestora ;

— culegerea de date privind : circulația banilor, echipamentul militar și medical, alimentele, armele și explozivii ; dotarea cu echipament radio ; situația carburanților ;

— achiziționarea de hărți și schițe ale instituțiilor guvernamentale, inchisorilor, băncilor, sistemelor de comunicații, termocentralelor, depozitelor de combustibil, aeroporturilor, bazelor și depozitelor de muniții ale armatei, precum și procurarea de informații privind măsurile de securitate luate pentru apărarea tuturor acestor obiective ;

— formarea unei echipe de contrainformații care să verifice membrii S.L.A.

Se pare că existența unei astfel de „unități de informații" a fost factorul principal care a determinat ca acțiunile S.L.A. să fie atit de bine puse la punct, incit descoperirea lor să se datoreze mai mult unor concursuri favorabile de imprejurări sau, pur și simplu, intimplării.

In afara acțiunilor teroriste săvirșite de organizațiile extremiste cunoscute, cu care poliția se confruntă cotidian, in Statele Unite ale Americii se inregistrează acte similare, revendicate ulterior de diverși anonimi in numele unor grupări de mai mică anvergură.

In martie 1974, de exemplu, o bombă artizanală cu explozie intirziată a incendiat, lingă San Jose (California), un rezervor de benzină al companiei „Shell". Un telefon anonim a indrumat reporterii unui mare organ de presă la o cabină telefonică, unde a fost găsită o notă cu revendicările organi-

zației „Americanii in slujba justiției". In notă se preciza că incendierea rezervorului companiei „Shell", constituie un protest la adresa ridicării prețurilor la combustibil și se cerea ca cetățenii mai in virstă să primească benzină fără plată. Anterior, „Americanii in slujba justiției", formulind cereri similare, își asumaseră responsabilitatea distrugerii prin explozie a unui transformator electric de forță dintr-o stație din Mata Vista (California).

La 12 aprilie 1973, un apel telefonic din partea unui necunoscut către „Associated Press" lămurea că atacarea cu bombe, in dimineața aceleiași zile, a consulatului Republicii Sud-Africane, a comis-o „Echipa neagră revoluționară de asalt".

Cu citva timp inainte, agenția de presă U.P.I. primise un telefon de la o persoană care menționa că aceeași „Echipă neagră revoluționară de asalt" plasase bombe la misiunea O.N.U. din Kinshasa — Zair, din cauza refuzului acestei țări de a permite unor „luptători pentru libertate" să treacă spre Angola.

Pentru două explozii, una la Centrul pentru afaceri internaționale din Harvard și alta la Institutul pentru tehnologie din Massachusetts, și-a asumat responsabilitatea „Asociația vulturilor mindri", care pretindea că militează pentru emanciparea femeilor.

Pricinuind pagube de peste un milion de dolari prin explozia unei bombe in consulatul Iranului din San Francisco, „Escadronul San Melvillo", care și-a luat toată răspunderea, a motivat că a comis acest act „pentru a arăta clar hotărirea sa de a apăra poporul și de a-i ataca pe polițiști".

In februarie 1972, trei bombe au explodat la Cartierul general al poliției din Mancester (New Hampshire). A patra bombă, plasată sub fereastra biroului șefului poliției, nu a explodat. La scurt timp după explozie, un bărbat și o femeie au fost arestați. Asupra lor a fost găsit un proiect de comunicat de presă in care responsabilitatea acestor acte era asumată de „Armata de eliberare a poporului". In comunicat se mai menționa că un alt sediu ce urma să facă obiectul unui atentat era clădirea unde tocmai se desfășura campania pentru realegerea președintelui S.U.A.

Nouă anarhiști, dintre care patru erau preoți catolici, constituiți intr-un grup autointitulat „Conspirația coastei de est pentru salvarea vieților", au recunoscut in fața ziariștilor, in cadrul unei conferințe de presă, că ei săvirșiseră actele de vandalism inregistrate la un sediu al companiei „General Electric" și la citeva oficii de triere din Philadelphia, „pentru a intrerupe funcționarea mașinii morții și agresiunii", după cum declarase telefonic un anonim, imediat după acțiune.

In aprilie 1971, șapte membri ai acestui grup au fost puși sub acuzare pentru conspirație in vederea răpirii secretarului de stat, Henry Kissinger, și pentru că plasaseră bombe in

canalele de salubritate, de telefoane și energie electrică de sub clădirile federale din Washington. Dar, după un proces îndelungat, juriul n-a putut să dea un verdict în unanimitate, acuzația de conspirație fiind respinsă.

Alte atentate cu bombe, care au avut loc în laboratorul de radiații „Lawrence" al Universității din Berkeley (California) sau la Comisariatul de recrutare al marinei, într-un garaj al poliției ori la baza de instrucție din Wisconsin a rezerviștilor americani, au fost recunoscute, prin telefoane anonime sau în cadrul cercetărilor întreprinse de poliție, de grupările intitulate „Voluntarii americani", „Frontul de eliberare nord-vest", „Frații uniți", „Grupul Mc. Loy-3" și „Mișcarea militantă afro-neagră".

EXTREMIȘTII DIN ULSTER

Ulsterul, parte nordică a Irlandei și în același timp provincie britanică, trăiește încă din anul 1968 un fel de „noapte a sfîntului Bartolomeu" prelungită. Aici se înfruntă majoritatea protestantă a populației (un milion de persoane) cu o minoritate catolică (o jumătate de milion).

În toiul acestei lupte s-a născut organizația „Armata republicană irlandeză" (I.R.A.), care urmărește, prin mijloace teroriste, răsturnarea „Stormont-ului"[1] și reunificarea Irlandei.

Celor 500 de membri ai I.R.A. li se opun cca 13.500 de soldați ai armatei britanice. De la începutul conflictului au fost uciși sute de soldați englezi și alte sute de irlandezi civili nevinovați. Orașul Londonderry și cartiere întregi din Belfast — capitala Ulsterului — amintesc prin sinistrul lor aspect de Londra de pe timpul atacurilor germane cu rachetele „V". Armata britanică este prezentă la toate intersecțiile. Ea a ridicat baricade din saci cu nisip și sîrmă ghimpată, a constituit cazemate de tablă camuflate cu plasă, pe unde pot trece călătorii obișnuiți ai străzii. Noaptea domnește panica.

Odată cu căderea serii este mai bine să nu te plimbi pe stradă. Soldații țin în bătaia armelor pe automobiliștii care au imprudența să circule noaptea. Cît despre I.R.A., ea este stăpînă în cartierele catolice din Bogaide și Greggan, cele mai faimoase din Londonderry, interzise forțelor de ordine.

La acțiunile organizate de I.R.A. femeile participă în egală măsură cu bărbații. Unele se laudă chiar că ele ar constitui partea principală a I.R.A.

Bernadette Devlin, deputată în Camera Comunelor, a organizat propria sa grupare teroristă. Antrenamente de tir, lecții

[1] Stormont — Parlamentul din Ulster. (N.R.)

de sabotaj şi alte asemenea preocupări reprezintă hrana zilnică a acestor „flori ale violenţei". Sloganul lor este precis şi singeros : „Pentru fiecare copil catolic ucis, noi vom omori zece soldaţi britanici ; pentru fiecare femeie omorită — şase soldaţi ; pentru fiecare bărbat — trei soldaţi".

În numele „cauzei" pentru care luptă, femeile întreprind tot felul de misiuni. Unele se acuiează, de exemplu, prin taverne cu soldaţi britanici numai pentru a scoate de la ei ceva informaţii de ordin strategic sau pentru a le subtiliza grenade şi arme. În noiembrie 1971, trei femei, constituite în „Brigada revanşei", au răpit o tînără catolică din Londonderry, pentru că aceasta îndrăznise să se logodească cu un soldat britanic ; „trădătoarea" a fost supusă oprobriului public, fiind rasă pe cap, unsă pe tot corpul cu gudron şi legată de un arbore.

Chiar şi copiii sînt antrenaţi în comiterea acţiunilor teroriste. Într-o zi, un băiat catolic de 14 ani a încercat să arunce o bombă artizanală împotriva unei patrule britanice. Bomba a explodat însă prematur, smulgîndu-i mîna.

A doua zi, o fetiţă de 12 ani a fost ciuruită de gloanţe, în plin Belfast, de către un trăgător al I.R.A.... !

Totul a început în 1968, printr-o „campanie neviolentă" dusă de minoritatea catolică, pentru recunoaşterea drepturilor sale civile. Dar numai peste cîteva luni terorismul înlocuieşte acţiunile legale.

Organizaţia clandestină I.R.A. şi-a pierdut deja din eficacitate din momentul în care s-a scindat în două ramuri. Ramura oficială, de orientare mai realistă, este favorabilă încetării totale a focului în întreaga provincie şi se limitează la asigurarea apărării cartierelor catolice din Belfast şi Londonderry. În cel mai rău caz ea se mulţumeşte să riposteze asalturilor intermitente ale armatei britanice.

Cealaltă, situată la polul opus, se numeşte „Ramura provizorie a I.R.A." şi este compusă din elemente fanatice, îndrăgostite de ducerea unui război civil în care rolul principal îl au bombele şi armele de foc. Acest grup aventurist este foarte bogat în agitatori de profesie, care folosesc în activitatea lor atît cărţulii doctrinare, cît şi arme de diverse calibre, de la puşca cu lunetă pînă la rachetele antitanc.

„USTAŞII"

În noaptea de 5 august 1972, o mare serbare populară avea loc în inima oraşului iugoslav Maribor, de pe Drava, la frontiera cu Austria. Participau, ca de obicei, mii de sloveni şi numeroşi alţi „Gastarbeiteri", în cea mai mare parte iugoslavi, care, la fiecare sfîrşit de săptămînă, treceau frontiera în număr foarte mare, pentru a-şi întîlni compatrioţii şi a se distra în familie. Petrecerea a degenerat în cele din urmă, datorită mai ales entuziasmului a 19 „Gastarbeiteri", toţi croaţi, care făceau notă discordantă prin costumele lor de cercetaşi şi cu impozantele pălării texane, cu boruri largi, pe cap.

Cîntînd cît îi ţinea gura şi dansînd în toate chipurile, cei 19 duceau cîte o valiză care conţinea, după cum afirmaseră la vamă, cadouri pentru familiile lor. După terminarea serbării, mica trupă s-a îndreptat pe jos spre unul din cartierele oraşului Maribor, pe furiş, ca şi cum ar fi căutat o comoară ascunsă...

Deodată, „cercetaşii" au găsit „din întîmplare" un camion staţionat, la volanul căruia şoferul adormise. Doi dintre ei au pătruns în camion şi l-au trezit pe şofer pentru a-l lovi mai bine şi a-l lega fedeleş. După ce l-au aşezat pe nenorocos într-un colţ al vehiculului, cei 19 flăcăi au pornit la drum spre sudul Iugoslaviei, într-un huruit vesel de motor. Începea una dintre cele mai rocamboleşti acţiuni teroriste cunoscute vreodată.

În realitate, cei 19 nu erau „Gastarbeiteri" care lucrau în Austria, ci o bandă de terorişti ustaşi veniţi din Australia. Ei urmau să parcurgă 300 km pentru a-şi îndeplini misiunea.

La cîţiva kilometri după ce au ieşit din oraşul Maribor, ei au arborat deasupra camionului un steag croat — roşu, alb,

albastru, dar avînd în centrul său un enorm „U", inițiala organizației teroriste „Ustașii", adică a efemerului „stat independent croat", fondat în 1941, sub egida naziștilor.

Și miracolul s-a produs: cei 19 extremiști au reușit să traverseze o bună parte din Iugoslavia fără ca cineva să-și dea seama de ceea ce se întîmplă.

Pe drum, „ustașii" și-au prins pe piepturi insignele organizației lor și au împins curajul pînă la punctul extrem, scoțînd din valizele cu „cadouri pentru familii" pistoale, puști-mitralieră, grenade și bombe. Toate acestea nu i-au împiedicat însă să-și păstreze cu mîndrie pe cap pălăriile lor texane. Cînd se opreau să bea un pahar și să servească masa sau să se aprovizioneze cu benzină, nimeni nu se mira de ciudata lor ținută. Toată lumea era convinsă, văzîndu-i astfel echipați, că erau actori pe cale de a realiza un film: fie western, fie una dintre cunoscutele povestiri de război iugoslave. Toți știau că teritoriul Iugoslaviei, datorită peisajelor sale minunate, constituie, adesea, locul unde se filmează superproducții cinematografice, așa că autohtonii nu se mirau de ceea ce le vedeau ochii. Îndrăzneala celor 19 ocupanți ai camionului era cu atît mai incredibilă, cu cît itinerarul stabilit de ei nu prevedea nici cea mai mică urmă de discreție. Au trecut mai întîi prin Celje, în Slovenia, apoi prin Zagreb, orașul Karlovac, în Croația, munții Bosniei, Bihac, în Bosnia occidentală, fluviul Vrbas, în inima Bosniei. De-a lungul acestui maraton, nici un obstacol pentru membrii organizației „Ustașii", ci numai mirare pentru costumele lor inedite. Aproape toți erau născuți în Bosnia și Herțegovina și doreau ca, înainte de a-și pune în aplicare planurile criminale, să-și regăsească familiile rămase în țară.

În total, plimbarea a durat două zile. După aceea, abandonînd camionul și șoferul, care nu înțelesese nimic din ceea ce se întîmplase cu el, extremiștii au trecut la acțiune.

La căderea nopții, ei s-au repliat la o întretăiere de drumuri, nu departe de o localitate minieră. Pentru a se odihni, s-au repezit spre un hambar, neavînd de unde să știe că acolo dormeau deja niște vînători mulțumiți de vînatul obținut, dar prea obosiți pentru a se mai întoarce imediat la casele lor. Teroriștii ustași au împins ușa hambarului cu brutalitate, i-au trezit pe vînători și i-au somat să stea liniștiți, în timp ce unul dintre ei le-a ținut următorul discurs, reprodus mai tîrziu de presa din Belgrad: „Noi, muncitori croați, stabiliți în Austria, am revenit în patria noastră natală pentru a înființa aici

un stat independent croat. Noi dorim să eliberăm poporul nostru..."

Firește, vînătorilor nu le venea să creadă ceea ce auzeau, dar n-au mai avut timp de gîndire, întrucît au fost imediat legați fedeleș. Cît despre arme și vînat, s-au mulțumit să le vadă „confiscate" de către teroriști, care-i sondară să afle dacă nu cumva vreunul dintre ei dorește să se ralieze cauzei organizației „Ustașii". Rezultatele testului au fost negative. Teroriștii i-au lăsat pe vînători în plata domnului, fără să le facă vreun rău, și au pornit să străbată ultimii kilometri care-i mai despărțeau de familiile lor.

Dar, din clipa în care fiecare a pus piciorul în satul său, un fel de panică a cuprins întreaga populație. Localnicii se îndoiau că acești oameni, cunoscuți de mult timp pentru vederile lor extremiste, s-au întors pocăiți acasă, nerăbdători să-și uite trecutul. Nu, ei veniseră să ridice populația împotriva puterii populare și să omoare cît mai mulți dintre reprezentanții acesteia. De aceea, au fost avertizate imediat autoritățile, care, în scurt timp, au venit la fața locului. A fost conceput și un plan de acțiune pentru prinderea teroriștilor. Totuși, cei care au deschis ostilitățile au fost teroriștii. Ei au atacat un detașament al armatei iugoslave, care opera în sudul localității Bugoina, omorînd 13 soldați.

Vestea crimelor acestui comando surpriză s-a răspîndit ca fulgerul în toată Iugoslavia.

După primul act al planurilor lor criminale, cei 19 ustași s-au despărțit, pentru a complica și mai mult sarcina autorităților.

O vreme, teroriștii au continuat să suprime individual soldați și milițieni întîlniți în diverse locuri, dar cercul se va strînge inexorabil în jurul lor. Redutabila ofensivă a organelor de ordine și a armatei populare iugoslave îi va strivi în cele din urmă, toți 19 găsindu-și moartea undeva în vestul Iugoslaviei.

Cel care a fondat organizația „Ustașii", în anul 1920, a fost un avocat din Zagreb, Ante Pavelici. Încă de la început acesta a recurs la metode teroriste pentru a pune bazele unui fel de nazism croat. Astfel, Pavelici a stabilit legături cu teroriștii bulgari, care căutau să atragă în Bulgaria pe macedonenii sîrbi și greci, și s-a înțeles cu serviciile secrete ale lui Mussolini, al cărui vis era dezmembrarea Iugoslaviei pentru cucerirea Adriaticii. El a păstrat, de asemenea, legături cu „nemulțumiții" din vechea Austro-Ungarie, care n-au acceptat in-

frîngerea din 1918, şi s-a raliat cu revizioniştii unguri. În sfîrşit, după venirea lui Hitler la putere, în 1933, Pavelici a obţinut din partea naziştilor autorizaţia de a-şi instala un „birou" la Berlin.

Această organizaţie, avînd la dispoziţia sa un teren de antrenament la Ianka Puszta, pe teritoriul unguresc, în apropierea frontierei cu Iugoslavia, a pus la cale, cu sprijin din exterior, atentatul de la 9 octombrie 1934, din Marsilia, ale cărui victime au fost regele Alexandru I al Iugoslaviei şi ministrul francez al afacerilor externe, Louis Barthou.

Contrar speranţelor lui Ante Pavelici, moartea brutală a lui Alexandru I n-a provocat nici o răzmeriţă în Croaţia; se poate spune chiar că ea a reaprins la iugoslavi sentimentul de primejdie, care a devenit mai perceptibil odată cu anexarea Austriei de către cel de-al III-lea Reich, în 1938, şi acapararea Cehoslovaciei de către nazişti.

Acordul semnat între guvernul primului-ministru Tretkovici şi succesorul lui Radici în fruntea Partidului Ţărănesc Croat, dr. Vlako Macer, dovedea că Iugoslavia îşi poate hotărî singură soarta. Din păcate, conflagraţia mondială din 1939, invadarea Poloniei şi apoi a Franţei aveau să expună Iugoslavia la o izolare cumplită. De aici tragedia anului 1941, bombardarea Belgradului, la 6 aprilie, „războiul fulger", invazia Wehrmachtului în Balcani.

Apoi, evenimentele au luat o întorsătură catastrofală şi, la 10 aprilie, Kvaternik, un locotenent al lui Pavelici, a proclamat la Zagreb „Statul independent Croat", ocupat de nazişti. Este evident că a existat un raport direct de la cauză la efect între expediţia de pedepsire lansată împotriva Iugoslaviei şi crearea de către ustaşi a unui guvern fantomă în solda lui Hitler şi Mussolini. Cîteva zile mai tîrziu, Ante Pavelici îşi făcea intrarea în Croaţia în furgonul străinilor. Aproape imediat, o îngrozitoare persecuţie s-a abătut asupra sîrbilor şi a evreilor din Croaţia, Bosnia şi Herţegovina.

Pavelici, care s-a proclamat „Poglavnik", adică führer, ca şi Hitler, a înfiinţat pe pămîntul croat lagăre de concentrare, asemănătoare celor de la Auschwitz sau de la Buchenwald, unde au fost masacraţi mai multe sute de mii de sîrbi şi cîteva zeci de mii de evrei şi croaţi.

După eliberarea Iugoslaviei, într-o confuzie generală, grupuri mici de ustaşi, bine camuflaţi, s-au refugiat în ţările occidentale.

Care sînt astăzi efectivele organizaţiei „Ustaşii"? Imposibil de spus. Ea îşi păstrează secretele ca oricare altă organizaţie teroristă.

Cînd Pavelici a reuşit să fugă, deghizat în călugăr franciscan, avea transferate de mult în străinătate lingourile şi monedele de aur, cu care a format un „guvern croat în exil". Categorisit de către Aliaţi printre criminalii de război, conducătorul ustaş a scăpat totuşi de procesul de la Nürenberg şi şi-a găsit un azil sigur, la 35 de km de Buenos Aires, într-o vilă din Lomas del Palomar. În 1957, guvernul iugoslav a cerut extrădarea sa, dar argentinienii l-au ajutat să se instaleze în Spania, de unde nu putea fi extrădat, deoarece generalul Franco nu avea relaţii diplomatice cu Iugoslavia. Fostul „Poglavnik" era, dealtfel, un bătrîn care urma să moară cîţiva ani mai tîrziu. Succesorul său în fruntea organizaţiei „Ustaşii" a fost avocatul Andreas Hefner, de origine germanică se pare.

Dar cel mai activ dintre şefii ustaşi se va dovedi Branimir Jelici, doctor în medicină, fost consul general la Berlin al pseudoguvernului croat. În timp ce „Consiliul naţional croat în exil", condus de Hefner şi de un musulman din Bosnia, Ibrahim Beg Ozinic, îşi fixase sediul la Buenos Aires şi un birou permanent la New York, Branimir Jelici controla „Comitetul naţional croat din Europa", al cărui centru era stabilit la München.

Membrii organizaţiei „Ustaşii" ezită poate asupra strategiei pe care să o adopte, dar sînt de acord asupra necesităţii organizării de acţiuni teroriste cu comandouri mici, formate din trei terorişti, aşa cum aveau turcii, la vremea lor, pentru organizarea de represalii şi raiduri. Un asemenea comando a acţionat, în aprilie 1971, la Stockholm. Trei tineri s-au strecurat, în zorii zilei, în ambasada Iugoslaviei şi, cu o extraordinară îndrăzneală, l-au împuşcat pe ambasadorul Rolovici. Arestaţi de poliţie, ei au declarat: „Sîntem ustaşi". Cu două luni mai înainte alţi trei terorişti croaţi dăduseră acelaşi răspuns, după ce ocupaseră consulatul iugoslav din Göteborg.

Recrutarea teroriştilor ustaşi costă foarte mulţi bani, dar „vistieria" lui Pavelici a fost completată cu bogăţii procurate

prin prădarea mânăstirilor şi bisericilor şi prin spolierea a sute de mii de familii de ortodocşi şi evrei. Cu un astfel de buget organizaţia teroristă îşi permite să instaleze antene şi sucursale mai ales în Austria, Spania, R. F. Germania, Franţa, Belgia şi Italia.

În afară de ţările europene, S.U.A., Canada şi America Latină, unde există o foarte puternică emigraţie croată, Australia furnizează activităţilor paramilitare ale discipolilor lui Ante Pavelici terenuri de antrenament dintre cele mai bune. Cei 19 terorişti care pătrunseseră în Iugoslavia prin Maribor se iniţiaseră în Australia în minuirea armamentului. Mai mult, zece dintre ei aveau chiar şi cetăţenia australiană. Sînt aici, la antipozi, circa 14.000 de adepţi ai separatismului croat care vor să facă din Australia o bază de unde speră să lanseze „ofensive hotărîtoare" împotriva Belgradului.

Ambasada iugoslavă din Canberra şi consulatul general iugoslav din Melbourne sînt supravegheate ziua şi noaptea de un adevărat batalion de poliţişti înarmaţi pînă-n dinţi şi de patrule în civil, de teamă ca aceste edificii să nu fie obiectul atentatelor. În perioada 1966—1972, împotriva imobilelor unor emigranţi iugoslavi consideraţi ostili cauzei lor, teroriştii ustaşi au lansat 220 de bombe, fără a mai socoti asasinatele, intimidarea continuă, corupţia etc. Guvernul australian a negat vehement că vreun ustaş prosperă pe pămîntul său. Şi totuşi, nu rareori, la meciuri de fotbal sau la ceremonii religioase, la Canberra şi la Melbourne, se pot zări în asistenţă cîte trei degete ridicate, simbol al puştii, cuţitului şi crucii, semn de salut al ustaşilor.

Australia reprezintă deci cel mai fertil centru de recrutare a organizaţiei teroriste „Ustaşii". Şi nu-i deloc de mirare, avînd în vedere că în această ţară sosesc anual aproape 25.000 de iugoslavi, dintre care 85% croaţi. Chiar de la venirea lor, aceştia sînt supuşi unei tracasări psihologice intense, în urma căreia trebuie să plătească 150 de dolari pentru a cumpăra un „paşaport croat".

Dintre toate mişcările teroriste internaţionale, organizaţia „Ustaşii" are privilegiul de anterioritate. Într-adevăr, fondatorul ei, Ante Pavelici, şi-a recrutat adepţi încă în perioada dintre cele două războaie mondiale, de peste tot din Europa. Cu complicitatea lui Mussolini, el a amenajat terenuri de antrenament pentru ustaşi în Pisa, în Padova şi în insulele Lipari.

Din cărţile publicate de şefii ustaşi sau din mărturiile răsunătoarelor procese, se desprinde într-o oarecare măsură prototipul teroristului: de preferat, un tînăr inteligent, lipsit de sentimente şi scrupule, gata să execute orbeşte ordinele venite „de sus" şi, mai ales, să nu reflecteze niciodată la sensul acţiunilor sale. Dealtfel, el este ţinut printr-un jurămînt sub influenţa unui şef pe care nici nu-l cunoaşte.

De fiecare dată cînd „Ustaşii" organizează „o lovitură mare", ea trimite în primele linii pe subalternii cu care superiorii ierarhici se grăbesc să rupă orice legătură.

„DEV GENC"

La Istanbul, pe malul Bosforului, atmosfera era grea, apăsătoare, aproape insuportabilă în acea zi de marți, 1 iunie 1971. Turcii trăiau cu toții momentele unei drame fără precedent, în care realitatea depășea orice imaginație.

La etajul al III-lea al casei „Maltepe", cei doi asasini ai lui Ephrain Elrom, consulul general al Israelului în Turcia, țineau sechestrată încă de duminică, 30 mai, pe Sibel Erkan, o fetiță de 14 ani. Ei cereau în schimbul vieții tinerei captive un permis de liberă trecere, pentru a pleca din Turcia.

Bineînțeles că poliția și armata înconjuraseră imobilul și așteptau doar semnalul de asalt. Fiecare secundă care trecea însemna un pas în plus către deznodămînt. Problema era cu atît mai gravă cu cît cei doi extremiști turci, Mahir Cayan și Huseyn Cevahir, se dovedeau neînduplecați. La etajul al II-lea, exact sub apartamentul unde era sechestrată Sibel, poliția instalase aparatură de detectare, pentru a-i „localiza" pe atentatori, pentru a le urmări orice mișcare. Trăgători de elită, înzestrați cu puști cu lunetă, plasați în diferite puncte ale caselor învecinate, încercau în fiecare clipă să-i repereze pe răpitori. Cînd vedeau vreo umbră în spatele perdelelor apartamentului lui Sibel, erau tentați să apese pe trăgaci, dar asta ar fi putut însemna condamnarea la moarte a fetei. În jurul casei „Maltepe" tot mai mulți localnici indignați își manifestau hotărîrea de a-i linșa pe teroriști.

Înăuntru, fără să aibă vreo vină, Sibel privea îngrozită la neîntreruptul du-te-vino al celor doi extremiști, care, deși o supravegheau cu mare atenție, pentru mai multă siguranță, o legaseră.

Autoritățile erau preocupate de a limita la maximum riscurile. Atacul-surpriză, stăpînirea de sine și rațiunea trebuiau să fie cele trei elemente cheie pentru reușita asaltului pe care poliția îl pregătea. Se stabilise ca totul să se petreacă în patru minute.

La ora 11,30 dimineața a răsunat o împușcătură : un trăgător de elită dăduse semnalul. Imediat alte împușcături i-au urmat, după care nesfîrșite rafale s-au dezlănțuit din toate părțile, într-un vacarm de nedescris. Apoi, polițiștii, care, încă de dimineață, stăteau agățați pe o scară de pompieri ridicată pînă la înălțimea etajului al III-lea, au năvălit pe balconul apartamentului impresurat. În același moment, alți polițiști săreau pe balcon de pe o scară de funie fixată de balustrada unui etaj superior.

În sfîrșit, soldații grupați la al doilea etaj au urcat rapid la etajul următor. Cei mai mulți dintre asaltatori aveau căști de protecție și veste antiglonț. Unul dintre gloanțele care în tot acest timp se revărsau fără întrerupere în direcția teroriștilor l-a nimerit pe Huseyn Cevahir drept în inimă. Celălalt, Mahir Cayan, a încercat o ieșire pregătind aruncarea unei grenade, dar unul dintre soldați a observat și s-a aruncat asupra lui, reușind să-l imobilizeze înainte ca acesta să-și realizeze intenția.

Acum, acțiunea putea fi considerată încheiată, și încă cu succes, pentru că Sibel a fost găsită într-un colț al apartamentului, fără să i se fi întîmplat ceva grav. Ea a fost dusă imediat la spital, pentru a fi examinată, dar doctorii n-au descoperit nici o urmă a vreunui act de violență.

Grupul de fanatici din care făceau parte cei doi asasini capturați în casa „Maltepe" luase naștere, în urmă cu 10 ani, ca urmare a proliferării unor fracțiuni politice foarte puțin populare. Cînd, într-una din zile, extremiști cu vederi opuse s-au înfruntat în mod violent, pe stradă, lăsînd în urmă patru morți și mai mulți răniți, guvernul de la Ankara a dizolvat toate aceste organizații sediționase.

Extremiștii desperați au încercat să se regrupeze sub acoperirea unei asociații de tineret „cu vocație reformistă", dar „reformatorii" n-au întîrziat să se divizeze : unii care credeau în necesitatea prealabilă a unei teorii politice demne de acest nume și alții care ardeau de dorința de a se lansa în acțiuni directe. Cel de-al doilea clan și-a luat numele de „Tineretul reformist" sau „Dev genc", grupare numărînd cca 400 de mem-

bri, repartizaţi în celule de cîte şase oameni, care nu se cunosc între ei decît sub nume codificate.

Teroriştii „Dev genc" au organizat interminabile atacuri armate asupra băncilor, nemaiintîlnite în Turcia, care au determinat căderea guvernului. Noul prim-ministru, hotărît să restabilească ordinea, a trecut la represalii.

În localitatea Adidaman, trei extremişti au fost omorîţi de poliţie. Nu departe de acolo, în regiunea Elbistan, o vastă operaţie poliţienească a permis arestarea a 10 tineri extremişti, printre care era şi Deniz Gezmis, în vîrstă de 23 de ani, foarte popular în cadrul unei fracţiuni a tineretului universitar. La scurt timp după arestare, Gezmis a fost judecat şi condamnat la moarte prin spînzurare, fiind învinuit că participase la atacurile asupra băncilor şi la mitralierea ambasadei S.U.A.

În condiţiile în care represiunile guvernului se înteţeau, cinci terorişti din „Armata de eliberare a poporului", ramură militară a organizaţiei „Dev genc", au răpit de la baza aeriană din Unye doi tehnicieni britanici şi unul canadian. În schimbul celor trei ostatici, teroriştii au cerut imediat graţierea a trei confraţi, condamnaţi la moarte doar cu cîteva ore înaintea răpirii. Autorităţile au declanşat o uriaşă vînătoare de oameni, promiţînd chiar şi o recompensă de 100.000 de lire turceşti celor care ar fi furnizat date despre răpitori şi despre locul unde se ascund. Însuşi ministrul de interne conducea operaţia de găsire şi capturare a răpitorilor, la care participau trupe terestre, avioane şi elicoptere şi chiar nave militare de pe coasta meridională a Mării Negre.

În cele din urmă, organele de securitate turceşti i-au reperat pe terorişti într-o casă din satul Kizildere, aproape de Niksar, în nordul Turciei. Clădirea a fost imediat înconjurată, dar, pentru a nu pune în primejdie viaţa ostaticilor, poliţia a încercat să negocieze cu teroriştii. Aceştia n-au renunţat însă la cererea lor iniţială. Cînd au fost somaţi să se predea fără să-şi păteze mîinile cu sînge pentru că n-au nici o şansă să scape, teroriştii au replicat, legîndu-i pe cei trei tehnicieni şi împuşcîndu-i în cap. Apoi, au deschis foc de automate asupra poliţiei. Riposta forţelor de ordine a fost pe măsura replicii teroriştilor, dar aceştia, departe de a capitula, au preferat să moară aruncînd clădirea în aer. Piereau astfel 14 oameni, printre care şi cel care venise să negocieze eliberarea prizonierilor.

Acest tragic sfîrşit a determinat autorităţile turceşti să treacă, de îndată, la organizarea unei ofensive extrem de viguroase împotriva terorismului. În 48 de ore, 107 extremişti

au fost trimişi din oficiu la închisoare. Ferindu-se să acţioneze pe dibuite, armata pusese totul la punct pînă în cele mai mici detalii. A ocupat posturile cheie de la radioteleviziune şi chiar din companiile aeriene naţionale, a oprit proiecţia filmelor considerate că ar incita tineretul la acte de violenţă, a interzis circulaţia pe străzi după ora 1,30 etc. Măsurile energice luate au restabilit, pentru moment, ordinea, dar ele n-au putut să înlăture, pentru totdeauna, mişcările extremiste, acestea fiind generate de contradicţii interne mult mai adînci, care, aşa cum o dovedeşte evoluţia ulterioară a evenimentelor, nu se rezolvă prin acţiuni desperate.

TERORISMUL ATOMIC

Bombe atomice artizanale! Iată visul secret al teroriştilor şi obsesia neliniştitoare a unor guverne. Pe măsură ce în lume numărul centralelor nucleare creşte, grupările extremiste se gîndesc tot mai mult la posibilitatea procurării elementelor constitutive ale unei minibombe atomice. Majoritatea experţilor în materie consideră că fabricarea unei asemenea arme nu mai reprezintă o dificultate de netrecut, chiar şi pentru „simpli particulari".

Faptul că volumul „materiei prime", care circulă prin labirintul industriei nucleare internaţionale, a atins, în anul 1980, pragul a mii de kilograme şi continuă să crească în ritm accelerat, creează condiţii favorabile sustragerii de substanţe radioactive. Este suficientă doar cantitatea modestă de numai cîteva kilograme de plutoniu sau de uraniu 235 relativ pur, pentru a se pune la punct o „capcană" atomică.

În S.U.A., reactoarele nucleare cu răcire cu apă conţin între 3—5% uraniu 235 din întreaga cantitate a elementelor nucleare; dacă un tehnician ar acţiona în contul unei mişcări teroriste, n-ar fi greu deloc ca o parte din acest uraniu să ia calea unui laborator clandestin.

În Marea Britanie, în fiecare săptămînă, încărcături masive de materie primă atomică radioactivă sînt expediate cu trenul sau cu camioanele, plecînd din 11 centrale electrice, în direcţia unei uzine din Windscale, specializată în extracţia plutoniului. De aici, acest plutoniu pur, care ar putea fi transformat într-o bombă atomică capabilă să devasteze un oraş întreg, este expediat cu camionul, trenul sau avionul la o centrală nucleară gigantică situată în Perkshire. Asemenea încărcături nu sînt decît rareori escortate de poliţie.

Cel mai grav este faptul că însăşi uzina de extracţie a plutoniului din Windscale este instalată într-o regiune propice eventualelor manevre ale subversiunii. Căci ea este prinsă, ca într-un cleşte, între un lac şi coasta Cumberland. Locul dispune de suficiente condiţii naturale pentru a permite „hoţilor de plutoniu" ipotetici să dispară înainte de intervenţia poliţiei.

O altă localitate unde ar putea avea loc o sustragere de substanţe radioactive este Dounreay, din nordul Scoţiei. Acolo există un prototip de „reactor rapid", care are nevoie în permanenţă de materie radioactivă. Nici aici camioanele care transportă acest produs, mai mult decît periculos, nu sînt protejate de escortă.

Lipsa de supraveghere a produselor nucleare a obligat autorităţile din Marea Britanie să privească cu mai multă seriozitate această problemă. Cu atît mai mult, cu cît publicului englez i s-a distribuit clandestin o broşură prin care este învăţat cum să-şi confecţioneze „o bombă atomică populară", aparţinînd unei mişcări numite „Undercurrents", înfiinţată la Londra, şi al cărei şef a adoptat pseudonimul de Pat Coyne. În volumul său, Pat Coyne explică în detaliu metoda de extracţie a plutoniului şi publică chiar schiţa unei bombe atomice concepute de el. El descrie teribilele efecte ce le-ar putea avea explozia unei asemenea bombe, în centrul Londrei, la biroul bagajelor de mînă din Charing Cross, de exemplu. „Aţi vedea atunci, scrie el, palatul Buckingham, Camera Comunelor şi sediul Scotland Yard-ului reduse la o grămadă de cenuşă, în timp ce o parte din Tamisa s-ar evapora instantaneu".

Cărticica lui Pat Coyne atestă cît de mult se interesează teroriştii de arma cea mai distrugătoare de care dispune omenirea în acest sfîrşit de secol XX.

Te poţi întreba dacă nu cumva această armă apocaliptică nu se găseşte deja în mîinile membrilor I.R.A., ale celor din „Brigada mîniei" sau ale altor rebeli care doresc să o folosească.

Faimoasa conferinţă de la Pugwash, care reuneşte la intervale regulate savanţi din lumea întreagă pentru a dezbate marile probleme planetare, a lansat un adevărat semnal de alarmă: „Există pericolul ca, într-o anumită măsură, materia fisionabilă să încapă pe mîna unor iresponsabili sau chiar a unor grupări criminale. Luarea la cunoştinţă asupra acestui pericol este necesară pe plan internaţional. Este în joc viaţa tuturor".

O preocupare a autorităților din țările producătoare de energie atomică ar trebui să fie și supravegherea atentă a cercetătorilor, care, corupți, ar putea să sustragă, puțin cite puțin, „eșantioane" de plutoniu, pentru a le pune apoi la dispoziția teroriștilor.

După afirmațiile savantului atomist Ralph Lapp, ar fi suficient ca un asemenea cercetător să sustragă zilnic „o anumită rație" de plutoniu, pentru ca în 160 de zile să acumuleze o doză egală în putere cu bomba care a distrus orașul japonez Nagasaki.

Iată deci că, în cadrul acțiunilor teroriste, furtul de plutoniu constituie culmea acestor acte... O sabie a lui Damocles, atomică de această dată, atîrnă deasupra capetelor a milioane de oameni.

C U P R I N S